

Ekspertyza oświatowa
- Gmina Kołaczkowo
2025

WERSJA ROBOCZA 01.07.2025 09:00

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Metodyka i zakres ekspertyzy	4
CZĘŚĆ I – ANALIZA	8
1. Lokalizacja	8
2. Demografia	10
a. Ludność	10
b. Przyrost naturalny i migracje	11
3. Gminna oświata	14
a. Jednostki oświatowe prowadzone przez gminę, obiekty oświatowe i ich wykorzystanie	14
b. Liczba uczniów i oddziałów	18
c. Dowozy	19
d. Skolaryzacja	21
e. Liczba uczniów w klasach pierwszych i prognoza do roku szkolnego 2030/2031	22
f. Etatyzacja – nauczyciele i pracownicy administracji i obsługi	24
g. Struktura zatrudnienia nauczycieli w Gminie w roku szkolnym 2024/2025	27
i. Wyniki edukacyjne	32
4. Charakterystyka jednostek oświatowych	47
a. Szkoła Podstawowa im. Władysława Stanisława Reymonta w Kołaczku	47
i. Zorganizowanie	47
ii. Obiekt	49
iii. Oferta edukacyjna i wyniki	50
iv. Opinie społeczności	51
v. Punktowa Ocena Jednostki	52
vi. Analiza SWOT	56
b. Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Sokolnikach	57
i. Zorganizowanie	58
ii. Obiekt	60
iv. Opinie społeczności	61
v. Punktowa ocena jednostki	63
vi. Analiza SWOT	67
c. Szkoła Podstawowa im. Haliny Konopackiej w Bieganowie	68
i. Zorganizowanie	69
ii. Obiekt	70

iii.	Oferta edukacyjna i wyniki	71
iv.	Opinie społeczności	72
v.	Punktowa ocena jednostki	74
vi.	Analiza SWOT	78
d.	Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Grabowie Królewskim	79
i.	Zorganizowanie	79
ii.	Obiekt	80
iii.	Oferta edukacyjna i wyniki	81
iv.	Opinie społeczności	82
v.	Punktowa ocena jednostki	83
vi.	Analiza SWOT	88
e.	Szkoła Podstawowa we Wszemborzu	89
i.	Opinie społeczności	89
5.	Efektywność gminnego systemu oświaty	90
6.	Analiza budżetu gminy	93
a.	Analiza budżetu oświaty.....	97
b.	Analiza budżetów szkół	99
i.	Szkoły publiczne	99
ii.	Dotacje dla szkół niepublicznych.....	107
c.	Analiza budżetów przedszkola i oddziałów przedszkolnych	107
i.	publiczne jednostki wychowania przedszkolnego prowadzone przez gminę	107
ii.	Dotacje dla niepublicznych jednostek wychowania przedszkolnego.....	113
d.	Koszty infrastruktury	113
e.	Koszty wynagrodzeń nauczycieli	115
f.	Analiza arkuszy organizacyjnych szkół.....	120
	CZĘŚĆ II – PLAN DLA OŚWIATY	124
	CZĘŚĆ III – REKOMENDACJE.....	124
	ZAŁĄCZNIKI I DOKUMENTACJA	125
1.	Akty prawne regulujące obszar analizy	125
2.	Spis tabel	126
3.	Spis wykresów	127
4.	Spis rysunków	128

1. Wstęp

Niniejsza ekspertyza została przygotowana na zlecenie Gminy Kołaczkowo (woj. wielkopolskie) w celu przeprowadzenia kompleksowej analizy lokalnego systemu oświaty – jego uwarunkowań organizacyjnych i finansowych – oraz wypracowania rekomendacji i scenariuszy rozwojowych.

Prace realizowane są w wyniku zapytania ofertowego ogłoszonego przez Gminę Kołaczkowo, na które odpowiedzieliśmy, przedstawiając szczegółową propozycję metodologiczną i organizacyjną. Nasza oferta została uznana za najkorzystniejszą, co skutkowało podpisaniem umowy na realizację niniejszego opracowania.

Ekspertyza obejmuje zarówno analizę danych ilościowych, jak i jakościowych – w tym cykl spotkań konsultacyjnych przeprowadzonych w każdej ze szkół podstawowych funkcjonujących na terenie gminy. Spotkania odbyły się nie tylko ze społecznościami szkolnymi (nauczycielami, rodzicami, mieszkańcami), ale również z przedstawicielami samorządów uczniowskich. Celem tych działań była nie tylko diagnoza stanu obecnego, ale przede wszystkim zrozumienie lokalnych potrzeb i oczekiwań wobec systemu oświaty – ze szczególnym uwzględnieniem roli, jaką szkoły pełnią w życiu społeczności lokalnych.

Celem przeprowadzonej ekspertyzy jest poprawa jakości i warunków kształcenia przy jednoczesnym uwzględnieniu efektywnego wykorzystania środków finansowych pochodzących z budżetu gminy. Analiza organizacyjno-finansowa prowadzona jest z perspektywy nie tylko merytorycznej, ale także społecznej – co, w opinii zespołu ekspertów, stanowi kluczowy aspekt podejmowania decyzji wpływających na organizację lokalnego systemu oświaty.

Dokument stanowi narzędzie wsparcia decyzyjnego dla całej lokalnej społeczności, w tym władz samorządowych.

2. Metodyka i zakres ekspertyzy

Przedmiotem opracowania jest ekspertyza organizacyjno-finansowa lokalnej oświaty. Analizie poddano szkoły podstawowe prowadzone przez gminę Kołaczkowo. W ekspertyzie uwzględniono analizę danych demograficznych i finansowych za ostatnie lata. Uwzględniono strukturę zatrudnienia, organizację pracy szkół, wyniki edukacyjne i koszty jednostkowe kształcenia. Ekspertyza została przygotowana w oparciu o podejście ilościowe i jakościowe.

Zakres ekspertyzy:

1. Ocena efektywności organizacji systemu oświaty w Gminie Kołaczkowo, w tym analiza jakości pracy placówek oświatowych.
2. Analiza struktury finansowej w obszarze wydatków na edukację, z uwzględnieniem gospodarowania środkami publicznymi.

3. Ocena realizowanych programów edukacyjnych pod kątem zgodności z obowiązującymi wytycznymi i standardami.
4. Przegląd stanu infrastruktury oświatowej, w tym budynków, wyposażenia oraz dostępu do nowoczesnych narzędzi dydaktycznych.
5. Analiza sytuacji demograficznej Gminy Kołaczkowo oraz jej wpływu na planowanie sieci placówek.
6. Przeprowadzenie konsultacji w formie wywiadów z dyrektorami szkół, pracownikami placówek, przedstawicielami rodziców i środowisk lokalnych.
7. Sformułowanie rekomendacji służących poprawie jakości oraz efektywności funkcjonowania edukacji w gminie.
8. Przedstawienie wyników opracowania oraz współpraca z Gminą Kołaczkowo w zakresie ich upowszechnienia.
9. Zapewnienie wsparcia merytorycznego przy wdrażaniu proponowanych rozwiązań.

Wszystkie zestawienia, analizy i wnioski przedstawione w niniejszym opracowaniu zostały przygotowane na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy w Kołaczkowie oraz danych pochodzących ze źródeł ogólnodostępnych. W szczególności wykorzystano dane z Systemu Informacji Oświatowej (SIO), lokalne ewidencje i zestawienia otrzymane od Gminy, dane Głównego Urzędu Statystycznego (w tym Banku Danych Lokalnych – BDL), sprawozdania budżetowe jednostki samorządu terytorialnego, wyniki egzaminów zewnętrznych, dokumenty strategiczne i planistyczne Gminy Kołaczkowo.

Poniżej przedstawiono szczegółową listę dokumentów przekazanych przez Gminę na potrzeby opracowania.

1. Raport o stanie Gminy Kołaczkowo – 2024
2. Sprawozdanie roczne (opisowe) z wykonania budżetu Gminy Kołaczkowo – 2023, 2024
3. Sprawozdania finansowe Rb-28S – sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych poszczególnych jednostek oświatowych – 2023, 2024, za I kwartał 2025
4. Sprawozdania finansowe Rb-28S – sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych gminy – od 2018 do I kwartał 2025
5. Sprawozdania finansowe Rb-27S – sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych gminy – od 2018 do I kwartał 2025
6. Metryczki oświatowe – 2024, 2025
7. Plan finansowy dochodów i wydatków dla każdej z jednostek – 2025
8. Informacja o środkach z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy w podziale na jednostki
9. Informację (zarządzenie Wójta, ogłoszenie) o wysokości przekazywanej dotacji na 1 ucznia/dziecko miesięcznie dla publicznych i niepublicznych jednostek oświatowych (art. 12 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych) – 2023, 2024, 2025
10. Sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego – 2022, 2023, 2024
11. Podział środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli – 2023, 2024, 2025

12. Informacja o wymiarze zatrudnienia, awansie zawodowym, kwalifikacjach nauczycieli oraz zakresie obowiązków pracowników niepedagogicznych
13. Informację o stanie realizacji zadań oświatowych w gminie przedstawianą Radzie do 31 października z wyszczególnieniem oferty zajęć pozalekcyjnych, laureatów konkursów, wyników egzaminów ósmoklasisty – 2022/23, 2023/2024
14. Arkusze organizacyjne jednostek oświatowych oraz ewentualne aneksy – 2023/2024 2024/2025
15. Informacja opiniach i orzeczeniach PPP oraz o kształceniu specjalnym wraz z liczbą godzin specjalistycznych,
16. Uchwały Rady i Zarządzenia Wójta
 - a. w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli
 - b. w sprawie przyznawania nagród dla nauczycieli
 - c. w sprawie określenia zasad udzielania i rozmiar obniżek, oraz zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, tygodniowego obowiązkowego wymiar godzin zajęć: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych, nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze
 - d. w sprawie sieci publicznych szkół podstawowych, publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych
 - e. w sprawie odpłatności za pobyt dziecka w przedszkolu, oddziale przedszkolnym powyżej 5 godzin
 - f. Zarządzenia w sprawie odpłatności za wyżywienie w szkole, przedszkolu, oddziale przedszkolnym
17. Raporty SIO na dzień wygenerowania:
 - a. Wykaz oddziałów łączonych z liczbą uczniów oddziałów, z których powstał oddział łączony w roku szkolnym 2024/2025 w dniu 30.09.2024
 - b. Pomieszczenia w roku szkolnym 2024/2025
 - c. Uczniowie objęci wczesnym wspomaganie rozwoju wg roku urodzenia w roku szkolnym 2024/2025 stan bieżący
 - d. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w roku szkolnym 2024/2025 stan bieżący
 - e. Liczba uczniów biorących udział w różnych formach zajęć pozalekcyjnych w roku szkolnym 2023/2024
 - f. Spełnianie obowiązku szkolnego – stan bieżący
 - g. Uczniowie z Ukrainy, dane o uczniach i oddziałach – stan bieżący
 - h. Liczba dzieci z Ukrainy w wieku 2-5 lat wg stanu na 30.09.2024
 - i. Liczba laureatów i finalistów według oddziałów w roku szkolnym 2024/2025
 - j. Liczba godzin pomocy dla uczniów z opinią/orzeczeniem w ramach art. 12 ustawy o systemie informacji oświatowej stan bieżący

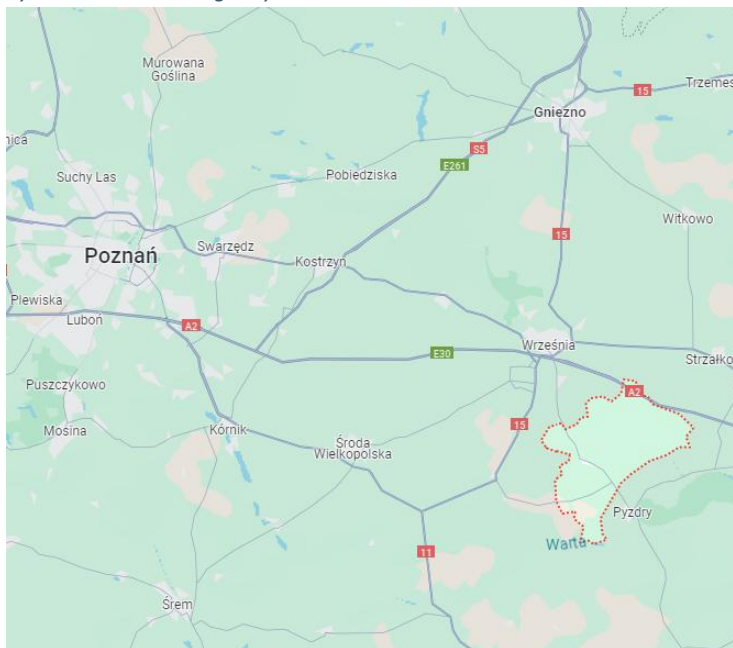
- k. Pomocniczy raport dotyczący standaryzacji zatrudnienia nauczycieli specjalistów – stan bieżący
 - l. Liczba umów nauczycieli wg aktualnych stopni awansu zawodowego i etatów wg stanu na 30.09.2024
18. Informacje o demografii, dowozach, ofercie świetlicowej, żywieniu, obiektach oświatowych, finansach gminy, gminnej oświacie

CZĘŚĆ I – ANALIZA

1. Lokalizacja

Gmina Kołaczkowo położona jest w centralnej części województwa wielkopolskiego, nad Wartą, w powiecie wrzesińskim (rysunek 1.).

Rysunek 1. Położenie gminy Kołaczkowo

Źródło: www.google.pl/maps

Od północy graniczy z gminą Września i Strzałkowo (powiat słupecki), od wschodu z gminą Pyzdry i Łądek (powiat słupecki), od południa z gminą Żerków (powiat jarociński) oraz od zachodu z gminą Miłosław.

Rysunek 2. Podział administracyjny powiatu wrzesińskiego

Źródło: www.bip.wrzesnia.powiat.pl

Końcarkowo to gmina o wyraźnie rolniczym charakterze – użytki rolne stanowią aż 86% całej powierzchni. Obszary o walorach przyrodniczo-krajobrazowych, zwłaszcza w okolicach Borkowa i Spławia, sprzyjają rozwijaniu funkcji rekreacyjnych i turystycznych.

The map displays the administrative boundaries of the Gmina Grabów Królewski, which is divided into several parishes (parochie) and includes numerous villages (wieś). The parishes shown are: Bieganowo, Zieliniec, Sokolniki, Szamorzewo, Borzykowo, Wszembórz, Ciesie Wielkie, Ciesie Małe, Splawie, Krzywa Góra, Grabów Królewski, and Zagłoby. The map also shows the surrounding area with other gminas and the Vistula river.

Źródło: <https://kolaczkowo.e-mapa.net/>

Przestrzenny układ osadniczy gminy oraz relacje funkcjonalne z otoczeniem wpływają na procesy demograficzne, kierunki migracji i organizację usług publicznych, w tym edukacyjnych.

Główne przepływy ludności – zarówno codzienne dojazdy do pracy, jak i do szkół ponadpodstawowych – koncentrują się w kierunku północnym, do Wrześni, która pełni rolę głównego ośrodka miejskiego regionu.

Na terenie gminy nie funkcjonuje transport kolejowy (brak linii PKP), co zwiększa znaczenie transportu indywidualnego oraz sieci dróg lokalnych w codziennej mobilności mieszkańców.

Rozmieszczenie ludności w gminie jest nierównomierne – większa koncentracja mieszkańców występuje w północnych sołectwach, bliżej Wrześni. Południowa część gminy charakteryzuje się rozproszoną zabudową i niższą gęstością zaludnienia.

2. Demografia

a. Ludność

Analiza struktury demograficznej gminy stanowi punkt wyjścia do planowania i optymalizacji sieci jednostek oświatowych. Dane te pozwalają na identyfikację grup wiekowych, w szczególności populacji dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, co ma kluczowe znaczenie dla prognozowania liczby oddziałów oraz organizacji pracy szkół w nadchodzących latach.

Podstawowym źródłem informacji są dane Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych) oraz lokalne ewidencje prowadzone przez gminę, w tym meldunki oraz rejestry PESEL. Na podstawie dostępnych danych można stwierdzić, że w gminie wiejskiej Kołaczkowo od co najmniej 15 lat obserwowany jest spadek liczby mieszkańców (wykres 1.).

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Kołaczkowo w latach 2010-2025

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

Wyjątkiem są lata 2011, 2014, 2016 i rok 2024, kiedy liczba mieszkańców nieznacznie wzrastała. Trend ten potwierdzają prognozy demograficzne publikowane przez Główny Urząd Statystyczny. Zgodnie z aneksem do publikacji „Prognoza ludności na lata 2023-2060”, obejmującym szczegółowe prognozy dla gmin na lata 2023-2040¹ (scenariusz główny – średnie założenia dotyczące dzietności, migracji oraz trwania życia), liczba mieszkańców gminy Kołaczkowo w kolejnych latach będzie nadal wykazywać tendencję spadkową.

Należy podkreślić, że trudna sytuacja demograficzna dotyczy nie tylko gminy Kołaczkowo – jest to zjawisko powszechne w wielu obszarach Polski, szczególnie w gminach wiejskich.

Kwestię kryzysu demograficznego adresuje również Ministerstwo Edukacji w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (numer projektu: UD244²) oraz niektórych innych ustaw, w którym analizowane są różne podejścia do kształtowania sieci jednostek oświatowych w kontekście postępującego kryzysu demograficznego.

Spadek liczby dzieci w systemie oświaty stawia przed gminami wyzwania organizacyjne, a podejmowane dziś decyzje będą miały istotne znaczenie dla racjonalnego gospodarowania zasobami w przyszłości.

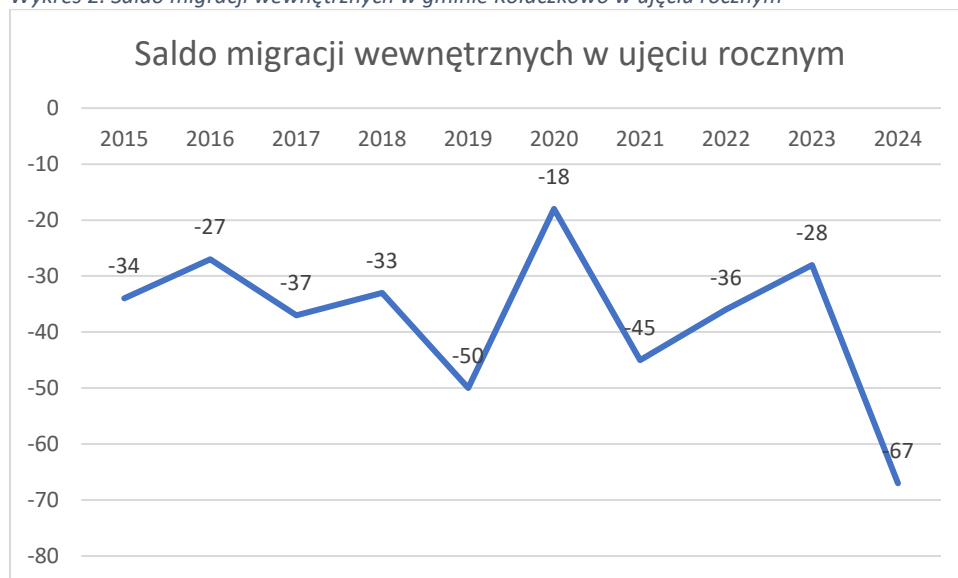
b. Przyrost naturalny i migracje

¹ [Prognoza ludności gmin na lata 2023-2040](#)

² <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy---prawo-oswiatowe-oraz-niektorych-innych-ustaw>

W analizowanym okresie 2015–2024 gmina Kołaczkowo cechuje się ujemnym saldem migracji wewnętrznych, które rokrocznie wskazuje na przewagę odpływu mieszkańców nad napływem. Największy ujemny wynik zanotowano w 2024 roku (–67 osób), co może wskazywać na pogłębiające się procesy depopulacyjne. Warto jednak zauważyć, że saldo migracyjne było wyraźnie zmienne: 19 (–50 osób), 2021 (–45 osób) oraz 2017 (–37 osób), a najmniejsze ubytki odnotowano w 2020 roku (–18 osób), co może wynikać z ograniczeń związanych z okresem pandemii COVID. Wykres 2. przedstawia saldo migracji wewnętrznych w ujęciu rocznym w gminie Kołaczkowo.

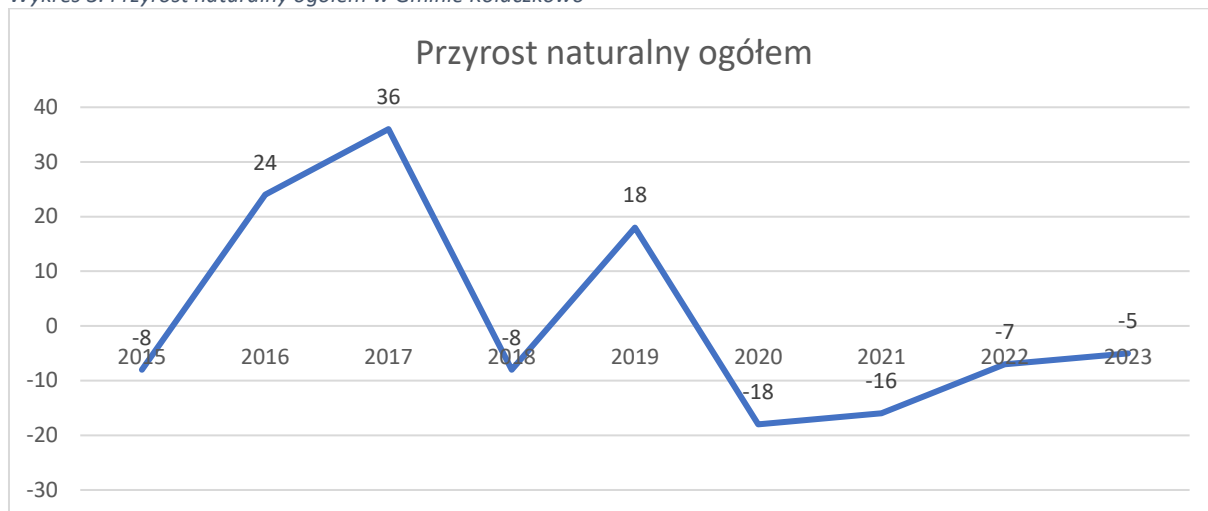
Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych w gminie Kołaczkowo w ujęciu rocznym

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Podobnie niestabilny jest wskaźnik przyrostu naturalnego – chociaż w niektórych latach wykazywał on wartości dodatnie (najwyżej w 2017 roku: +36 osób), to w ostatnich latach dominuje trend spadkowy. Od 2020 roku obserwuje się ujemny przyrost naturalny, co oznacza, że liczba zgonów przewyższa liczbę urodzeń. W 2020 roku przyrost naturalny wyniósł –18, w 2021 –16, a w 2023 –5 (wykres 3.)

Wykres 3. Przyrost naturalny ogółem w Gminie Kołaczkowo

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Zarówno trwały ujemny bilans migracyjny, jak i negatywne zmiany demograficzne w postaci ujemnego przyrostu naturalnego wskazują na niekorzystne tendencje wpływające na liczbę dzieci w wieku szkolnym w przyszłości. Mogą one skutkować dalszym spadkiem liczby uczniów w placówkach edukacyjnych oraz wymagać dostosowania lokalnej sieci szkół do realiów demograficznych.

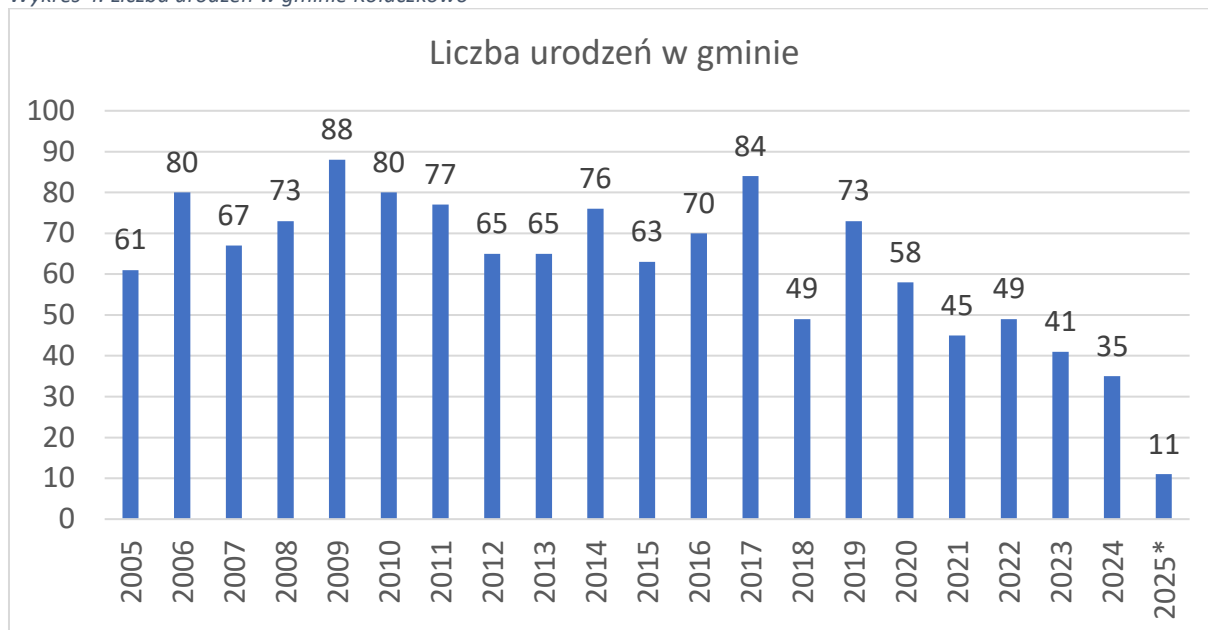
c. Liczba urodzeń w gminie

Na wykresie 4. przedstawiona została liczba urodzeń w gminie Kołaczkowo na przestrzeni ostatnich lat. W latach 2010-2019 (za wyjątkiem roku 2018 – 49 urodzeń) liczba urodzeń utrzymywała się na względnie stałym poziomie w zakresie 80 dla roku 2010 a 63 w roku 2015. Jednak w ciągu ostatnich 5 lat liczba urodzeń sukcesywnie spadała i wynosiła odpowiednio:

- 58 w 2020 roku,
- 45 w 2021 roku,
- 49 w 2022 roku,
- 41 w 2023 roku,
- 35 w 2024 roku.

Porównując dane z 2024 roku do roku 2010, liczba zarejestrowanych urodzeń w gminie zmniejszyła się o 55%. Niepokojące są również najświeższe dane otrzymane z Urzędu Stanu Cywilnego gminy Kołaczkowo. Do końca kwietnia 2025 r. w gminie urodziło się jedynie 11 dzieci.

Wykres 4. Liczba urodzeń w gminie Kołaczkowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo; *urodzenia za okres styczeń - kwiecień

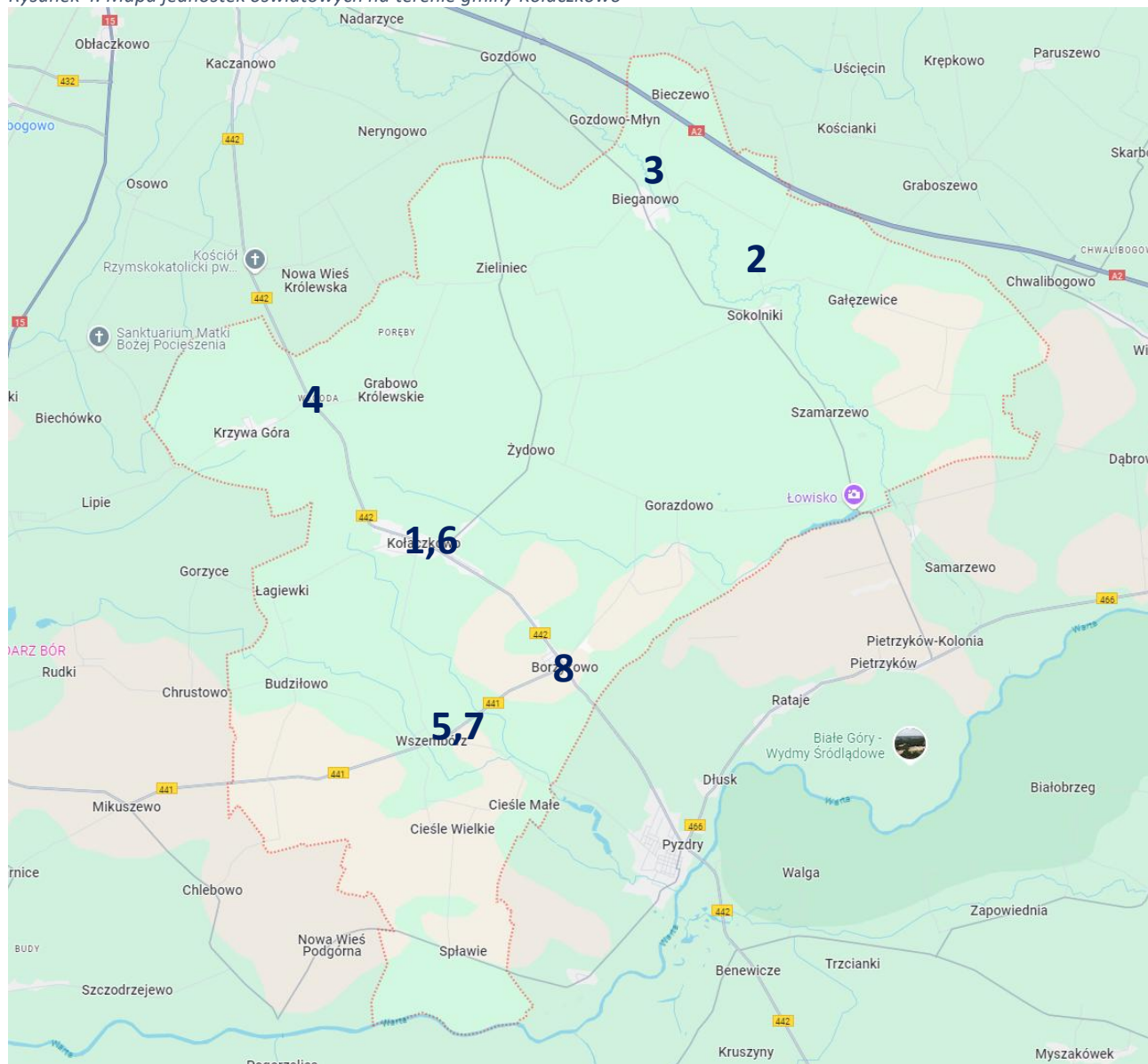
3. Gminna oświata

- a. Jednostki oświatowe prowadzone przez gminę, obiekty oświatowe i ich wykorzystanie

Do obowiązków JST należy prowadzenie szkół podstawowych oraz przedszkoli, zapewnienie im bazy lokalowej i organizacyjnej, a także dostosowanie sieci do potrzeb demograficznych. Liczba szkół, ze względu na liczbę uczniów, zatrudnionych nauczycieli oraz pracowników niepedagogicznych, ma istotny wpływ na funkcjonowanie systemu oświaty i finanse gminy.

Gmina Kołaczkowo w roku szkolnym 2024/2025 jest organem prowadzącym dla 4 szkół podstawowych oraz 1 przedszkola. W gminie działają również 2 przedszkola oraz 1 szkoła podstawowa prowadzone przez organy niesamorządowe (rysunek 4.). Poniżej po krótko przedstawiono poszczególne jednostki oświatowe według stanu na 30.04 2025 r.

Rysunek 4. Mapa jednostek oświatowych na terenie gminy Kołaczkowo

Źródło: Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych

1) Szkoła Podstawowa im. Władysława Stanisława Reymonta w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kołaczkwie (dalej: SP w Kołaczkwie)

Szkoła publiczna, organem prowadzącym jest gmina Kołaczkowo. W szkole uczy się w 9 oddziałach 179 uczniów. W szkole, z wyjątkiem klasy 1, w której dzieci uczą się w 2 oddziałach, zorganizowany jest 1 oddział na poziomie. Tabela 1. przedstawia rozkład uczniów w klasach.

Tabela 1. Rozkład uczniów w klasach w SP w Kołaczkwie

Oddział	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Kl. IV	Kl. V	Kl. VI	Kl. VII	Kl. VIII	SUMA
Liczba uczniów	36	18	18	28	17	21	23	18	179

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

W szkole zorganizowany jest również oddział przedszkolny dla 22 dzieci.

2) Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Sokolnikach (dalej: SP w Sokolnikach)

Szkoła publiczna, organem prowadzącym jest gmina Kołaczkowo. W szkole w 8 oddziałach uczy się 141 dzieci. Tabela 2. przedstawia rozkład uczniów w klasach.

Tabela 2. Rozkład uczniów w oddziałach w SP w Sokolnikach

Oddział	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Kl. IV	Kl. V	Kl. VI	Kl. VII	Kl. VIII	SUMA
Liczba uczniów	18	20	20	17	13	13	17	23	141

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

W szkole funkcjonują również 2 oddziały przedszkolne dla 30 dzieci:

I oddział (2,5-latki, 3-latki, 4-latki) – 17 dzieci

II oddział (5 i 6-latki) – 13 dzieci.

3) Szkoła Podstawowa im. Haliny Konopackiej w Bieganowie (dalej: SP w Bieganowie)

Szkoła publiczna, organem prowadzącym jest gmina Kołaczkowo. W szkole w 8 oddziałach uczy się 82 dzieci. Na każdym poziomie funkcjonuje 1 oddział. Tabela 3. przedstawia rozkład uczniów w klasach.

Tabela 3. Rozkład uczniów w klasach w SP w Bieganowie

Oddział	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Kl. IV	Kl. V	Kl. VI	Kl. VII	Kl. VIII	SUMA
Liczba uczniów	12	7	9	11	10	10	14	9	82

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

W szkole funkcjonuje również oddział przedszkolny dla 11 dzieci (4 – 5latki; 7 – 6latki).

4) Szkoła Podstawowa w im. Jana Brzechwy Grabowie Królewskim (dalej: SP w Grabowie Królewskim)

Szkoła publiczna, organem prowadzącym jest gmina Kołaczkowo. W szkole w 8 oddziałach uczy się 56 dzieci. Na każdym poziomie funkcjonuje 1 oddział. Tabela 4. przedstawia rozkład uczniów w klasach.

Tabela 4. Rozkład uczniów w klasach w SP w Grabowie Królewskim

Oddział	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Kl. IV	Kl. V	Kl. VI	Kl. VII	Kl. VIII	SUMA
Liczba uczniów	6	10	8	7	6	4	5	10	56

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

W szkole funkcjonuje również oddział przedszkolny dla 13 dzieci (7 – 5latki; 6 – 6latki).

5) Szkoła Podstawowa we Wszemborzu

Szkoła niepubliczna, organem prowadzącym jest Stowarzyszenie „Rodzice Dzieciom”. W szkole w 8 oddziałach uczy się 72 dzieci. Na każdym poziomie funkcjonuje 1 oddział. Tabela 5. przedstawia rozkład uczniów w klasach.

Tabela 5. Rozkład uczniów w klasach w SP we Wszemborzu

Oddział	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Kl. IV	Kl. V	Kl. VI	Kl. VII	Kl. VIII	SUMA
Liczba uczniów	6	14	10	11	8	9	5	9	72

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołczkowo

6) Przedszkole Jarzębinka w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kołczkowie (dalej: Przedszkole Jarzębinka w Kołczkowie)

Przedszkole publiczne, organem prowadzącym jest gmina Kołczkowo. W przedszkolu zorganizowane są 3 oddziały, w których uczy się łącznie 64 dzieci. Szczegółowy rozkład wieku dzieci przedstawia się następująco:

2,5-latki – 1 dziecko,
3-latki – 12 dzieci,
4-latki – 28 dzieci,
5-latki – 23 dzieci.

7) Niepubliczne Przedszkole „Bajeczny Zakątek” we Wszemborzu (dalej: NP. „Bajeczny Zakątek” we Wszemborzu)

Przedszkole niepubliczne, organem prowadzącym jest Stowarzyszenie „Rodzice Dzieciom”. W przedszkolu funkcjonują 2 oddziały, w których uczy się 25 dzieci.

I oddział (2,5-latki, 3-latki, 4-latki) – 6 dzieci
II oddział (5 i 6-latki) – 19 dzieci.

8) Niepubliczne Przedszkole „Misiowa Chatka” w Borzykowie (dalej: NP. „Misiowa Chatka” w Borzykowie)

Przedszkole niepubliczne, organem prowadzącym jest osoba fizyczna – Jakubowska Iwona. W przedszkolu funkcjonują 3 oddziały, w których uczy się 46 dzieci.

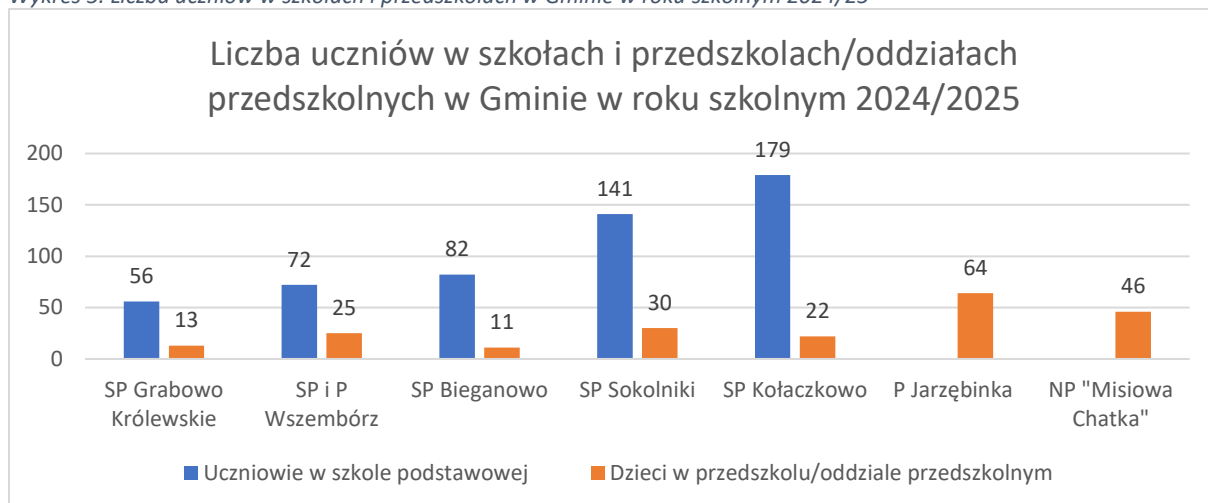
I oddział (3-latki) – 16 dzieci,
II oddział (4-latki) – 14 dzieci,
III oddział (5-latki) – 16 dzieci.

W Sokolnikach, obok budynku szkoły podstawowej, trwa budowa nowoczesnego przedszkola z oddziałem żłobkowym. Przewidywane rozpoczęcie nauki w przedszkolu planowane jest w roku szkolnym 2025/2025.

b. Liczba uczniów i oddziałów

Liczba uczniów i liczba oddziałów są podstawowymi wskaźnikami określającymi wielkość jednostki i jej organizację. Wpływają one na budżet – od liczby uczniów zależą naliczane środki w ramach systemu potrzeb finansowych, a od liczby oddziałów zależą koszty, w tym zakres kadry niezbędnej do realizacji zajęć. Wykres 5. przedstawia liczbę uczniów w poszczególnych jednostkach oświatowych zlokalizowanych na terenie gminy.

Wykres 5. Liczba uczniów w szkołach i przedszkolach w Gminie w roku szkolnym 2024/25

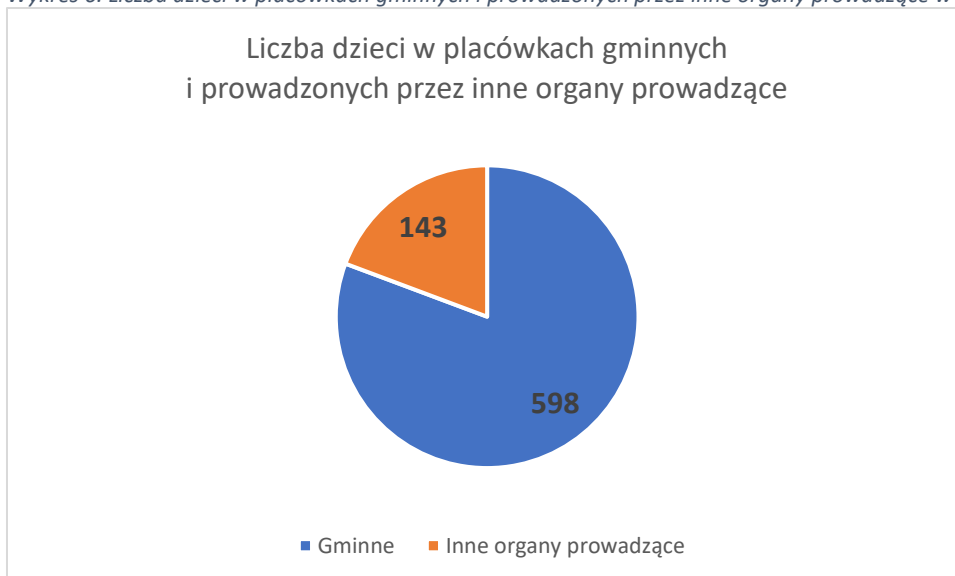

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

W gminie Kołaczkowo w roku szkolnym 2024/2025 największą szkołą jest SP w Kołaczkanie (179 uczniów i 22 dzieci), a najmniejszą SP w Grabowie Królewskim (56 uczniów i 13 dzieci).

Łącznie do wszystkich jednostek oświatowych prowadzonych na terenie gminy Kołaczkowo uczęszcza 741 dzieci. W roku szkolnym 2024/2025 jednostki prowadzone przez gminę Kołaczkowo wybrało 598 osób – 458 uczniów w szkołach podstawowych i 140 dzieci w przedszkolu i oddziałach przedszkolnych. Jednostki niesamorządowe wybrało 143 osób: 72 uczniów w szkołach podstawowych i 71 dzieci w przedszkolach (wykres 6.).

Wykres 6. Liczba dzieci w placówkach gminnych i prowadzonych przez inne organy prowadzące w roku szkolnym 2024/2025

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

c. Dowozy

W roku szkolnym 2024/2025 w szkołach podstawowych prowadzonych przez gminę Kołaczkowo (SP w Bieganowie, SP w Kołaczkowie, SP w Sokolnikach oraz SP w Grabowie Królewskim) kształci się łącznie 534 uczniów. Spośród nich **153 osoby są objęte gminnym systemem dowozów**, co stanowi **28,65%** ogółu populacji uczniowskiej.

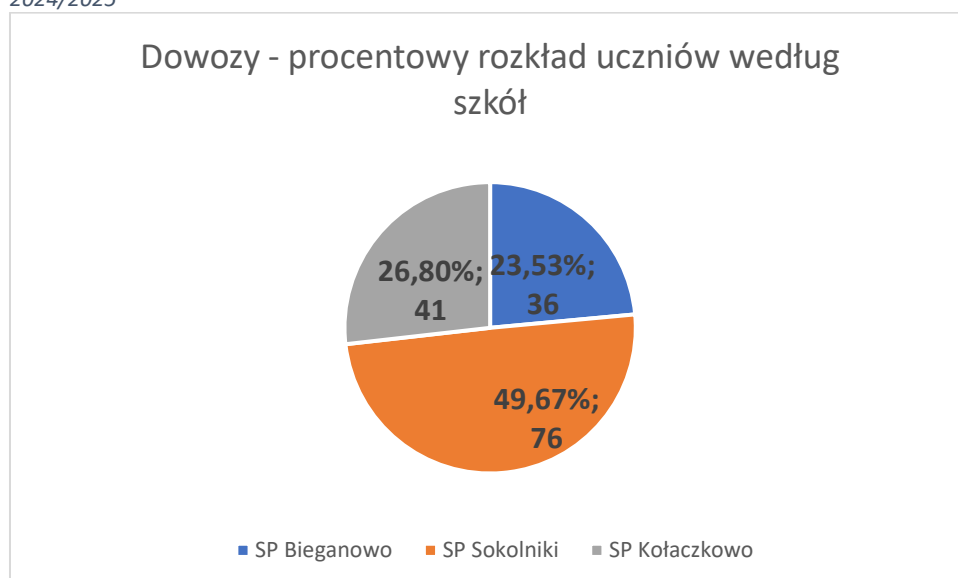
Najwięcej uczniów korzystających z transportu szkolnego dojeżdża do:

- Szkoły Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Sokolnikach – 76 uczniów,
- Szkoły Podstawowej im. Władysława Reymonta w Kołaczkowie – 41 uczniów,
- Szkoły Podstawowej w Bieganowie – 36 uczniów.

Ze względu na strukturę obwodów szkolnych, nie istnienie podstawa do organizacji dowozów w Szkole Podstawowej w Grabowie Królewskim.

Procentowy rozkład osób korzystających z dowozów w podziale na poszczególne szkoły przedstawia wykres 7.

Wykres 7. Procentowy rozkład uczniów korzystających ze zorganizowanych dowozów w podziale na szkoły w roku szkolnym 2024/2025

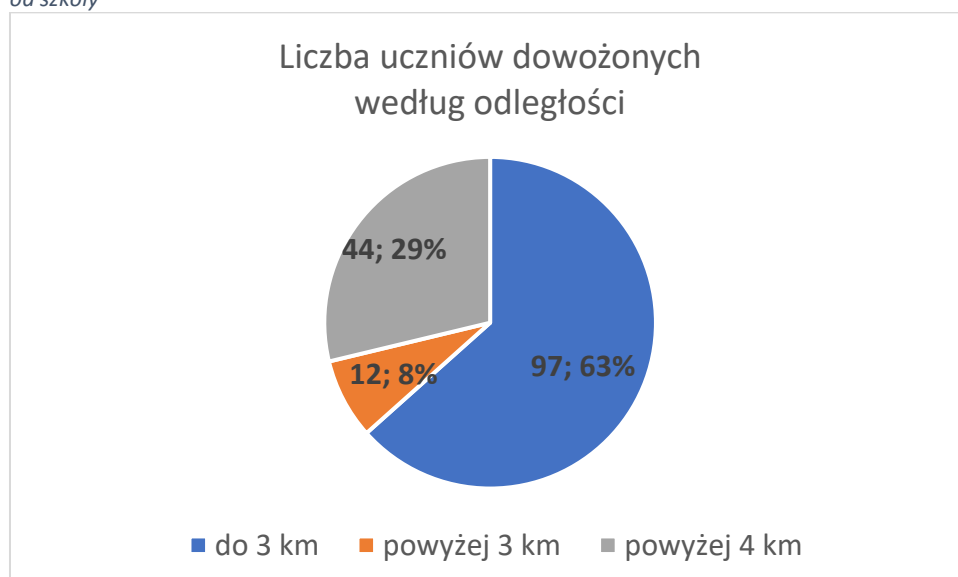

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

Analiza danych pokazuje, że zdecydowana większość dowożonych dzieci mieszka w promieniu do 3 kilometrów od szkoły – **97 uczniów**, co świadczy o lokalnym charakterze potrzeb transportowych. Kolejna grupa – **12 uczniów** – pokonuje dystans przekraczający 3 km, natomiast **44 osoby** przemierzają ponad 4 kilometry w jedną stronę.

Na wykresie 8. przedstawiono udział uczniów objętych dowozami w podziale na odległość ich miejsca zamieszkania od szkoły.

Wykres 8. Rozkład uczniów korzystających ze zorganizowanych dowozów w podziale na odległość ich miejsca zamieszkania od szkoły

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

Najbardziej oddalony punkt dojazdu dotyczy ucznia Szkoły Podstawowej w Sokolnikach, który pokonuje **7 kilometrów**, a jego podróż trwa około **30 minut**. Z kolei najdłuższy czas przejazdu

– **35 minut** – dotyczy ucznia uczęszczającego do Szkoły Podstawowej w Kołaczkowie, którego trasa wynosi **6,4 kilometra**.

d. Skolaryzacja

Współczynnik skolaryzacji netto (ang. Net Enrollment Rate, NER) mierzy odsetek dzieci w wieku odpowiadającym danemu poziomowi edukacji (w tym przypadku szkoły podstawowej), które realizują obowiązek szkolny w miejscu zamieszkania. Wartość współczynnika skolaryzacji na poziomie 100% oznacza, że wszystkie dzieci uczęszczają do szkół podstawowych na terenie gminy, którą zamieszkują. Wskaźnik niższy niż 100% może świadczyć o:

- opóźnieniach w rozpoczęciu nauki,
- wcześniejszym rozpoczęciu nauki (np. przez dzieci młodsze),
- uczęszczaniu do szkół w innych gminach.

Z kolei jeśli wskaźnik jest wyższy niż 100% można wnioskować, iż również mieszkańcy innych gmin decydują się na edukację swoich dzieci w tej jednostce samorządu terytorialnego. Na podstawie danych pozyskanych z Banku Danych Lokalnych stworzono wykres 9. pokazujący wartości współczynnika skolaryzacji netto w gminie Kołaczkowo na przestrzeni ostatnich lat.

Wykres 9. Wartość współczynnika skolaryzacji w gminie Kołaczkowo

Źródło: Bank danych lokalnych

W gminie Kołaczkowo zauważamy ogólny spadek wskaźnika – z poziomu niemal 96% w 2015 r. do ok. 83% w 2023 r. z najniższym odczytem w 2020 roku (80,17%). Oznacza

to, że na przestrzeni dekady odsetek dzieci, które realizują obowiązek szkolny w szkołach w szkołach w gminie zamieszkania wyraźnie zmaleł.

Analizując możliwe przyczyny spadku możemy wziąć pod uwagę m.in.:

- Migracje – dzieci mogą uczęszczać do szkół w sąsiednich gminach (np. Września), szczególnie jeśli są one bardziej dostępne komunikacyjnie lub oferują bogatszą infrastrukturę.
- Nieaktualizowane dane meldunkowe – uczniowie widnieją w wykazie gminnym, lecz faktycznie realizują obowiązek szkolny w miejscu zamieszkania.

Skok w 2021 r. (89,11%) – może być efektem powrotu dzieci do lokalnych szkół po okresie pandemii COVID-19 lub innych zmian organizacyjnych.

Stabilizacja na poziomie 83–84% w latach 2022–2023 – sugeruje, że gmina osiągnęła obecnie nowy punkt równowagi, choć oznacza to, że nawet 1 na 6 dzieci w wieku szkolnym nie uczęszcza do szkół podstawowych na terenie gminy Kołaczkowo.

e. Liczba uczniów w klasach pierwszych i prognoza do roku szkolnego 2030/2031

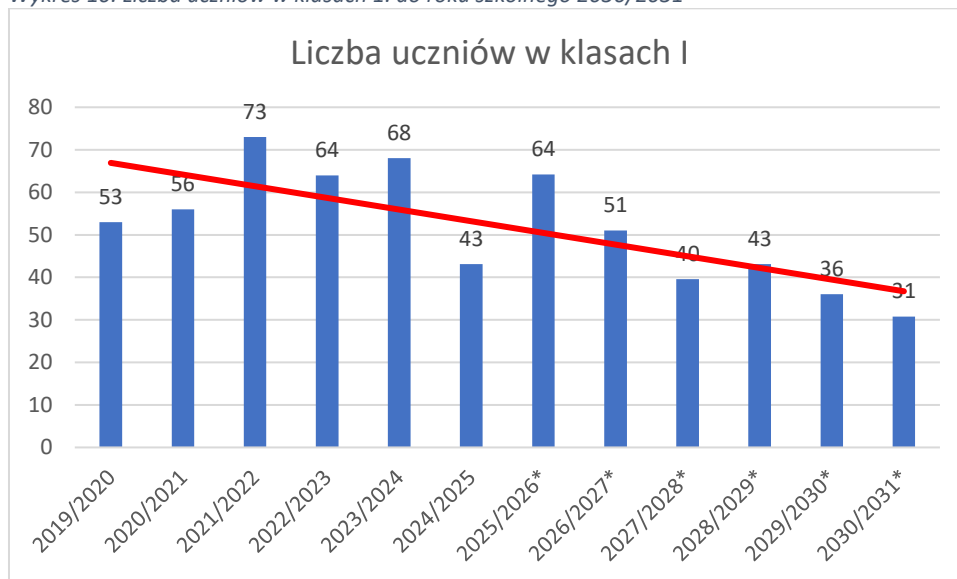
Analiza liczby uczniów rozpoczynających naukę w klasach pierwszych w szkołach podstawowych na terenie gminy Kołaczkowo stanowi kluczowy element prognozowania zmian w lokalnym systemie oświaty.

Ponieważ znana jest liczba urodzeń w roku 2024, można prognozować licznosc pierwszych klas aż do roku szkolnego 2031/2032, kiedy ci uczniowie rozpoczną edukację na poziomie szkolnym.

W bieżącym roku szkolnym obowiązek szkolny realizuje w szkołach na terenie gminy Kołaczkowo aż 28 uczniów spoza gminy, co stanowi 5,24% wszystkich uczniów. Do grupy tej należą dzieci m.in. z Wrześni, Gozdowa, Młodziejewic i Gizalek

Na potrzeby prognozy przyjęto stały współczynnik skolaryzacji na poziomie 83,7%, odpowiadający wartości z roku 2023, oraz stały udział uczniów spoza gminy – wynoszący 5,24%. Na wykresie 10. przedstawiono historyczne dane dotyczące liczby uczniów w klasach pierwszych w szkołach gminnych oraz prognozę do roku szkolnego 2030/2031, sporządzoną na podstawie liczby urodzeń oraz założonych wskaźników. Wykres uwzględnia również linię trendu, która może obrazować kierunek spodziewanych zmian w liczbie uczniów podejmujących naukę w systemie gminnym w najbliższych latach.

Wykres 10. Liczba uczniów w klasach 1. do roku szkolnego 2030/2031

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL oraz przekazanych przez UG Kołaczkowo *prognoza

Z punktu widzenia organizacji sieci szkół kluczowe znaczenie ma odniesienie prognozowanej liczby uczniów do liczby funkcjonujących placówek. Takie działanie umożliwia planowanie zapotrzebowania kadrowego, przewidywanie liczebności oddziałów oraz optymalizację wykorzystania przestrzeni i zasobów edukacyjnych w nadchodzących latach.

Na podstawie danych przedstawionych na wykresie można przyjąć, że przy utrzymaniu obecnej struktury (pięć szkół podstawowych w gminie), średnia liczba uczniów przypadających na klasę pierwszą w roku szkolnym 2030/2031 wyniesie około 6–7 osób.

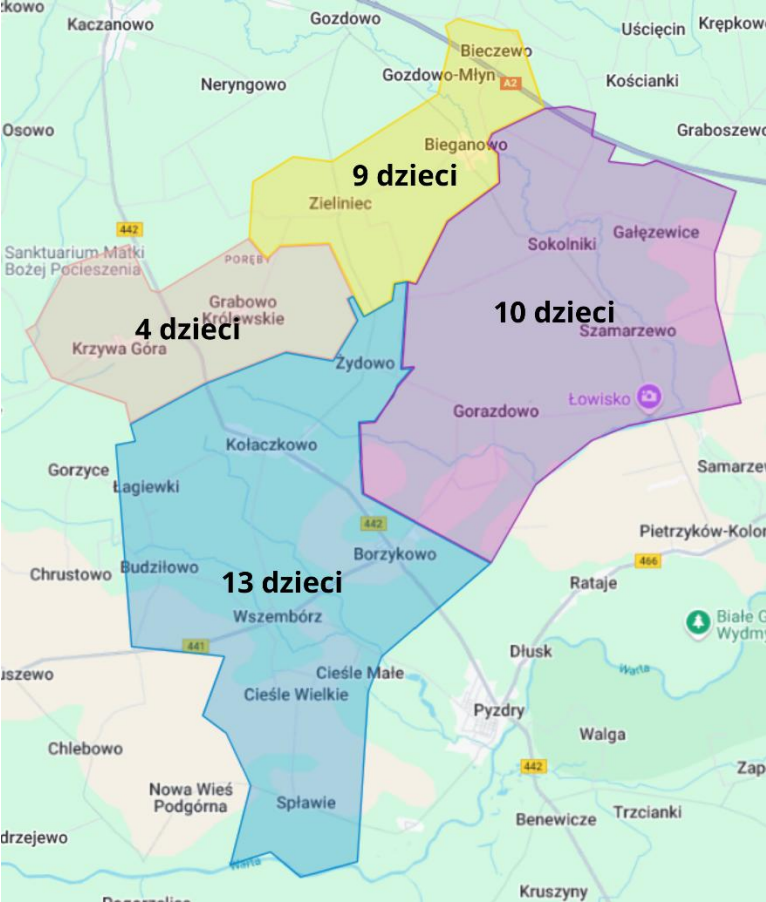
Taka liczebność może rodzić wyzwania zarówno organizacyjne, jak i finansowe, zwłaszcza w kontekście efektywności prowadzenia oddziałów oraz zapewnienia uczniom równych warunków edukacyjnych.

Rysunek 5. przedstawia liczbę dzieci, które urodziły się w 2024 roku w aktualnych obwodach szkół podstawowych i rozpoczną edukację szkolną w 2030-2031.

Taka liczba uczniów w klasach pierwszych to wariant optymistyczny. Rzeczywista, spodziewana liczba uczniów w klasach pierwszych szkół gminnych będzie pomniejszona o współczynnik skolaryzacji (od 2019 roku utrzymuje się na poziomie poniżej 90%) oraz

o dzieci, które wybiorą naukę w niesamorządowej Szkole Podstawowej we Wszemborzu prowadzonej przez Stowarzyszenie „Rodzice dzieciom”.

Rysunek 5. Prognozowana liczba uczniów klas 1. za 7 lat - wersja optymistyczna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

f. Etatyzacja – nauczyciele i pracownicy administracji i obsługi

Zatrudnienie pracowników obsługi i administracji w szkołach regulują przepisy ustawy o pracownikach samorządowych oraz Kodeks pracy. Koszty pracownicze obejmują wynagrodzenie zasadnicze, dodatki za wysługę lat, nagrody jubileuszowe i inne składniki, takie jak nagrody specjalne czy dodatki funkcyjne, jeśli wewnętrzne akty prawne przewidują ich wypłatę.

Tabela 6. przedstawia ogólną strukturę zatrudnienia pracowników administracji i obsługi w jednostkach oświatowych zarządzanych przez Gminę Kołaczkowo w roku szkolnym 2024/2025 według stanu na dzień 30.09.2024 r.

Tabela 6. Struktura zatrudnienia pracowników administracji i obsługi w jednostkach oświatowych zarządzanych przez Gminę Kołaczkowo

Wymiar etatu					
	ZS Kołaczkowo	SP Sokolniki	SP Bieganowo	SP Grabowo Królewskie	łącznie

sekretarz szkoły	1	1	1	1	4
sprzątaczką	5,5	2,5	2,5	2	12,5
pracownik gospodarczy	1	1,5	1	0,5	4
intendentka	1,5		1		2,5
kucharka	2		0,5		2,5
kucharka/intendentka		1			1
Razem:	11	6	6	3,5	26,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG w Kołaczkanie

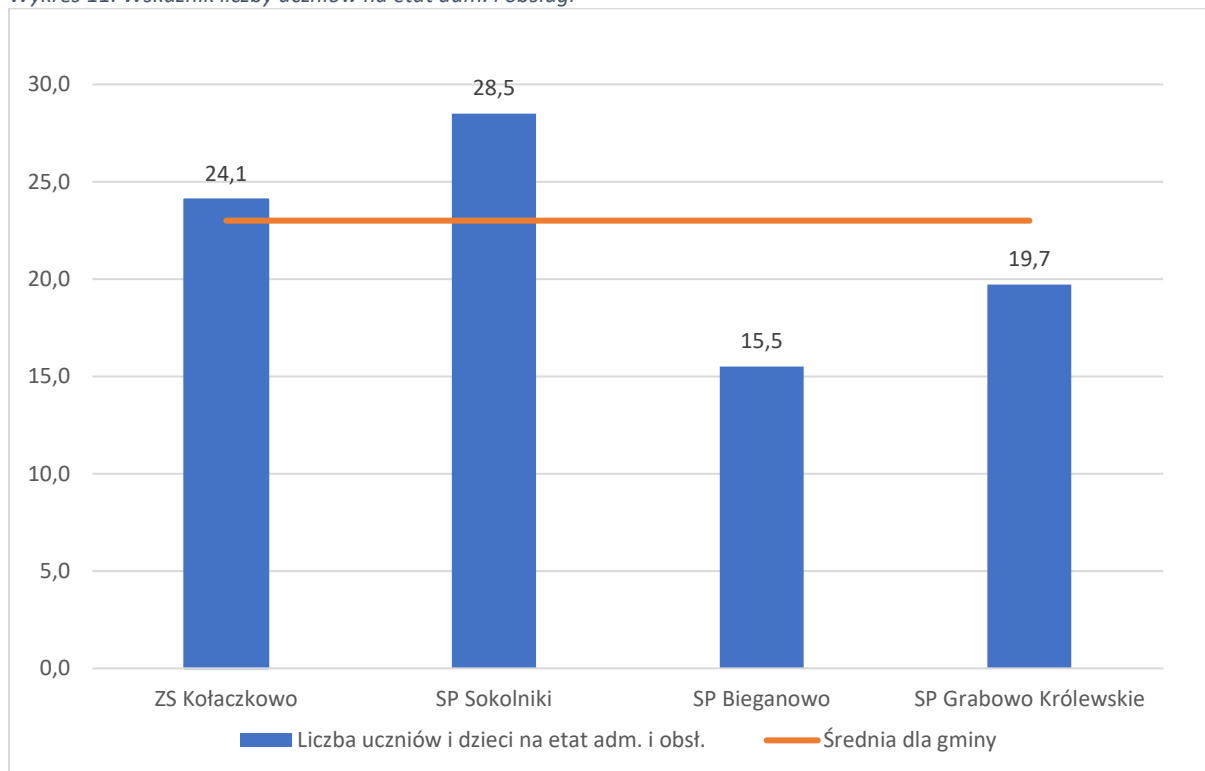
W roku szkolnym 2024/2025 w szkołach podstawowych i przedszkolu na stanowiskach administracji i obsługi zatrudnionych jest łącznie 31 osób w wymiarze 26,5 etatów administracji i obsługi (bez etatu po stażu z PUP w szkole w Bieganowie). W analizowanej grupie pracowników 6 osób nabyło lub nabędzie w tym roku prawo do przejścia na emeryturę. W każdej z jednostek zatrudniona jest osoba na stanowisku sekretarza szkoły w wymiarze 1 etatu. Na stanowiskach pracownika gospodarczego zatrudnione są osoby, którym w przydziale czynności określone zostały zadania dotyczące drobnych remontów, utrzymania porządku wokół budynku szkół, prac konserwatorskich. Intendent odpowiedzialny jest za organizację żywienia, prowadzenie kartotek i ewidencji żywieniowych.

Tabela 7. Zatrudnienie pracowników administracji i obsługi w przeliczeniu na ucznia/dziecko w jednostkach prowadzonych przez gminę.

	Liczba etatów administracji i obsługi	Liczba uczniów i dzieci	Liczba uczniów i dzieci na etat adm. i obsł.
ZS Kołaczkowo	11	265	24,1
SP Sokolniki	6	171	28,5
SP Bieganowo	6	93	15,5
SP Grabowo	3,5	69	19,7
średnia dla gminy			23,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG w Kołaczkanie

Wykres 11. Wskaźnik liczby uczniów na etat adm. i obsługi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG w Kołaczkanie

Wskaźnik liczby uczniów na jeden etat administracji i obsługi różni się w każdej jednostce, a średnia dla gminy wynosi 23 uczniów. Wyższy wskaźnik przekłada się na większą efektywność ekonomiczną. Najniższy w szkole w Bieganowie, najlepiej w szkole w Sokolnikach.

Tabela 8. Zatrudnienie osób sprzątających

	Powierzchnia budynku - m ²	Liczba etatów sprzątarek	Liczba uczniów i dzieci	Liczba uczniów i dzieci na etat sprzątarek	Liczba powierzchni na etat - m ²
ZS Kołaczkowo	2770,66	5,5	265	48,2	503,8
SP Sokolniki	1352,56	2,5	171	68,4	541,0
SP Bieganowo	2200,12	2,5	93	37,2	880,0
SP Grabowo Królewskie	1570,3	2	69	34,5	785,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG w Kołaczkanie

Największa powierzchnia do sprząkania przypadająca na jedną osobę sprząającą wynosi 880 m² w szkole w Bieganowie, a najmniejsza w Zespole Szkół w Kołaczkanie — 503,8 m². Warto jednak zauważyć, że Zespół Szkół w Kołaczkanie funkcjonuje w trzech budynkach i posiada rozbudowaną infrastrukturę rekreacyjno-sportową: Orlik, hala sportowa, co przy mniejszej liczbie pracowników obsługi może powodować trudności organizacyjne.

Tabela 9. Zatrudnienie pracowników administracji

Szkoła	Liczba etatów administracji (sekretarz intendent)	Liczba uczniów i dzieci	Liczba uczniów i dzieci na etat adm.
ZS Kołaczkowo	2,5	265	106,0
SP Sokolniki	1,5	171	114,0
SP Bieganowo	2	93	46,5
SP Grabowo Królewskie	1	69	69,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG w Kołaczkwie

Analiza struktury zatrudnienia administracji wskazuje na dość niski wskaźnik w przeliczeniu na jednego ucznia. Szczególnie w szkole w Bieganowie i Grabowie Królewskim. Aby poprawić efektywność ekonomiczną zatrudnienia, można ustandaryzować etaty pracowników, uwzględniając liczbę uczniów, nauczycieli, osób korzystających z dożywiania i warunki lokalowe. Można rozważyć także rozszerzenie obowiązków sekretarzy szkół o zadania intendenta.

g. Struktura zatrudnienia nauczycieli w Gminie w roku szkolnym 2024/2025

Analiza zatrudnienia nauczycieli przedstawia strukturę zatrudnienia według stażu pracy pedagogicznej i awansu zawodowego w odniesieniu do liczby osób. Analizę sporządzono na podstawie danych przekazanych przez UG w Kołaczkwie – stan na 20.09.2024 r.

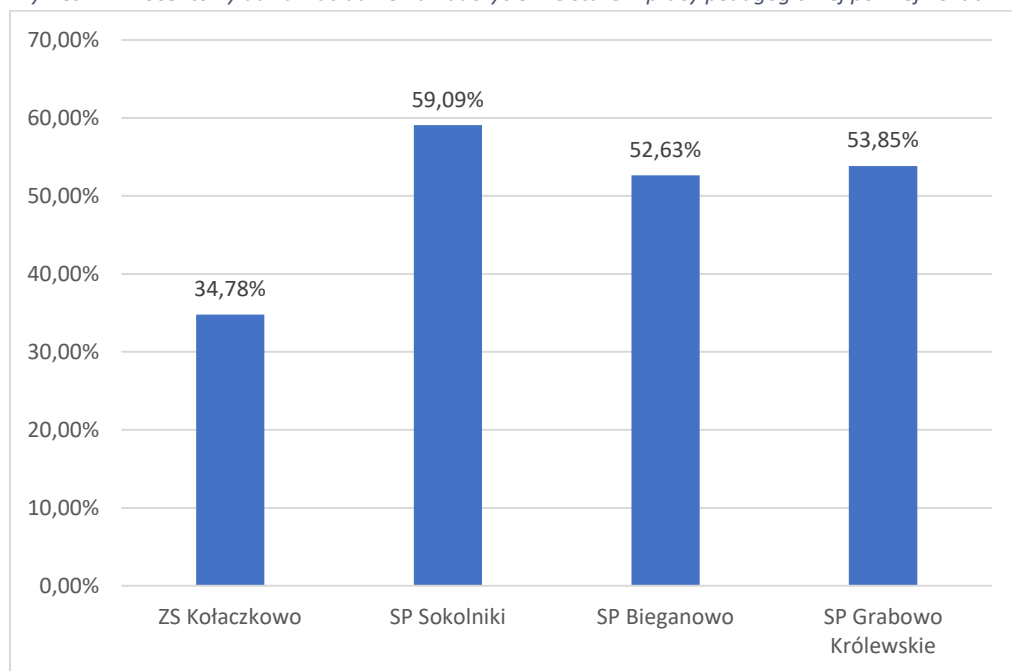
Tabela 10. Struktura zatrudnienia w Gminie w roku szkolnym 2024/2025 (stan na 30.09.2024 r.) wg stażu pracy pedagogicznej

Szkoła	liczba osób ogółem	Liczba osób ze stażem pracy pedagogicznej (w wymiarze minimum 1/2 etatu)			
		do 10 lat	od 11 do 19 lat	od 20 do 29 lat	od 30 lat i więcej
ZS Kołaczkowo	23	5	3	9	6
SP Sokolniki	22	7	6	7	2
SP Bieganowo	19	5	5	6	3
SP Grabowo Królewskie	13	5	2	5	1
RAZEM	77	22	16	27	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG w Kołaczkwie

Analizując strukturę zatrudnienia nauczycieli należy stwierdzić, że w gminie wysoki procent stanowią nauczyciele, których staż pracy pedagogicznej nie przekroczył 20 lat - 49%.

Wykres 12. Procentowy udział zatrudnienia nauczycieli ze stażem pracy pedagogicznej poniżej 20 lat

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG w Kołaczkwie

W szkołach w Bieganowie w Grabowie Królewskim i Sokolnikach stanowią oni ponad połowę wszystkich zatrudnionych pracowników pedagogicznych.

Nauczycieli ze stażem pracy pedagogicznej powyżej 30 lat i więcej zatrudnionych jest 12 osób. W obrębie tej grupy 10 z nich może skorzystać z prawa do emerytury lub nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego. Nowym rozwiązaniem dla nauczycieli jest również wprowadzony przepis art. 88 a Karty Nauczyciela, dotyczący możliwości przejścia na wcześniejszą emeryturę uzależniający prawo od: posiadania okresu składkowego wynoszącego co najmniej 30 lat, w tym co najmniej 20 lat faktycznego wykonywania pracy na stanowisku nauczyciela w wymiarze co najmniej połowy obowiązkowego wymiaru zajęć, rozpoczęcia wykonywania pracy na stanowisku nauczyciela przed dniem 1 stycznia 1999 r. Z prawa tego mogą skorzystać nauczyciele począwszy od dnia: - 1 września 2024 r. – nauczyciele urodzeni przed dniem 1 września 1966 r.; - 1 września 2025 r. – nauczyciele urodzeni po dniu 31 sierpnia 1966 r. a przed 1 września 1969 r.; - 1 września 2026 r. – nauczyciele urodzeni po dniu 31 sierpnia 1969 r.

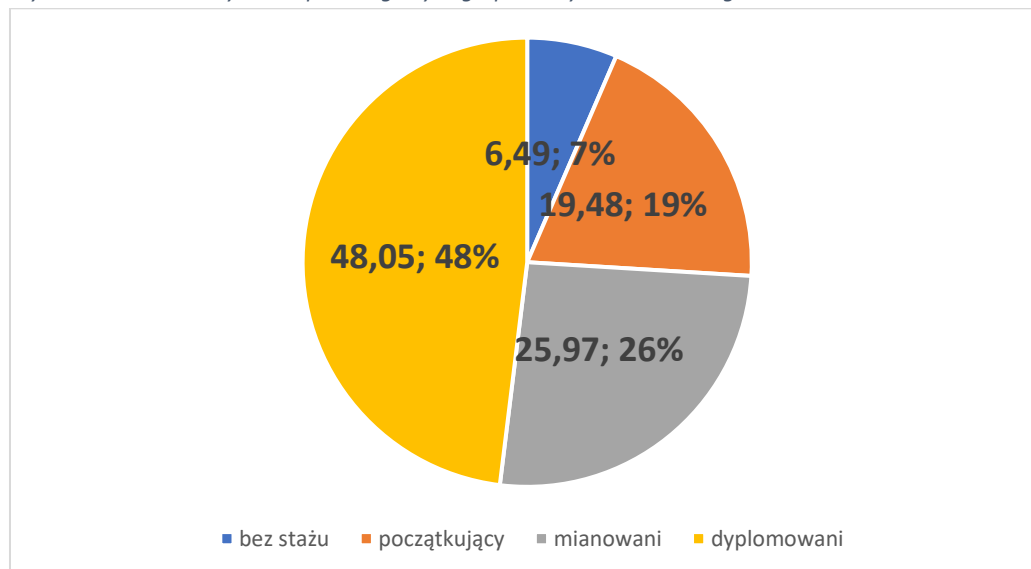
Tabela 11. Struktura zatrudnienia nauczycieli wg awansu zawodowego

	liczba osób ogółem	Awans zawodowy			
		bez stażu	początkujący	mianowani	dyplomowani
ZS Kołaczkowo	23		5	3	15
SP Sokolniki	22		4	12	6
SP Bieganowo	19	5		4	10
SP Grabowo Królewskie	13		6	1	6
łącznie	77	5	15	20	37

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG w Kołaczkwie

1 września 2022 r. weszły w życie zmiany dotyczące uzyskiwania stopnia awansu zawodowego nauczycieli. Zlikwidowano stopnie awansu zawodowego nauczyciela stażysty i kontraktowego, pozostawiając stopień nauczyciela mianowanego i dyplomowanego. Nauczyciel rozpoczynający pracę w zawodzie - nauczyciel początkujący musi teraz odbyć dwuetapowy staż na stopień nauczyciela mianowanego w wymiarze 3 lata i 9 miesięcy. Ustawa przewiduje liczne wyjątki od zasad a dla nauczycieli, którzy uzyskali stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego i kontraktowego możliwość realizacji stażu na "starych zasadach".

Wykres 13. Procentowy udział poszczególnych grup nauczycieli w liczbie ogółem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG w Kołaczkanie

W strukturze zatrudnienia według stopni awansu zawodowego, najliczniejszą grupę stanowią nauczyciele dyplomowani – 48,05%. Warto jednak zauważyć, że pozostali nauczyciele, stanowiący łącznie 51,94%, w najbliższych latach mogą ubiegać się o awans zawodowy, co przełoży się na wzrost nakładów finansowych gminy na oświatę.

Efektywność organizacyjna szkół, zwłaszcza w kontekście małych placówek edukacyjnych, jest ściśle związana z właściwym gospodarowaniem zasobami kadrowymi. W tym celu stosuje się kilka podstawowych wskaźników, które pozwalają na porównanie efektywności zatrudnienia nauczycieli w różnych szkołach. Należą do nich przede wszystkim:

1. Liczba etatów nauczycielskich - oznacza łączną liczbę etatów nauczycieli zatrudnionych w danej jednostce. Nie zawsze odpowiada liczbie osób, ponieważ wielu nauczycieli pracuje w niepełnym wymiarze godzin lub łączy etaty w kilku placówkach.
2. Etat na oddział - ten wskaźnik wskazuje, ile średnio etatów nauczycielskich przypada na jeden oddział klasowy. Jego wzrost może oznaczać mniejsze klasy, większą liczbę nauczycieli specjalistów lub organizację zajęć indywidualnych. Jednak zbyt wysoka wartość może też sugerować nieefektywność w zarządzaniu arkuszem organizacyjnym.

- Wysoki wskaźnik (np. powyżej 1,5): może świadczyć o wysokich kosztach kadrowych przy małej skali działalności (np. małe szkoły, zróżnicowane potrzeby uczniów).
 - Niski wskaźnik (np. poniżej 1,2): może sugerować lepszą efektywność organizacyjną, ale też potencjalne obciążenie nauczycieli lub ograniczoną ofertę.
3. Liczba uczniów na etat - wskaźnik obrazuje, ilu uczniów przypada średnio na jeden etat nauczyciela. Jest to jeden z najważniejszych mierników efektywności kadrowej, ponieważ łączy w sobie informacje o strukturze zatrudnienia i wielkości szkoły.
- Wyższa wartość (np. powyżej 10) oznacza większą efektywność etatyzacji, ale może wiązać się z ograniczoną indywidualizacją nauczania.
 - Niższa wartość (np. poniżej 7) sugeruje większe nakłady kadrowe na jednego ucznia, co może być uzasadnione w szkołach integracyjnych lub placówkach z dodatkowymi potrzebami, ale w większości przypadków wskazuje na nieefektywność.

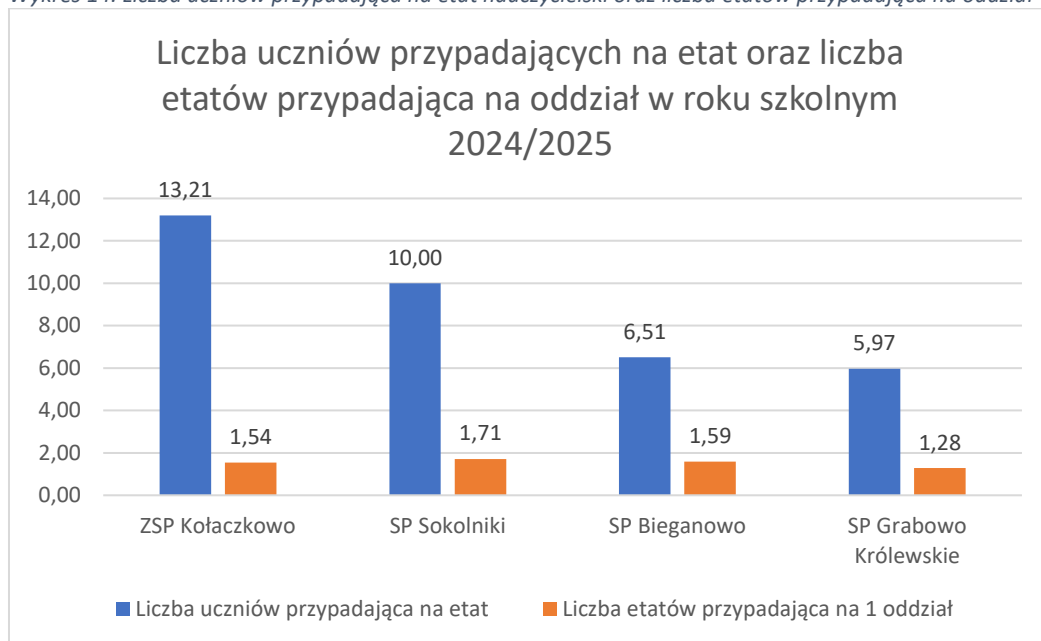
Efektywne gospodarowanie etatami nauczycielskimi to jeden z kluczowych aspektów zarządzania lokalną oświatą, zwłaszcza w gminach wiejskich i miejsko-wiejskich, gdzie funkcjonują małe szkoły z ograniczoną liczbą uczniów. W tabeli 12. porównano etatyzację w czterech szkołach podstawowych prowadzonych przez gminę Kołaczkowo, uwzględniając m.in. liczbę uczniów, oddziałów oraz wskaźniki efektywności zatrudnienia, z kolei na wykresie 14. przedstawiono te liczby w sposób graficzny.

Tabela 12. Liczba uczniów na etat nauczycielski i liczba etatów przypadająca na oddział w roku szkolnym 2024/2025

Rok szkolny 2024/2025	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba etatów nauczycieli	Liczba etatów przypadająca na 1 oddział	Liczba uczniów przypadająca na etat
SP Kołaczkowo	265	13	20,0679	1,54	13,21
SP Sokolniki	171	10	17,1053	1,71	10,00
SP Bieganowo	93	9	14,2837	1,59	6,51
SP Grabowo Królewskie	69	9	11,5554	1,28	5,97

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z UG

Wykres 14. Liczba uczniów przypadająca na etat nauczycielski oraz liczba etatów przypadająca na oddział

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z UG

Najniższą efektywność etatyzacji odnotowano w SP w Grabowie Królewskim i SP w Bieganowie, gdzie na jednego nauczyciela przypada odpowiednio 5,97 i 6,51 ucznia. Oznacza to bardzo małą średnią liczebność uczniów przypadających na etat, co bezpośrednio przekłada się na wyższe jednostkowe koszty nauczania. Dla porównania – w SP w Kołaczkanie, przy większej liczbie uczniów, na jeden etat przypada 13,21 ucznia, co niemal dwukrotnie zwiększa efektywność etatyzacji.

Wskaźnik etatów na oddział również pokazuje rosnące obciążenie kadrowe w mniejszych placówkach. W SP w Grabowie Królewskim wynosi on 1,28. W SP w Sokolnikach ten wskaźnik jest najwyższy (1,71).

Dane wyraźnie pokazują efekt skali – większe szkoły (SP w Sokolnikach i SP w Kołaczkanie) są w stanie utrzymać podobny poziom etatów przy znacznie większej liczbie uczniów, co przekłada się na korzystniejsze wskaźniki. Jest to naturalne zjawisko w małych gminach, ale stanowi istotny sygnał dla gminy w kontekście dalszych decyzji dotyczących sieci szkół i ewentualnej reorganizacji.

h. Nauczyciele specjaliści i uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Zatrudnianie nauczycieli specjalistów: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych zatrudnionych w szkołach i przedszkolach określa art. 42d ust. 1 i 2. KN:

Zgodnie z art. 42d ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, obowiązek zatrudnienia specjalistów dotyczy:

- przedszkola niebędącego przedszkolem specjalnym,

- szkoły podstawowej, liceum ogólnokształcącego, technikum, branżowej szkoły I stopnia - niebędących szkołami specjalnymi,
- szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej lub liceum ogólnokształcącego,
- zespołów, w skład którego wchodzi to przedszkole lub ta szkoła.

Tabela 13. przedstawia wymagane liczby etatów nauczycieli specjalistów.

Tabela 13. Wymagane liczby etatów nauczycieli specjalistów w przeliczeniu na liczbę dzieci

Liczba uczniów	Łączna liczba etatów nauczycieli specjalistów
od 1 do 10	0,25
przekracza 10 i nie przekracza 20	0,4
przekracza 20 i nie przekracza 30	0,6
przekracza 30 i nie przekracza 40	0,8
przekracza 40 i nie przekracza 50	1,0
przekracza 50 i nie przekracza 100	1,5
przekracza 100	2 etaty, które powiększa się o 0,2 etatu na każdych kolejnych 100 dzieci lub uczniów

Źródło: art. 42d ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela

Ad standaryzacja nauczycieli specjalistów:

Tabela 14. Zatrudnienie nauczycieli specjalistów stan na 30.09.2024 r.

	ZS Kołaczkowo	SP Sokolniki	SP Bieganowo	SP Grabowo Królewskie
pedagog	6	4	5	6
psycholog	14,5	11	9 (Wakat)	9 (Wakat)
pedagog specjalny	16,5	23	13	9
logopeda	11	8	4	4
terapeuta	6	2	4	5
łącznie liczba godzin	54	48	35	33
etaty w szkole	2,5	2,2	1,6	1,5
standard, zgodnie z KN	2,2	2	1,5	1,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych w Raporcie o stanie gminy Kołaczkowo

Analizując dane przekazane przez UG w Kołaczkanie, dyrektorzy w arkuszach organizacyjnych zaplanowali godziny dla nauczycieli specjalistów, zgodnie z przepisami zawartymi w Karcie Nauczyciela. Na 30.09.2024 r. szkoły w Bieganowie i Grabowie Królewskim wykazują wakaty na stanowisku psychologa.

i. Wyniki edukacyjne

Ocena wyników edukacyjnych uczniów stanowi jedno z kluczowych narzędzi do oceny jakości pracy szkół i efektywności procesu nauczania. Pozwala również na porównanie efektywności dydaktycznej poszczególnych placówek oraz identyfikację obszarów wymagających wsparcia lub optymalizacji. Analiza ta powinna być jednak prowadzona z uwzględnieniem kontekstu demograficznego, społecznego i organizacyjnego każdej szkoły.

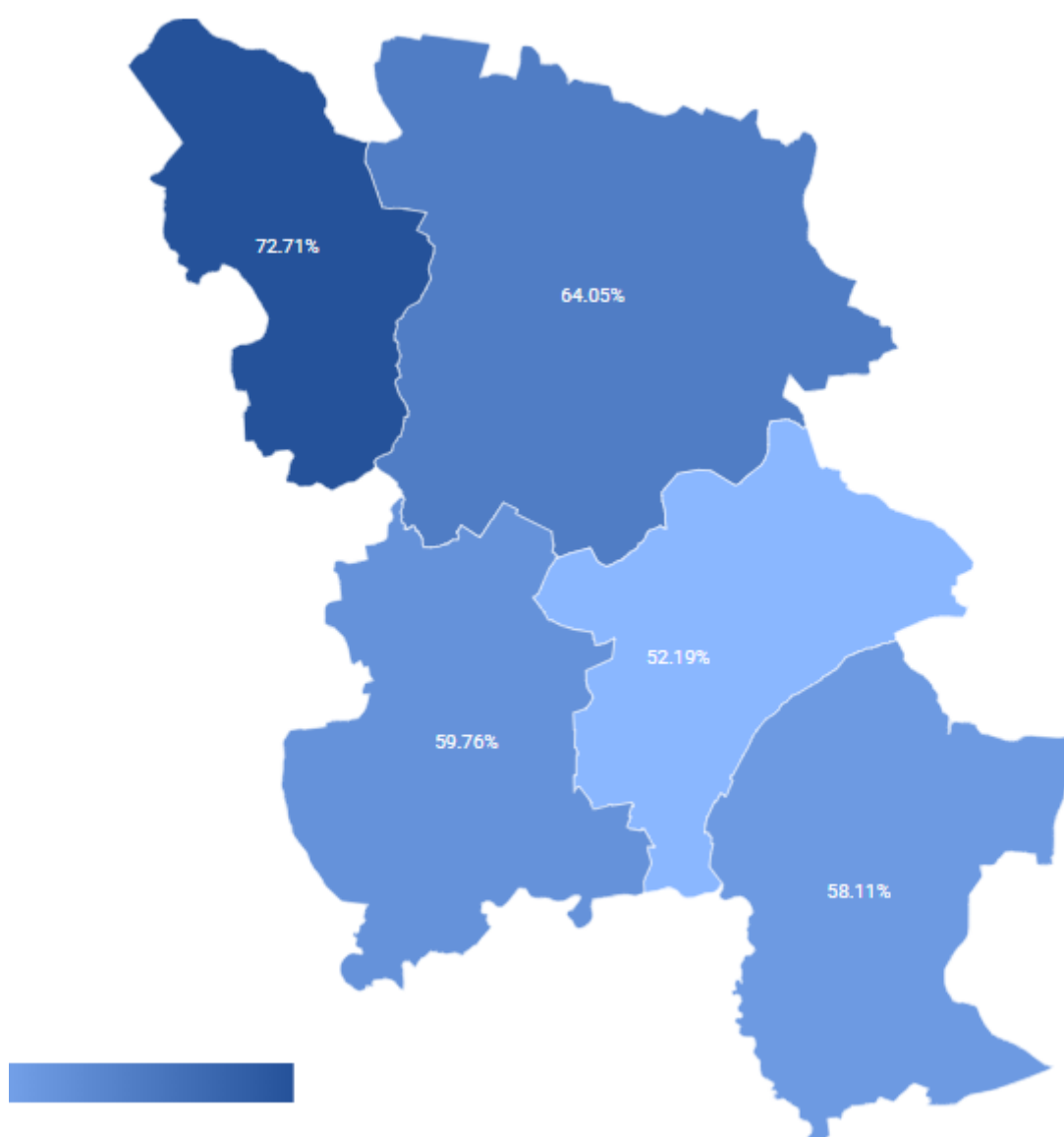
W celu lepszego zrozumienia pozycji gminy Kołaczkowo w zakresie wyników edukacyjnych, warto odnieść je do średnich wyników osiąganych przez uczniów w pozostałych gminach powiatu wrzesińskiego. Powiat obejmuje pięć jednostek samorządowych: gminę Września (miejsko-wiejska), gminę Kołaczkowo, gminę Miłosław, gminę Pyzdry oraz gminę Nekla. Na rysunkach 6, 7 i 8 przedstawiono średnie wyniki uzyskane przez uczniów poszczególnych gmin powiatu wrzesińskiego.

Należy jednak zaznaczyć, że gmina Kołaczkowo jest jedną z najmniejszych gmin powiatu pod względem liczby uczniów przystępujących do egzaminu ósmoklasisty, co wpływa na wrażliwość danych statystycznych – pojedyncze przypadki mogą znacząco oddziaływać na średni wynik. Mimo ograniczonej próby porównawczej, zestawienie danych powiatowych stanowi ważny punkt odniesienia w analizie efektywności nauczania i może wskazywać na potencjalne różnice w jakości kształcenia, dostępie do wsparcia dydaktycznego oraz lokalnych uwarunkowaniach organizacyjnych.

Poniższa tabela oraz rysunek 6. prezentuje średnie wyniki uzyskane przez uczniów poszczególnych gmin z języka angielskiego.

Język angielski	Rok szkolny 2023/2024
gmina Nekla	72,71%
gmina Września	64,05%
gmina Miłosław	59,76%
gmina Pyzdry	58,11%
gmina Kołaczkowo	52,19%

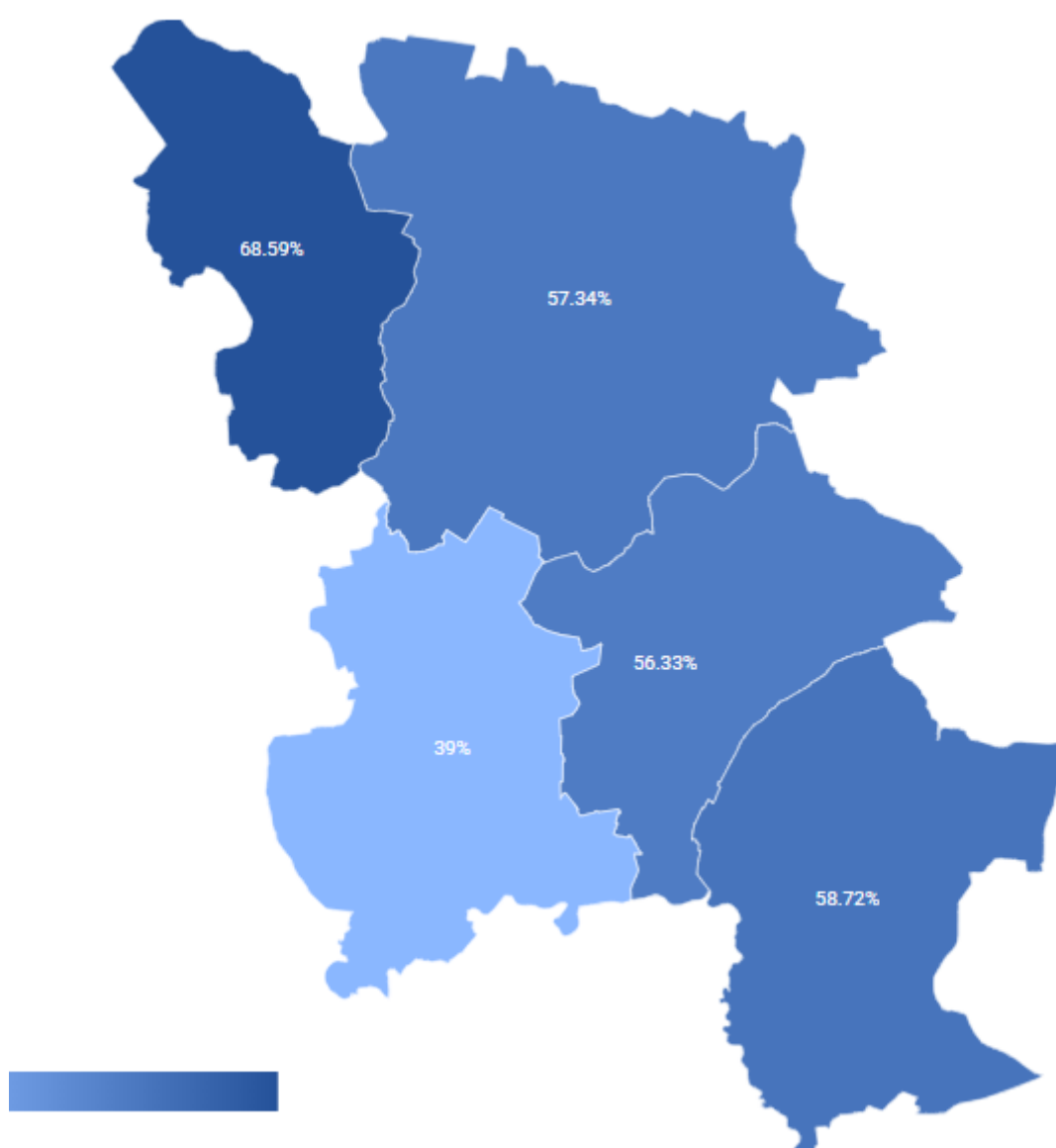
Rysunek 6. Średnie wyniki E-8 z języka angielskiego w powiecie wrzesińskim w 2024 r.

Poniższa tabela oraz rysunek 7. prezentuje średnie wyniki uzyskane przez uczniów poszczególnych gmin z języka polskiego.

Język polski	Rok szkolny 2023/2024
gmina Nekla	68,59%
gmina Pyzdry	58,72%
gmina Września	57,34%
gmina Kołaczkowo	56,33%
gmina Miłosław	39,00%

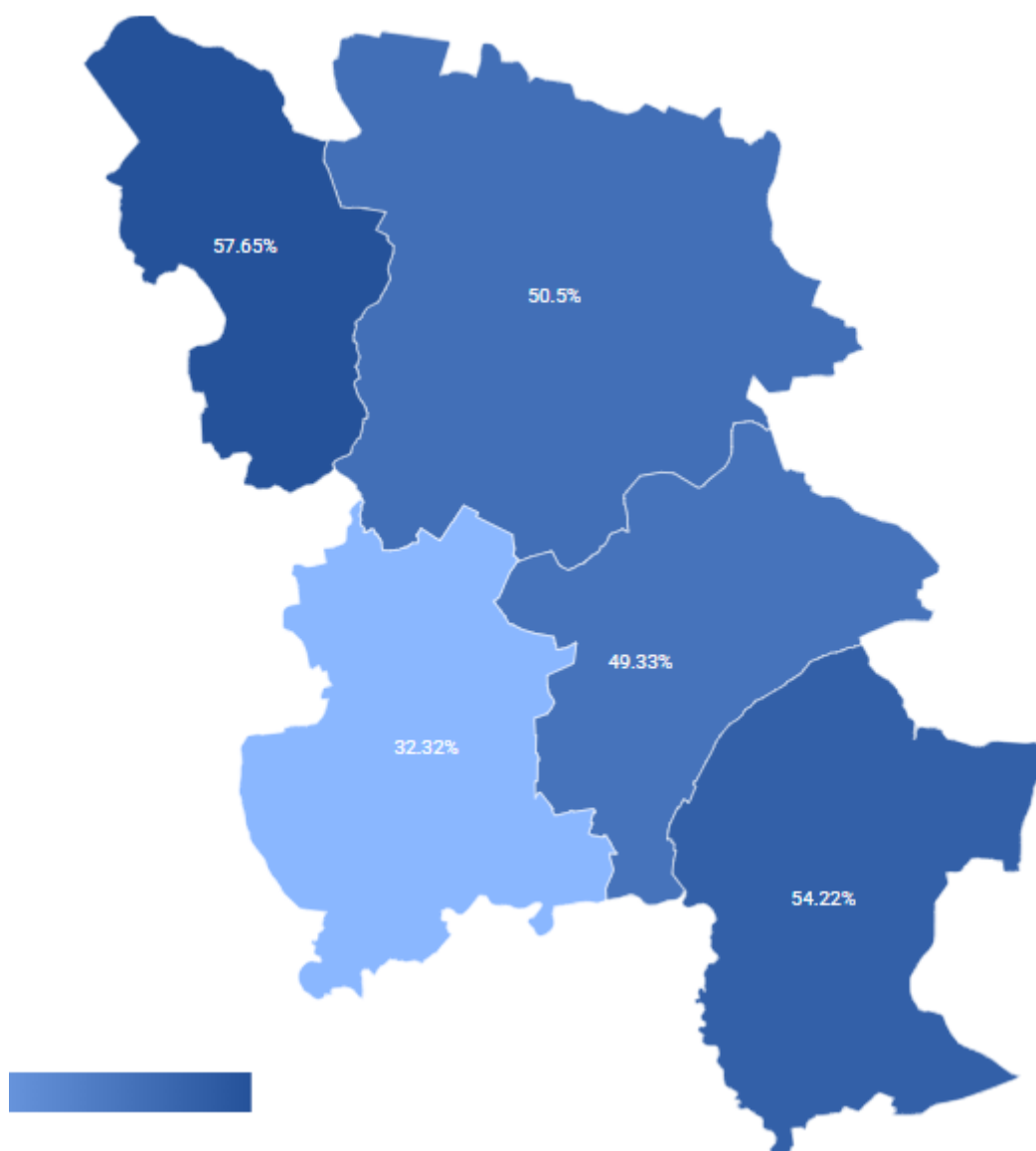
Rysunek 7. Średnie wyniki E-8 z języka polskiego w powiecie wrzeńskim w 2024 r.

Poniższa tabela oraz rysunek 8. prezentuje średnie wyniki uzyskane przez uczniów poszczególnych gmin z matematyki.

Matematyka	Rok szkolny 2023/2024
gmina Nekla	57,65%
gmina Pyzdry	54,22%
gmina Września	50,50%
gmina Kołaczkowo	49,33%
gmina Miłosław	32,32%

Rysunek 8. Średnie wyniki E-8 z matematyki w powiecie wrzeńskim w 2024 r.

Źródło: www.mapa.wyniki.edu.pl/MapaEgzaminow/

W roku szkolnym 2023/2024 uczniowie szkół podstawowych w gminie Kołaczkowo przystąpili do egzaminu ósmoklasisty w trzech przedmiotach: języku polskim, matematyce oraz języku

angielskim. Warto podkreślić, że w minionym roku szkolnym jedynie 3 z 5 szkół podstawowych w gminie prowadziły oddziały klasy VIII. Egzamin przeprowadzony został w Szkole Podstawowej w Sokolnikach, w Szkole Podstawowej w Bieganowie oraz w Szkole Podstawowej we Wszemborzu. Oznacza to, że prezentowane dane statystyczne dotyczą wyników jedynie tych dwóch placówek i nie obrazują sytuacji całej gminy w pełnym ujęciu.

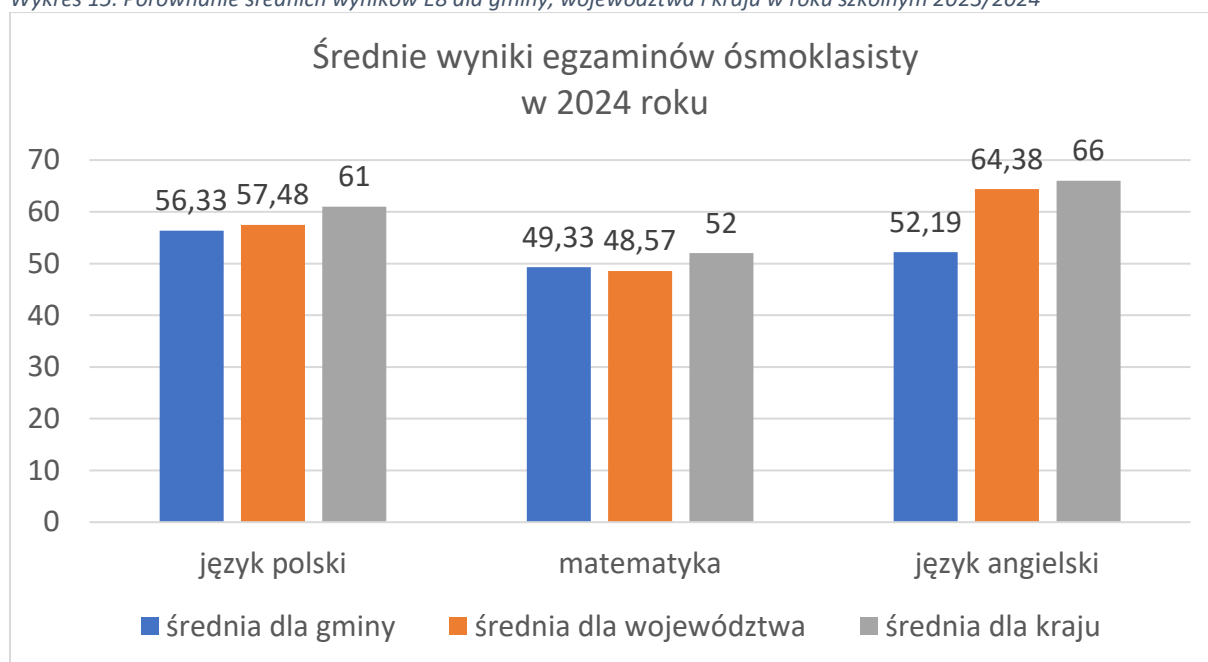
Tabela 15. Średnie wyniki egzaminów E-8 w 2023/2024 r. w gminie Kołaczkowo

Nazwa szkoły	uczniów	j. polski (%)	uczniów	matematyka (%)	uczniów	j. angielski (%)
SP WE WSZEMBORZU	8	67,00	8	66,00	8	61,63
SP W BIEGANOWIE	11	46,27	11	43,27	11	51,45
SP W SOKOLNIKACH	8	59,50	8	41,00	8	43,75

Źródło: www.mapa.wyniki.edu.pl/MapaEgzaminow/

Na wykresie 15. przedstawiono średnie wyniki dla gminy w porównaniu ze średnimi wynikami osiąganymi przez uczniów w województwie wielkopolskim i w Polsce.

Wykres 15. Porównanie średnich wyników E8 dla gminy, województwa i kraju w roku szkolnym 2023/2024

Źródło: Mapa Egzaminów <https://mapa.wyniki.edu.pl/>

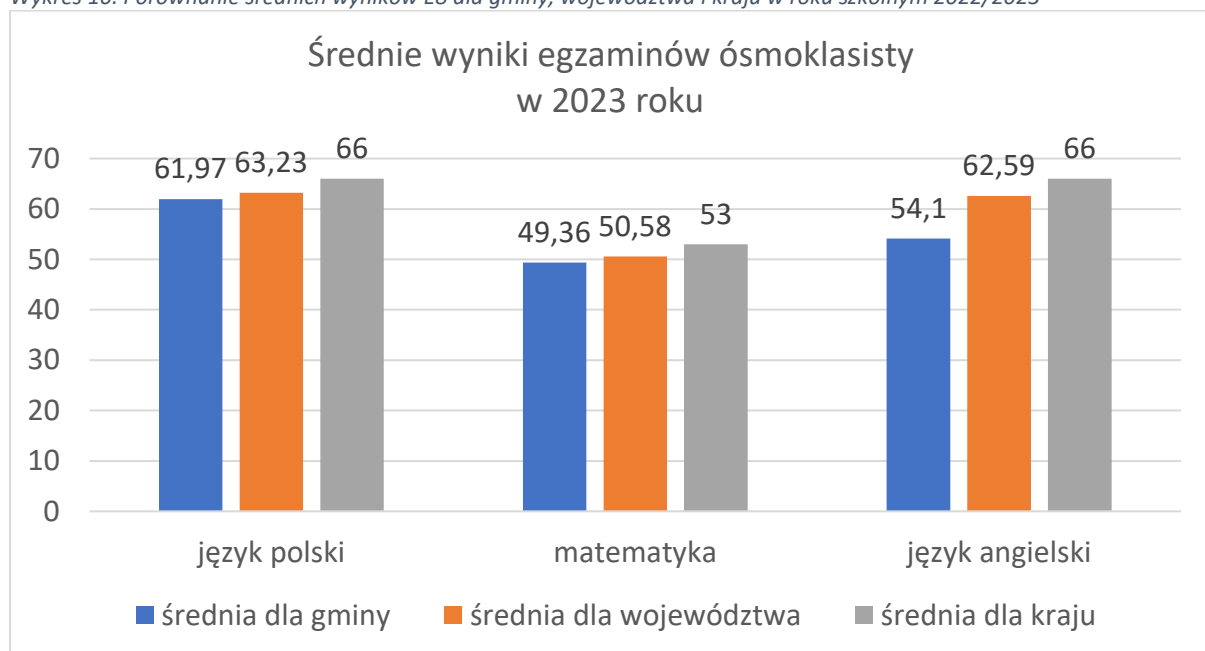
Analiza wyników w roku szkolnym 2023/2024 przedstawia się następująco:

- Język polski: Średni wynik w gminie Kołaczkowo (56,33%) był minimalnie niższy niż średnia wojewódzka (57,48%) i wyraźnie niższy od średniej krajowej (61%). Oznacza to, że uczniowie osiągają wyniki zbliżone do regionalnych, ale nie dorównują ogólnopolskim standardom.

- **Matematyka:** Rezultat 49,33% jest nieco wyższy od średniej wojewódzkiej (48,57%), co stanowi pozytywny sygnał dla jakości nauczania matematyki w gminie. Mimo to wynik pozostaje poniżej średniej krajowej (52%).
- **Język angielski:** Największe różnice występują w przypadku języka angielskiego – średni wynik (52,19%) jest o ponad 12 punktów procentowych niższy niż średnia wojewódzka (64,38%) i o niemal 14 punktów niższy niż średnia krajowa (66%). Wskazuje to na konieczność wzmocnienia nauczania języka obcego.

Wyniki egzaminów są umiarkowanie zadowalające w zakresie języka polskiego i matematyki, ale wymagają zdecydowanych działań naprawczych w obszarze języka angielskiego. Ze względu na ograniczoną próbę (egzaminy odbyły się jedynie w dwóch szkołach), dane należy traktować jako punktowy obraz sytuacji, a nie pełny przekrój jakości edukacji w całej gminie. W związku z powyższym analizie poddano również wyniki z roku szkolnego 2022/2023, gdzie egzamin ósmoklasisty odbył się w każdej ze szkół. Średnie wyniki uzyskane przez uczniów przedstawia wykres 16.

Wykres 16. Porównanie średnich wyników E8 dla gminy, województwa i kraju w roku szkolnym 2022/2023

Źródło: Mapa Egzaminów <https://mapa.wyniki.edu.pl/>

Dzięki pełnemu uczestnictwu szkół, uzyskane wyniki stanowią reprezentatywny obraz efektów nauczania w całym systemie oświaty gminnej. W wyniku analizy porównanie wyników prezentuje się następująco:

- **Język polski:** Uczniowie z gminy osiągnęli średni wynik na poziomie 61,97%, co stanowi niewielką różnicę względem średniej wojewódzkiej (63,23%) i negatywne odchylenie od średniej krajowej (66%).

- Matematyka: Średni wynik (49,36%) jest zbliżony do średniej wielkopolskiej (50,58%), jednak nadal pozostaje poniżej średniej ogólnopolskiej (53%). Wyniki z gminy Kołaczkowo wpisują się w typowe wartości regionalne, lecz są poniżej krajowych.
- Język angielski: Rezultat 54,10% wskazuje kolejny raz na wyraźnie niższy poziom w porównaniu z województwem (62,59%) i krajem (66%). Różnica ta podkreśla konieczność wzmocnienia kompetencji językowych uczniów.

Wyniki z języka polskiego i matematyki są zbliżone do średnich regionalnych. . Największe różnice występują w przypadku języka angielskiego, co sugeruje potrzebę podjęcia działań naprawczych w tym obszarze. Rok szkolny 2022/2023 dostarcza pełniejszy obraz efektywności nauczania, gdyż egzaminy przeprowadzono we wszystkich szkołach podstawowych w gminie.

W zestawieniu z rokiem szkolnym 2023/2024, w którym egzamin przeprowadzono tylko w dwóch szkołach, analiza wyników z 2022/2023 może służyć jako punkt odniesienia dla oceny długofalowych trendów edukacyjnych oraz planowania działań rozwojowych w zakresie wspomagania uczniów i doskonalenia pracy szkół.

Porównanie wyników z obu lat sugeruje:

- Relatywną stabilność osiągnięć z matematyki, choć nadal poniżej średniej krajowej.
- Delikatny, lecz systematyczny spadek wyników z języka polskiego.
- Trwale niższy poziom znajomości języka angielskiego, co należy uznać za wyzwanie strategiczne dla gminnego systemu edukacji.

Wyniki egzaminacyjne, mimo wspomnianych ograniczeń, stanowią istotny wskaźnik, dlatego ich monitorowanie i wykorzystanie do planowania działań naprawczych pozostaje kluczowym elementem zarządzania oświatą w gminie.

i. Punktowa Ocena Jednostek

Do obiektywnej analizy funkcjonowania szkół publicznych wykorzystano **Punktową Ocena Jednostki**. Jest to autorskie narzędzie wspierające proces planowania sieci szkół. . Dzięki wykorzystaniu danych ilościowych możliwe jest porównanie potencjału i efektywności poszczególnych jednostek w oparciu o jasno określone, mierzalne kryteria. Należy mieć na uwadze, że specyfika narzędzi ilościowych wymaga indywidualnej interpretacji, gdyż ten rodzaj analizy uwzględnia wyłącznie sytuację zastaną, która bez kontekstu przyczynowego może być niepełna.

System oceny obejmuje **cztery główne obszary**:

- **Oferta** – obejmuje sukcesy uczniów w konkursach oraz ich poziom, uczestnictwo w zajęciach dodatkowych, wyposażenie w sprzęt komputerowy, sal w sprzęt

interaktywny, dostęp do sali integracji sensorycznej, liczbę książek w przeliczeniu na ucznia oraz dostęp do świeżo przygotowywanych posiłków w szkołach.

- **Infrastruktura** – służy ocenie niezbędnych nakładów i uwzględnia warunki lokalowe szkoły, dostępność sal sportowych, termomodernizację, infrastrukturę zewnętrzną oraz stan infrastruktury.
- **Zapotrzebowanie** – służy ocenie uzasadnienia istnienia szkoły na bazie demografii i obejmuje prognozę liczby uczniów w szkole za 7 lat, aktualną liczbę uczniów w szkole oraz prognozę liczby uczniów w klasie I za 7 lat.
- **Efektywność** – skupia się na kosztach funkcjonowania szkoły w przeliczeniu na ucznia, średniej liczności oddziału oraz najmniej licznego oddziału w szkole.

Narzędzie to nie tylko porządkuje dane, ale także wspiera **podejmowanie decyzji strategicznych dotyczących optymalizacji sieci szkół**. Może być wykorzystywane do:

- identyfikacji jednostek o wysokim potencjale,
- wskazywania szkół wymagających reorganizacji lub wsparcia,
- porównania kosztów utrzymania w kontekście jakości oferty edukacyjnej,
- analizy efektywności wykorzystania infrastruktury oświatowej,
- oraz tworzenia długofalowych prognoz opartych na realnych danych demograficznych i organizacyjnych.

Dzięki temu podejściu możliwe jest planowanie działań w sposób **transparentny, oparty na danych i zorientowany na długofalowe potrzeby edukacyjne społeczności lokalnej**.

Poniżej przedstawiono dane zbiorcze dla celów porównawczych. Szczegółowe dane jednostkowe przedstawione są dla każdej publicznej szkoły w rozdziale 4. Charakterystyka jednostek oświatowych.

Ad. 1 Oferta:

Konkursy - liczba konkursów podzielona przez liczbę uczniów obrazuje przede wszystkim pracę nauczycieli w zakresie odkrywania talentów uczniów i dopasowanie konkursu do możliwości uczniów oraz zmotywowania ich do podjęcia wyzwania; im wyższy wynik tym lepiej:

- SP Kołaczkowo: 21 konkursów / 138 uczniów = 15%
- SP Sokolniki: 24 konkursy / 138 uczniów = 17%
- SP Bieganowo: 15 konkursów / 81 uczniów = 19%
- SP Grabowo Królewskie: 26 konkursów / 44 uczniów = 18%

Sukcesy uczniów - ranga konkursów podzielona przez liczbę uczniów obrazuje poziom przygotowania uczniów względem uczniów z innych szkół; im wyższy wskaźnik tym lepiej:

- SP Kołaczkowo: 8 laureatów międzynarodowych (waga 5) + 5 laureatów ogólnopolskich (waga 4) + 8 laureatów wojewódzkich (waga 3) / 138 uczniów = 0,61
- SP Sokolniki: 2 laureatów międzynarodowych (waga 5) + 2 laureatów ogólnopolskich (waga 4) + 1 laureat powiatowy (waga 1,5) + 19 laureatów gminnych (waga 1) / 138 uczniów = 0,28
- SP Bieganowo: 1 laureat międzynarodowy (waga 5) + 2 laureatów wojewódzkich (waga 4) + 3 laureatów rejonowych (waga 3) + 8 laureatów powiatowych (waga 1,5) + 1 laureat gminny (waga 1) / 81 uczniów = 0,37
- SP Grabowo Królewskie: 6 laureatów ogólnopolskich (waga 4) + 1 laureat wojewódzki (waga 3) + 6 laureatów powiatowych (waga 2) + 13 laureatów gminnych (waga 1) / 44 uczniów = 0,65

Zajęcia dodatkowe - uczestnictwo w kołach zainteresowań i przedmiotowych (% liczby uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych)

- SP Kołaczkowo: 100 uczniów biorących udział w kołach zainteresowań i przedmiotowych / 138 uczniów = 72%
- SP Sokolniki: 138 uczniów biorących udział w kołach zainteresowań i przedmiotowych / 138 uczniów = 100%
- SP Bieganowo: 138 uczniów biorących udział w kołach zainteresowań i przedmiotowych / 81 uczniów = 127%
- SP Grabowo Królewskie: 87 uczniów biorących udział w kołach zainteresowań i przedmiotowych / 44 uczniów = 198%

Wypożyczenie komputerowe – dostępność narzędzi IT w szkole:

- SP Kołaczkowo: 17 tabletów + 21 laptopów + 27 tabletów / 138 uczniów = 0,47 (poniżej średniej gminnej)
- SP Sokolniki: 13 komputerów + 28 laptopów + 27 tabletów / 138 uczniów = 0,49 (poniżej średniej gminnej)
- SP Bieganowo: 16 komputerów + 20 laptopów + 33 tablety / 81 uczniów = 0,85 (powyżej średniej gminnej)
- SP Grabowo Królewskie: 13 komputerów + 17 laptopów + 24 tablety / 44 uczniów = 1,23 (powyżej średniej gminnej)

Wypożyczenie sal – dostępność nowoczesnego wyposażenia w szkole:

- SP Kołaczkowo: 6 tablic interaktywnych + 8 monitorów interaktywnych + 14 projektorów + 1 magiczny dywan / 138 uczniów = 0,21 (poniżej średniej gminnej)
- SP Sokolniki: 6 tablic interaktywnych + 4 monitory interaktywne + 9 projektorów + 11 terminali + 4 monitory dotykowe + magiczny dywan / 138 uczniów = 0,25 (powyżej średniej gminnej)

- SP Bieganowo: 2 tablice interaktywne + 6 monitorów interaktywnych + 4 projektory + 6 terminali + 1 monitor dotykowe + 1 magiczny dywan / 81 uczniów = 0,23 (poniżej średniej gminnej)
- SP Grabowo Królewskie: 6 tablic interaktywnych + 6 monitorów interaktywnych + 10 projektorów + 1 magiczny dywan + 1 ściana bambino/ 44 uczniów = 0,65 (powyżej średniej gminnej)

Dostępność książek – liczba książek podzielona przez liczbę uczniów:

- SP Kołaczkowo: 5018 książek / 179 uczniów = 28,03 (poniżej średniej gminnej)
- SP Sokolniki: 4421 książek / 141 uczniów = 31,36 (poniżej średniej gminnej)
- SP Bieganowo: 12722 książek / 82 uczniów = 155,15 (powyżej średniej gminnej)
- SP Grabowo Królewskie: 4450 książek / 56 uczniów = 79,46 (powyżej średniej gminnej)

Dostępność specjalistów dla uczniów ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi - spełnienie wymogów liczby godzin specjalistów SPE

- SP Kołaczkowo: pedagog, psycholog, pedagog specjalny, logopeda, terapeuta pedagogiczny, nauczyciel wspomagający: 10 osób; wymiar etatu: 52/22
- SP Sokolniki: pedagog, pedagog specjalny, logopeda, terapeuta pedagogiczny, psycholog
- SP Bieganowo: pedagog, pedagog specjalny, logopeda, terapeuta pedagogiczny, tyflopeda (łącznie 6 osób -> 35/22) psycholog - wakat
- SP Grabowo Królewskie: pedagog, pedagog specjalny, logopeda, terapeuta pedagogiczny; psycholog – wakat

Tabela 16. przedstawia zestawienie wyników poszczególnych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę Kołaczkowo.

Tabela 16. Punktowa ocena jednostek w gminie Kołaczkowo - oferta

OFERTA				
KATEGORIA	SP KOŁACZKOWO	SP SOKOLNIKI	SP BIEGANOWO	SP GRABOWO KRÓLEWSKIE
Konkursy (liczba konkursów/liczba uczniów)	15%	17%	19%	18%
Sukcesy uczniów (ranga/liczba uczniów)	0,61	0,28	0,37	0,65

Zajęcia dodatkowe - uczestnictwo w kołach zainteresowań i przedmiotowych (% liczby uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych)	72%	100%	127%	198%
Wyposażenie komputerowe – średnia gminna = 0,64	poniżej średniej gminnej; 0,47	poniżej średniej gminnej; 0,49	powyżej średniej gminnej; 0,85	powyżej średniej gminnej; 1,23
Wyposażenie sal - średnia gminna = 0,24	poniżej średniej gminnej 0,21	powyżej średniej gminnej 0,25	poniżej średniej gminnej 0,23	powyżej średniej gminnej 0,65
Sala integracji sensorycznej	tak	nie	nie	tak
Liczba książek/liczba uczniów - średnia gminna = 73,5	poniżej średniej gminnej 28,03	poniżej średniej gminnej 31,36	powyżej średniej gminnej 155,15	powyżej średniej gminnej 79,46
Kuchnia (obiady przygotowywane na miejscu)	tak	nie	tak	nie
Dostępność specjalistów do SPE	Pełna obsada, brak dedykowanych gabinetów	Pełna obsada, brak dedykowanych gabinetów	Wakat – psycholog, brak dedykowanych gabinetów	Wakat – psycholog, brak dedykowanych gabinetów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kołczkowo

Ad. 2. Infrastruktura

Infrastruktura szkolna podlega szeregowi wymogów zarówno w zakresie bezpieczeństwa, efektywności energetycznej budynków jak i oferty edukacyjnej. Spełnienie szeregu z nich wiąże się z niemałymi nakładami, dlatego przy planowaniu docelowego układu gminnej sieci oświatowej kluczowe jest uwzględnienie stanu infrastruktury i koniecznych inwestycji.

Termomodernizacja

- SP Kołczkowo – brak termomodernizacji
- SP Sokolniki – brak termomodernizacji
- SP Bieganowo – pełna termomodernizacja: nowa stolarka okienna, ocieplenie elewacji, nowoczesne źródła ciepła (pompa ciepła), instalacja fotowoltaiczna, system wentylacji.
- SP Grabowo Królewskie – brak termomodernizacji

Sala gimnastyczna

- SP Kołczkowo – hala sportowa pełnowymiarowa z trybunami (856,9 m²) z zapleczem sanitarnym
- SP Sokolniki – mała sala gimnastyczna

- SP Bieganowo – pełnowymiarowa sala gimnastyczna (279,65 m²) z zapleczem sanitarnym
- SP Grabowo Królewskie – brak sali gimnastycznej, zastępcza sala.

Infrastruktura zewnętrzna

- SP Kołaczkowo – na terenie szkoły kompleks boisk sportowych, orlik z zapleczem; plac zabaw poniżej 10 lat
- SP Sokolniki – boisko sportowe z nawierzchnią gruntową; plac zabaw powyżej 10 lat
- SP Bieganowo – boisko sportowe z nawierzchnią gruntową; plac zabaw powyżej 10 lat
- SP Grabowo Królewskie – boisko sportowe z nawierzchnią gruntową (piłka plażowa); plac zabaw powyżej 10 lat.

Liczba sal

- SP Kołaczkowo – brak zmianowości w szkole, 15 izb lekcyjnych o średniej wielkości: 48,56 m²
- SP Sokolniki – brak zmianowości w szkole, 10 izb lekcyjnych o średniej wielkości: 46,01 m²
- SP Bieganowo – brak zmianowości w szkole, 9 izb lekcyjnych o średniej wielkości: 47,65 m²
- SP Grabowo Królewskie – brak zmianowości w szkole, 10 izb lekcyjnych o średniej wielkości: 40,16 m²

Nakłady – szacunkowe koszty dostosowania do standardu

- SP Kołaczkowo (2 765 m²)

Tabela 17. Zakładane koszty dot. infrastruktury SP Kołaczkowo

Zadanie	Przedział cenowy	
Termomodernizacja 2000-2500 zł/m ²	5 530 000,00 zł	6 912 500,00 zł
Plac zabaw 200 000-300 000 zł	200 000,00 zł	300 000,00 zł
Boisko wielofunkcyjne 500 000-800 000 zł	-	-
Wyposażenie zewnętrzne: ławki/kosze/stoły piknikowe/stojaki rowerowe/altana/zadaszenie/stoły do gier	50 000,00 zł	
Remont budynku (malowanie 50zł/m ² , sanitariaty 50 000-70 000 zł, drzwi itp.), biblioteka	149 676,00 zł	493 800,00 zł
RAZEM KOSZTY	6 273 800,00 zł	7 412 176,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

- SP Sokolniki (1210 m²)

Tabela 18. Zakładane koszty dot. infrastruktury SP Sokolniki

Zadanie	Przedział cenowy	
Termomodernizacja 2000-2500 zł/m ²	2 400 000,00 zł	3 000 000,00 zł
Plac zabaw 200000-300000	200 000,00 zł	300 000,00 zł
Boisko wielofunkcyjne 500000-800000	500 000,00 zł	800 000,00 zł
Wyposażenie zewnętrzne: ławki/kosze/stoły piknikowe/stojaki rowerowe/altana/zadaszenie/stoły do gier	50 000,00 zł	
Remont budynku (malowanie 50zł/m ² , sanitariaty 50 000-70 000 zł, drzwi itp.), biblioteka	335 000,00 zł	380 000,00 zł

RAZEM KOSZTY	3 150 000,00 zł	4 530 000,00 zł
--------------	-----------------	-----------------

Źródło: Opracowanie własne

- SP Bieganowo (2200,12 m²)

Tabela 19. Zakładane koszty dot. infrastruktury SP Bieganowo

Zadanie	Przedział cenowy	
Termomodernizacja 2000-2500 zł/m ²	-	-
Plac zabaw 200000-300000	200 000,00 zł	300 000,00 zł
Boisko wielofunkcyjne 500000-800000	500 000,00 zł	800 000,00 zł
Wyposażenie zewnętrzne: ławki/kosze/stoły piknikowe/stojaki rowerowe/altana/zadaszenie/stoły do gier	50 000,00 zł	
Remont budynku (malowanie 50zł/m ² , sanitariaty 50 000-70 000 zł, drzwi itp.), biblioteka	-	-
RAZEM KOSZTY	750 000,00 zł	1 150 000,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

- SP Grabowo Królewskie (1570 m²)

Tabela 20. Zakładane koszty dot. infrastruktury SP Grabowo Królewskie

Zadanie	Przedział cenowy	
Termomodernizacja 2000-2500 zł/m ²	3 140 000,00 zł	3 925 000,00 zł
Plac zabaw 200000-300000	200 000,00 zł	300 000,00 zł
Boisko wielofunkcyjne 500000-800000	500 000,00 zł	800 000,00 zł
Wyposażenie zewnętrzne: ławki/kosze/stoły piknikowe/stojaki rowerowe/altana/zadaszenie/stoły do gier	50 000,00 zł	
Remont budynku (malowanie 50zł/m ² , sanitariaty 50 000-70 000 zł, drzwi itp.), biblioteka	374 750,00 zł	414 750,00 zł
RAZEM KOSZTY	4 264 750,00 zł	5 489 750,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 21. przedstawia zestawienie wyników dotyczących infrastruktury poszczególnych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę Kołaczkowo.

Tabela 21. Punktowa ocena jednostek - infrastruktura

INFRASTRUKTURA				
KATEGORIA	SP KOŁACZKOWO	SP SOKOLNIKI	SP BIEGANOWO	SP GRABOWO KRÓLEWSKIE
Termomodernizacja	Brak termomodernizacji	Brak termomodernizacji	Pełna termomodernizacja	Brak termomodernizacji
Sala gimnastyczna	Hala sportowa pełnowymiarowa z trybunami (856,9m ²) z zapleczem sanitarnym	mała sala	Pełnowymiarowa sala sportowa 279,65 m ²	Brak - zastępcza sala sportowa

Infrastruktura zewnętrzna	Orlik, plac zabaw (poniżej 10 lat)	Boisko z nawierzchnią gruntową, plac zabaw (powyżej 10 lat)	Boisko z nawierzchnią gruntową, plac zabaw (powyżej 10 lat)	Boisko z nawierzchnią gruntową (piłka plażowa), plac zabaw (powyżej 10 lat)
Liczba sal	Brak zmianowości	Brak zmianowości	Brak zmianowości	Brak zmianowości
Nakłady	6 273 800 zł - 7 412 176 zł	3 150 000 - 4 530 000 zł	750 000 - 1 150 000 zł	4 264 750 - 5 489 750 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kołaczkowo

Ad. 3. Zapotrzebowanie

W aspekcie zapotrzebowania badamy 3 parametry:

- liczba uczniów w szkole (2024/2025) – dotyczy łącznej liczby uczniów we wszystkich oddziałach szkolnych w danej szkole,
- Liczba uczniów w szkole za 7 lat (wariant optymistyczny) – dotyczy łącznej liczby uczniów we wszystkich oddziałach szkolnych za 7 lat, przy założeniu, że wszystkie dzieci urodzone na terenie obwodu danej szkoły podstawowej, będą się w niej uczyć,
- Liczba uczniów w klasie I za 7 lat (wariant optymistyczny) – dotyczy prognozowanej liczby uczniów w klasie I w szkole podstawowej za 7 lat na podstawie urodzeń z 2024 roku, przy założeniu, że wszystkie dzieci urodzone na terenie obwodu danej szkoły podstawowej będą się w niej uczyć.

Tabela 22. przedstawia punktową ocenę jednostek w zakresie zapotrzebowania.

Tabela 22. Punktowa ocena jednostek - zapotrzebowanie

ZAPOTRZEBOWANIE				
KATEGORIA	SP KOŁACZKOWO	SP SOKOLNIKI	SP BIEGANOWO	SP GRABOWO KRÓLEWSKIE
Liczba uczniów w szkole (2024/2025)	179	141	82	56
Liczba uczniów w szkole za 7 lat - wariant optymistyczny	218	110	63	53
Liczba uczniów w klasie I za 7 lat - wariant optymistyczny	13	10	9	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kołaczkowo

Ad 4. Efektywność

W kategorii efektywność badane są 3 aspekty: koszt kształcenia ucznia względem średniej gminnej, średnia licznosc oddziału oraz najmniej liczny oddział w aktualnym roku szkolnym. Tabela 23. przedstawia wartości w poszczególnych szkołach publicznych.

Tabela 23. Punktowa ocena jednostek - efektywność

EFEKTYWNOŚĆ				
KATEGORIA	SP KOŁACZKOWO	SP SOKOLNIKI	SP BIEGANOWO	SP GRABOWO KRÓLEWSKIE
Koszt ucznia względem średniej gminnej	23 363,87 zł	18 512,91 zł	31 668,78 zł	41 105,61 zł

Średnia liczność oddziału (2024/2025)	19,89	17,6	10,25	7
Najmniej liczny oddział w szkole (2024/2025)	Klasa V - 17 uczniów	Klasa V i VI - 13 uczniów	Klasa II - 7 uczniów	Klasa VI - 4 uczniów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kołaczkowo

4. Charakterystyka jednostek oświatowych

a. Szkoła Podstawowa im. Władysława Stanisława Reymonta w Kołaczkowie

Szkoła Podstawowa im. Władysława Stanisława Reymonta w Kołaczkowie wchodzi w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego i mieści się w dwóch budynkach przy ul. Krakowskiej 1 – budynku głównym oraz budynku dydaktycznym B. Powierzchnia użytkowa obu budynków wynosi łącznie 1907,75 m². Placówka dysponuje nowoczesną halą sportową o powierzchni 856,9 m², zespołem boisk typu „Orlik”, boiskiem wielofunkcyjnym oraz placem zabaw, co łącznie daje kompleks o powierzchni 2764,65 m².

Rysunek 9. Szkoła Podstawowa w Kołaczkowie

Źródło: Urząd Gminy Kołaczkowo

i. Organizowanie

W roku szkolnym 2024/2025 w szkole funkcjonuje 9 oddziałów klas I–VIII oraz 1 oddział przedszkolny „0”. Do szkoły uczęszcza 179 uczniów w klasach I–VIII i 22 dzieci w oddziale

przedszkolnym – łącznie 201 uczniów. Szczegółowy rozkład uczniów w poszczególnych oddziałach przedstawiono w tabelach nr 24 i 25.

Tabela 24. Struktura liczebności uczniów w SP w Kołaczku w roku szkolnym 2024/2025

Struktura liczebności uczniów w szkole; stan na 30.09.2024 r.									
	2024/2025								łącznie
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Liczba uczniów	36	18	18	28	17	21	23	18	179
Liczba oddziałów	2	1	1	1	1	1	1	1	9
Liczba uczniów z opiniami poradni PP	1	0	2	1	3	1	4	3	15
Liczba uczniów z orzeczeniami poradni PP									6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczko

Tabela 25. Struktura liczebności dzieci w oddziale przedszkolnym w SP w Kołaczku w roku szkolnym 2024/2025

Struktura liczebności dzieci w oddziale przedszkolnym; stan na 30.09.2024 r.						
	2024/2025					łącznie
	2,5	3	4	5	6	
Liczba dzieci	0	0	0	0	22	22
Liczba oddziałów	0	0	0	0	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczko

Analizując zorganizowanie jednostki oświatowej należy wziąć pod uwagę również zakończoną rekrutację do klas 1. na rok szkolny 2025/2026. Tabela 26. przedstawia wyniki rekrutacji do klasy pierwszej do szkoły podstawowej w Kołaczku. Warto zwrócić uwagę, iż w roku 2018 na terenie obwodu szkoły podstawowej w Kołaczku urodziło się 28 dzieci, co oznacza, że nie wszystkie dzieci będą uczyły się w szkole obwodowej. Tylko jedno dziecko zamieszkałe na terenie obwodu innej szkoły podstawowej wybrało szkołę w Kołaczku. Do klasy pierwszej nie będzie uczęszczało żadne dziecko spoza gminy.

Tabela 26. Wyniki rekrutacji do klasy pierwszej w SP w Kołaczku w roku szkolnym 2025/2026

Rekrutacja do kl. I na 2025/2026	
Liczba uczniów ogółem	24
Liczba uczniów z obwodu	23
Liczba uczniów spoza obwodu, w tym:	1
- z obwodów innych szkół z terenu gminy (Zieliniec 1)	1
- spoza gminy	0
rocznik 2018	23
rocznik 2017	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczko

łącznie 41 uczniów korzysta z gminnych dowozów szkolnych, z czego:

- 34 uczniów mieszka w odległości do 3 km,
- 5 uczniów – powyżej 3 km,
- 2 uczniów – powyżej 4 km (maksymalna trasa wynosi 6,4 km i trwa około 35 minut).

Strukturę uczniów Szkoły Podstawowej w Kołaczkowie korzystających z dowozów organizowanych przez gminę przedstawia tabela nr 27.

Tabela 27. Struktura korzystających z dowozów w SP w Kołaczkowie w roku szkolnym 2024/2025

Dowozy				
Liczba dzieci/uczniów	do 3 km		powyżej 3 km	powyżej 4 km
	dochodzący	dowożeni	dowożeni	dowożeni
dzieci 5 lat i odbywające roczne przygotowanie przedszkolne	17	3	2	0
dzieci - wychowanie przedszkolne poniżej 5 lat	64	0	0	0
uczniowie I-IV	85	13	1	1
uczniowie V-VIII	58	18	2	1
RAZEM	224	34	5	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

Organizowane są 2 kursy popołudniowe i 1 poranny. Wśród ogólnej liczby uczniów, 19 osób uczy się w SP w Kołaczkowie spoza obwodu szkoły, w tym 3 spoza gminy.

Świetlica funkcjonuje w dwóch grupach – w godzinach porannych (6:40–7:40) i popołudniowych (11:30–15:30), obejmując 69 uczniów. Z posiłków korzysta 99 dzieci: 82 z klas I–VIII oraz 17 z oddziału przedszkolnego.

ii. Obiekt

Szkoła zajmuje największy spośród wszystkich szkół w gminie budynek o powierzchni 2 765 m² z 25 salami dydaktycznymi, co pozwala na jednozmianowe kształcenie 625 uczniów. Sale są wyposażone w sprzęt multimedialny – monitory i tablice interaktywne, projektory, zestawy komputerowe i tablety. Pracownie przedmiotowe (informatyczna, fizyczno-chemiczna, językowa, przyrodnicza) są nowocześnie wyposażone i dostosowane do potrzeb edukacyjnych – m.in. w drukarkę 3D, roboty edukacyjne i zestawy mikroskopów.

Biblioteka szkolna zajmuje powierzchnię 148,81 m², posiada 5018 woluminów i jest wyposażona w laptop, monitor interaktywny oraz 3 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu. Świetlica ma powierzchnię 77,75 m² i dostosowana jest do pracy w dwóch grupach.

Szkoła posiada w pełni wyposażoną kuchnię o powierzchni 138,75 m², w której przygotowywane są wszystkie posiłki. Dodatkowo funkcjonują gabinety specjalistyczne – psychologa, logopedy, pedagoga oraz gabinet profilaktyki zdrowotnej. Zajęcia odbywają się w systemie jednozmianowym.

Ogrzewanie budynków odbywa się przy użyciu oleju opałowego z własnej kotłowni. Obiekty nie przeszły jeszcze termomodernizacji. Planowana jest wymiana dachu w budynku A oraz malowanie 4 sal lekcyjnych.

Zgodnie z kontrolą SANEPID, szkoła otrzymała zalecenie wymiany oświetlenia w salach dydaktycznych. Nie stwierdzono zaleceń pokontrolnych ze strony Państwowej Straży Pożarnej.

iii. Oferta edukacyjna i wyniki

Szkoła realizuje pełną podstawę programową dla klas I–VIII oraz oddziału przedszkolnego. Uczniowie korzystają z zajęć wspierających – dydaktyczno-wyrównawczych, specjalistycznych (psycholog, logopeda, pedagog specjalny) oraz rozwijających zainteresowania oraz z bogatej oferty sportowej. Szkoła pełni również funkcję środowiskową – organizuje imprezy i wydarzenia lokalne.

W roku szkolnym 2023/2024 szkoła nie prowadziła klasy ósmej, więc nie przeprowadzono egzaminu ósmoklasisty. Wyniki z poprzednich lat przedstawia tabela nr 28.

Tabela 28. Średnie wyniki egzaminów ósmoklasisty w SP w Kołaczowie

Rok szkolny	2022/23	2021/22	2020/21
J. polski	62,59%	56,48%	59,75%
Matematyka	46,18%	54,61%	39,20%
J. angielski	58,23%	62,30%	57,70%

Źródło: Mapa Egzaminów <https://mapa.wyniki.edu.pl/>

Wyniki uczniów w zakresie języka polskiego i języka angielskiego systematycznie przekraczają średnią gminną, a w 2020/2021 wynik z języka polskiego był również wyższy niż średnia wojewódzka. Wskazaniem do dalszych działań naprawczych pozostaje matematyka – na przestrzeni trzech lat wynik ten plasował się poniżej średniej gminnej. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Kołaczku aktywnie uczestniczą w konkursach i olimpiadach o zasięgu międzynarodowym, krajowym, wojewódzkim oraz lokalnym. W roku szkolnym 2023/2024 osiągnięto m.in. następujące sukcesy:

- 4 uczniów uzyskało bardzo dobry wynik, a 3 uczniów – wyróżnienie w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym „Kangur”,
- uczennica klasy VI zdobyła I miejsce w Międzynarodowym Konkursie na Ucznia Roku „Patron szkoły moim mistrzem i autorytetem”,
- na szczeblu ogólnopolskim: 3 uczniów zostało laureatami konkursu „Olimpusek” z edukacji wczesnoszkolnej, a inni uczniowie zdobyli wyróżnienia w konkursach recytatorskim i krasomówczym,
- na szczeblu wojewódzkim: uczniowie zdobyli I i II miejsca w konkursach recytatorskich oraz 3 uczniów uzyskało tytuł finalisty Wojewódzkiej Olimpiady Biologicznej,
- w konkursach międzyszkolnych – uczennica szkoły zajęła I miejsce w konkursie recytatorskim.

iv. Opinie społeczności

Data i miejsce: 10.06.2025 r., godz. 16:30–18:00, SP Kołaczkowo

Uczestnicy: kadra pedagogiczna, rodzice, radni gminni

Spotkanie w Kołaczkowie miało zróżnicowany, refleksyjny charakter – uczestnicy, korzystając z doświadczenia funkcjonowania największej szkoły w gminie, podejmowali temat przyszłości całej sieci oświatowej. Zwracano uwagę na potrzebę strategicznego planowania, przejrzystości finansowej oraz partnerskiego podejścia do społeczności lokalnych – niezależnie od wielkości placówki.

Atuty szkoły według społeczności lokalnej:

- Rozbudowana infrastruktura edukacyjna i sportowa – szkoła dysponuje obiektami o dużym potencjale (np. Orlik, place zabaw, sale tematyczne), które służą nie tylko uczniom, ale też społeczności lokalnej.
- Stabilna i doświadczona kadra – nauczyciele znający lokalny kontekst, przywiązani do szkoły.
- Dobre przygotowanie uczniów do dalszej edukacji – absolwenci szkoły z powodzeniem kontynuują naukę w szkołach ponadpodstawowych.

Zgłoszone problemy i potrzeby:

- Problemy infrastrukturalne mimo skali placówki – stan techniczny niektórych elementów np. tyrolka z ograniczeniem wagowym, oświetlenie boisk, zbyt małe środki na bieżące naprawy.
- Nieproporcjonalne obciążenia finansowe – szkoła pokrywa koszty utrzymania infrastruktury, z której korzystają również mieszkańcy, a dochody trafiają bezpośrednio do gminy.
- Nierówna polityka budżetowa – pytania o zasadność dużych inwestycji w placówki z mniejszą liczbą dzieci (np. przedszkole w Sokolnikach) przy ograniczonym budżecie całej gminy.
- Niejasny przepływ środków – brak wiedzy, jaka część subwencji lub dochodów własnych szkoły wraca do gminy i jak te środki są dalej redystrybuowane.
- Jakość wyżywienia i automaty – krytyka jadłospisu w przedszkolu (słodycze, brak warzyw), zastrzeżenia do funkcjonowania automatów z przekąskami (dochody nie zasilają budżetu szkoły).

Podsumowanie:

Spotkanie w Kołaczkowie pokazało, że również duża, centralna szkoła może mieć poczucie niesprawiedliwego traktowania i braku wpływu na decyzje samorządowe. Uczestnicy podkreślali wagę równoważenia interesów wszystkich placówek oraz potrzebę zaplanowania zmian systemowych, a nie punktowych. Podniesiono, że jakość edukacji nie polega wyłącznie

na wynikach egzaminów, ale również na budowaniu wspólnoty, bezpieczeństwa i odpowiedzialnego podejścia do całej społeczności uczniowskiej.

W ramach ekspertyzy przeprowadzono również konsultacje z przedstawicielami samorządu uczniowskiego Szkoły Podstawowej w Kołaczkowie. Przedstawione zostały następujące postulaty i propozycje:

- Stworzenie planu przejściowego – w przypadku zmian w sieci szkół: zapewnienie wsparcia psychologicznego, logistycznego i adaptacyjnego dla uczniów z mniejszych miejscowości.
- Zmiana godzin rozpoczęcia lekcji – rozważenie rozpoczęcia zajęć od 8:30 w celu złagodzenia skutków długich dojazdów.
- Wzmocnienie integracji uczniowskiej między miejscowościami – wspólne zajęcia, wyjazdy, działania projektowe, które pozwolą budować wspólnotę uczniów z różnych części gminy.
- Powołanie młodzieżowej rady gminy – jako formy budowania odpowiedzialności obywatelskiej i partycypacji młodych mieszkańców.
- Przejrzystość finansowa i partnerski dialog – oczekiwanie, że decyzje będą podejmowane z udziałem społeczności, w oparciu o dane i realne potrzeby – np. poprzez przeprowadzenie referendum w temacie sieci oświatowej.

v. Punktowa Ocena Jednostki

W celu obiektywnej analizy funkcjonowania placówek oświatowych w gminie wykorzystano **autorskie narzędzie punktowej oceny jednostki**. Jest to narzędzie wspierające proces planowania sieci szkół, umożliwiające porównanie potencjału i efektywności poszczególnych placówek w oparciu o jasno określone, mierzalne kryteria.

System oceny obejmuje **cztery główne obszary**:

- **Oferta (max 25 pkt.)** – obejmuje sukcesy uczniów w konkursach oraz ich poziom, uczestnictwo w zajęciach dodatkowych, wyposażenie w sprzęt komputerowy, sal w sprzęt interaktywny, dostęp do sali integracji sensorycznej, liczbę książek w przeliczeniu na ucznia oraz dostęp do świeżo przygotowywanych posiłków w szkołach.
- **Infrastruktura (max 25 pkt.)** – służy ocenie niezbędnych nakładów i uwzględnia warunki lokalowe szkoły, dostępność sal sportowych, termomodernizację, infrastrukturę zewnętrzną oraz stan infrastruktury.
- **Zapotrzebowanie (max 15 pkt.)** – służy ocenie uzasadnienia istnienia szkoły na bazie demografii i obejmuje prognozę liczby uczniów w szkole za 7 lat, aktualną liczbę uczniów w szkole oraz prognozę liczby uczniów w klasie I za 7 lat.

- **Efektywność (max 15 pkt.)** – skupia się na kosztach funkcjonowania szkoły w przeliczeniu na ucznia, średniej liczności oddziału oraz najmniej licznego oddziału w szkole.

Każda kategoria ma przypisaną maksymalną liczbę punktów. Suma punktów (maksymalnie 80) stanowi syntetyczny wskaźnik kondycji danej jednostki oświatowej.

Narzędzie to nie tylko porządkuje dane, ale także wspiera **podejmowanie decyzji strategicznych dotyczących optymalizacji sieci szkół**. Może być wykorzystywane do:

- identyfikacji placówek o wysokim potencjale inwestycyjnym,
- wskazywania szkół wymagających reorganizacji lub wsparcia,
- porównania kosztów utrzymania w kontekście jakości oferty edukacyjnej,
- analizy efektywności wykorzystania infrastruktury oświatowej,
- oraz tworzenia długofalowych prognoz opartych na realnych danych demograficznych i organizacyjnych.

Dzięki temu podejściu możliwe jest planowanie działań w sposób **transparentny, oparty na danych i zorientowany na długofalowe potrzeby edukacyjne społeczności lokalnej**.

Poniżej przedstawiono szczegółowe dane jednostkowe wraz z przypisanymi standaryzującymi wagami punktowymi. Dane źródłowe przedstawiono w rozdziale 3. Gminna oświata, a zestawienie porównawcze zaprezentowano w rozdziale 5. Efektywność gminnego systemu oświaty.

Tabela 29. przedstawia Punktową Ocenę Jednostki - szkoły podstawowej w Kołaczkowie

Tabela 29. Punktowa ocena jednostki - SP w Kołaczkowie

KATEGORIA	SP KOŁACZKOWO	SKALA	PRYZNANE PUNKTY
OFERTA		max 25 pkt	15
Konkursy (liczba konkursów/liczba uczniów)		max 5 pkt	3
Wybitny poziom > 20%		5	
Bardzo wysoki poziom 15,01-20%		4	
Wysoki poziom 10,01-15%	15%	3	3
Średni poziom 5,01-10%		2	
Niski poziom 1-5%		1	
Brak istotnych sukcesów < 1%		0	
Sukcesy uczniów (ranga/liczba uczniów)		max 5 pkt	2
Wybitny poziom sukcesów > 1,50 pkt/ucznia		5	
Bardzo wysoki poziom sukcesów 1,01-1,50 pkt/ucznia		4	
Wysoki poziom sukcesów 0,76-1,00 pkt/ucznia		3	

Średni poziom sukcesów 0,51-0,75 pkt/ucznia	0,61	2	2
Niski poziom sukcesów 0,26-0,50 pkt/ucznia		1	
Brak istotnych sukcesów 0-0,25 pkt/ucznia		0	
Zajęcia dodatkowe - uczestnictwo w kołach zainteresowań i przedmiotowych (% liczby uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych)		max 5 pkt	4
Bardzo wysoka aktywność >100%		5	
Wysoka aktywność 71-100%	72%	4	4
Średnia aktywność 51-70%		3	
Niska aktywność 21-50%		2	
Bardzo niska aktywność 10-20%		1	
Brak istotnej aktywności < 10%		0	
Wyposażenie - powyżej/poniżej średniej gminnej		max 5 pkt	2
Wyposażenie komputerowe (komputery stacjonarne, laptopy, tablety, terminale)/liczba uczniów	poniżej średniej gminnej	+1	0
Wyposażenie sal (monitor interaktywny, projektor, monitor dotykowy)/liczba uczniów	poniżej średniej gminnej	+1	0
Sala integracji sensorycznej	tak	+1	1
Liczba książek/liczba uczniów	poniżej średniej gminnej	+1	0
Kuchnia (obiady przygotowywane na miejscu)	tak	+1	1
Dostępność specjalistów do SPE (na podstawie liczby specjalistów do potrzeb – pedagog, logopeda, psycholog itd.)	pedagog, psycholog, pedagog specjalny, logopeda, terapeuta pedagogiczny, nauczyciel wspomagający: 10 osób; wymiar etatu: 52/22	max 5 pkt	4
Pełna obsada	pełna	4	4
Dedykowane gabinety		+1	
Wakaty		0	
INFRASTRUKTURA		max 25 pkt	14
Termomodernizacja	Brak termomodernizacji	max 5 pkt.	0
Nowa stolarka okienna	nie	+1	0
Ocieplenie elewacji	nie	+1	0
Nowoczesne źródło ciepła (nie na paliwo kopalne)	nie	+1	0
Instalacja fotowoltaiczna	nie	+1	0
nowoczesny system wentylacji (rekuperacja lub wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła)	nie	+1	0
Sala gimnastyczna		max 5 pkt.	5

Brak			0	
Mała sala (do 100 m ²)			1	
Średnia sala (100-250 m ²)			2	
Pełnowymiarowa (>250 m ²)			3	
Pełnowymiarowa + trybuny	Hala sportowa pełnowymiarowa z trybunami (856,9m ²)		4	4
Zaplecze sanitarne	tak		+1	1
Infrastruktura zewnętrzna			max 5 pkt.	4
Plac zabaw (poniżej 10 lat)	tak		1	1
Brak boiska			0	
Boisko z nawierzchnią gruntową			1	
Boisko ze sztuczną nawierzchnią			2	
Orlik	tak		3	3
Extra np. basen/stok narciarski			1	
Liczba sal			max 5 pkt.	5
Brak zmianowości	Brak zmianowości		5	5
Zmianowość			0	
Nakłady	Termomodernizacja pełna, malowanie, infrastruktura zewnętrzna - ławki, stojaki rowerowe itp., sanitariaty		max 5 pkt.	0
do 100 000 zł			5	
do 500 000 zł			4	
do 1 mln zł			3	
1 - 3 mln zł			2	
3 - 5 mln zł			1	
> 5 mln zł	6 273 800 zł - 7 412 176 zł		0	0
ZAPOTRZEBOWANIE			max 15 pkt	11
Liczba uczniów w szkole (2024/2025)	179 uczniów w klasach I- VIII		max 5 pkt	3
>400			5	
240-400			4	
200-239	179		3	3
120-199			2	
70-120			1	
<70			0	
Liczba uczniów w szkole za 7 lat - wariant optymistyczny	218 dzieci w klasach I-VIII (liczba urodzeń w obwodzie w latach 2017- 2024)		max 5 pkt	3
>400			5	
240-400			4	
200-239	218		3	3
120-199			2	

	70-120		1	
	<70		0	
Liczba uczniów w klasie 1 za 7 lat - wariant optymistyczny	W 2024 roku w obwodzie SP Kołaczkowo urodziło się 13 dzieci		max 5 pkt	2
>24 uczniów			5	
20-24 uczniów			4	
15-19 uczniów			3	
10 - 14 uczniów	13		2	2
6 - 9 uczniów			1	
< 6 uczniów			0	
EFEKTYWNOŚĆ			max 15 pkt	10
Koszt ucznia względem średniej gminnej	23 363,87 zł		max 5 pkt	4
Bardzo niski koszt < 75%			5	
Niski koszt 75-89%	81%		4	4
90-99%			3	
Standardowy koszt 100 %		28 914,44 zł		
Podwyższony koszt 101-110 %			2	
Wysoki koszt 111-125%			1	
Bardzo wysoki koszt > 125 %			0	
Średnia liczność oddziału (2024/2025)	19,888888889		max 5 pkt	3
>24 uczniów			5	
20-24 uczniów			4	
15-19 uczniów	19,9		3	3
10 - 14 uczniów			2	
6 - 9 uczniów			1	
< 6 uczniów			0	
Najmniej liczny oddział w szkole (2024/2025)	Klasa V - 17 uczniów		max 5 pkt	3
>24 uczniów			5	
20-24 uczniów			4	
15-19 uczniów	17		3	3
10 - 14 uczniów			2	
6 - 9 uczniów			1	
< 6 uczniów			0	
LICZBA PUNKTOWEJ OCENY JEDNOSTKI			max 80 pkt	50

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

vi. Analiza SWOT

Mocne strony (Strengths):

- Baza sportowa
- Dobrze wyposażone sale lekcyjne

- Świetlica, biblioteka, kuchnia
- Sukcesy uczniów w konkursach
- Budynek pomieści dużo więcej uczniów

Słabe strony (Weaknesses):

- Brak termomodernizacji
- Konieczność remontów
- Egzamin 8-klasisty – słabe wyniki z matematyki w 2022/2023

Szanse (Opportunities):

- Środki projektowe na termomodernizację
- Poprawa wyników z matematyki na egzaminie 8-klasisty w 2024/2025
- Dalsze sukcesy w konkursach

Zagrożenia (Threats):

- Niż demograficzny
- Brak środków na termomodernizację

b. Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Sokolnikach

Szkoła Podstawowa w Sokolnikach mieści się w budynku przy ul. Leśnej 1A. Budynek szkoły posiada powierzchnię użytkową 1210 m², nie jest wyposażony w pełnowymiarową halę sportową, jednak uczniowie korzystają z zastępczej sali gimnastycznej o powierzchni 67,1 m² oraz zewnętrznej infrastruktury sportowej, w tym: dużego boiska do piłki nożnej (6042 m²), boiska do koszykówki (169 m²) i placu zabaw (856,46 m²).

Rysunek 10. Szkoła Podstawowa w Sokolnikach

Źródło: Urząd Gminy Kołaczkowo

i. Zorganizowanie

W roku szkolnym 2024/2025 w szkole funkcjonuje 8 oddziałów klas I–VIII oraz 2 oddziały przedszkolne. Do szkoły uczęszcza 141 uczniów w klasach I–VIII i 30 dzieci w oddziałach przedszkolnych, co daje łącznie 171 uczniów, 20 spoza obwodu, 10 spoza gminy. Szczegółowy rozkład uczniów w poszczególnych oddziałach przedstawiają tabele nr 30 i 31.

Tabela 30. Struktura liczebności uczniów w SP w Sokolnikach w roku szkolnym 2024/2025

Struktura liczebności uczniów w szkole; stan na 30.09.2024 r.									
	2024/2025								łącznie
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Liczba uczniów	18	20	20	17	13	13	17	23	141
Liczba oddziałów	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Liczba uczniów z opiniami poradni psychologiczno-pedagogicznej	3	4	1	2	3	1	1	6	21
Liczba uczniów z orzeczeniami poradni PP	0	0	1	1	1	0	0	0	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

Tabela 31. Struktura liczebności dzieci w oddziale przedszkolnym w SP w Sokolnikach w roku szkolnym 2024/2025

Struktura liczebności dzieci w oddziale przedszkolnym; stan na 30.09.2024 r.						
	2024/2025					łącznie
	2,5	3	4	5	6	
Liczba dzieci	0	5	12	7	6	30
Liczba oddziałów	1		1		2	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

Analizując zorganizowanie jednostki oświatowej należy wziąć pod uwagę również zakończoną rekrutację do klasy I na rok szkolny 2025/2026. Tabela 32. przedstawia wyniki rekrutacji do klasy pierwszej do szkoły podstawowej w Sokolnikach. Warto zwrócić uwagę, iż w roku 2018 na terenie obwodu szkoły podstawowej w Sokolnikach urodziło się 11 dzieci, co oznacza, że nie wszystkie dzieci będą uczyły się w szkole obwodowej. Tylko jedno dziecko zamieszkałe poza gminą Kołaczkowo wybrało szkołę w Sokolnikach.

Tabela 32. Wyniki rekrutacji do klasy 1. w SP w Sokolnikach na rok szkolny 2025/2026

Rekrutacja do kl. I na 2025/2026	
Liczba uczniów ogółem	8
Liczba uczniów z obwodu	7
Liczba uczniów spoza obwodu, w tym:	1
- z obwodów innych szkół z terenu gminy	0
- spoza gminy (Wierzbocice 1)	1
rocznik 2018	7
rocznik 2019	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

Do szkoły dowożonych jest łącznie 76 uczniów, z czego:

- 37 uczniów i dzieci przedszkolnych mieszka w odległości do 3 km,
- 39 uczniów (37 z klas I–VIII i 2 dzieci z przedszkola) mieszka powyżej 4 km od placówki.

Najdłuższy czas przejazdu wynosi ok. 30 minut. Codziennie rano organizowane są 2 kursy, a po lekcjach – 3 kursy. Dziesięcioro dzieci dojeżdżających pochodzi spoza gminy, w tym 2 z obwodu SP w Bieganowie i 8 z obwodu SP w Kołaczkwie. Podział uczniów ze względu na wiek oraz odległości od szkoły obrazuje tabela 33.

Tabela 33. Struktura korzystających z dowozów w SP w Sokolnikach w roku szkolnym 2024/2025

Dowozy				
Liczba dzieci/uczniów	do 3 km		powyżej 3 km	powyżej 4 km
	dochodzący	dowożeni	dowożeni	dowożeni
dzieci 5 lat i odbywające roczne przygotowanie przedszkolne	7	3	0	2
dzieci - wychowanie przedszkolne poniżej 5 lat	19	0	0	0

uczniowie I-IV	31	19	0	23
uczniowie V-VIII	35	15	0	14
RAZEM	92	37	0	39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

ii. Obiekt

Szkoła zajmuje średniej wielkości budynek o powierzchni 1210 m² i dysponuje 10 izbami lekcyjnymi. Nie wszystkie sale posiadają nowoczesne rozwiązania multimedialne, takie jak tablice i monitory interaktywne oraz laptopy dla nauczycieli. W budynku znajdują się również dwie pracownie komputerowe.

Funkcjonuje biblioteka szkolna z zasobem 4422 woluminów i 2 stanowiskami komputerowymi. Uczniowie mają dostęp do świetlicy o powierzchni 132,38 m², z której korzysta 70 dzieci w godzinach porannych (7:00-8:00) i popołudniowych (11:50-15:30). W roku szkolnym 2024/2025 szkoła dysponuje 19 godzinami zajęć świetlicowych w tygodniu.

Szkoła posiada także zaplecze kuchenne, które codziennie wydaje posiłki przygotowywane przez SP w Bieganowie oraz gabinety specjalistyczne: pedagoga, pedagoga specjalnego i pielęgniarki.

Szkoła mimo iż aktualnie jest drugą co do liczności placówką w gminie Kołaczkowo nie posiada pełnowymiarowej sali sportowej umożliwiającej dzieciom prawidłowy rozwój fizyczny i naukę gier zespołowych w wymagany.

iii. Oferta edukacyjna i wyniki

Szkoła Podstawowa w Sokolnikach realizuje podstawę programową zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego, prowadząc klasy I–VIII oraz dwa oddziały przedszkolne. Uczniowie mają możliwość korzystania z zajęć dydaktyczno-wyrównawczych. Wyniki uczniów na przestrzeni lat zostały pokazane w tabeli 34.

Tabela 34. Wyniki egzaminów ósmoklasisty w SP w Sokolnikach

Rok szkolny	2023/24	2022/23	2021/22
J. polski	59,50%	76,70%	53,28%
Matematyka	41,00%	62,00%	65,83%
J. angielski	43,75%	73,00%	55,80%

Źródło: Mapa Egzaminów <https://mapa.wyniki.edu.pl/>

Na przestrzeni lat najlepszy rok pod względem wyników egzaminacyjnych był rok szkolny 2022/2023. Uczniowie uzyskali średnio wyższe wyniki ze wszystkich przedmiotów egzaminacyjnych niż w gminie i województwie. Z kolei w roku szkolnym 2023/2024 uczniowie uzyskali średnio lepsze wyniki z języka polskiego, a w 2021/2022 z matematyki, niż uczniowie w innych szkołach w gminie Kołaczkowo, a także w województwie Wielkopolskim. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Sokolnikach nie odnoszą sukcesów w konkursach tematycznych o zasięgu wojewódzkim czy ogólnopolskim jakich można by oczekiwać na podstawie liczności szkoły i osiągniętych wyników na egzaminach. Należy jednak przedstawić sukcesy uczniów

w roku szkolnym 2023/2024:2 uczniów zdobyło wyróżnienia w Międzynarodowym Konkursie „Kangur Matematyczny”,

- kilkoro uczniów uzyskało tytuł laureata w ogólnopolskim konkursie „Orzeł Matematyczny”,
- uczniowie zajęli wysokie miejsca w Ogólnopolskim „Łowieckim” Konkursie Miniatur Fortepianowych,
- na szczeblu powiatowym uczennica zajęła 2. miejsce w konkursie chemicznym,
- na poziomie gminnym uczniowie wykazywali się aktywnością i sukcesami w konkursach: recytatorskich, matematycznych, kaligraficznych oraz sportowych, zwłaszcza w piłce nożnej.

Budynek szkoły nie ma wykonanej elewacji ani nie przeszedł termomodernizacji. W ostatnich latach zrealizowano drobne remonty (malowanie sali dydaktycznej nr 12 oraz sali gimnastycznej). Wskazano szereg pilnych potrzeb remontowych, m.in.:

- termomodernizacja budynku i wymiana grzejników,
- remont biblioteki i łazienek na piętrze,
- malowanie korytarzy i sal lekcyjnych,
- doposażenie skwerku rekreacyjnego,
- poprawa oświetlenia w wielu pomieszczeniach (m.in. toalety, sekretariat, kuchnia),
- uszczelnienie stolarki okiennej i remont parapetów.

Zalecenia pokontrolne Sanepid PPOŻ również wskazują na konieczność wykonania szeregu prac zabezpieczających i remontowych (m.in. położenie pozbruku na placu rekreacyjnym, poprawa jakości oświetlenia).

iv. Opinie społeczności

Data i miejsce: 04.06.2025 r., godz. 18:30–20:00, SP Sokolniki

Uczestnicy: kadra pedagogiczna, rodzice, radni gminni

Spotkanie w Sokolnikach miało refleksyjny i zaangażowany charakter. Społeczność podkreślała, że szkoła pełni nie tylko funkcję edukacyjną, ale również społeczną i kulturotwórczą, będąc ważnym elementem tożsamości miejscowości.

Atuty szkoły według społeczności lokalnej:

- Bezpieczeństwo, wysoki poziom nauczania, wartości wychowawcze – szkoła kształci uczniów zgodnie z wartościami patronki (królowej Jadwigi): uczciwość, dobro, charytatywność, kultura.
- Indywidualne podejście – znajomość każdego ucznia i jego rodziny umożliwia realną obserwację postępów i potrzeb dziecka.

- Kameralność klas – optymalna liczba uczniów do 15; większe grupy utrudniają pracę, szczególnie w kontekście rosnących potrzeb uczniów z orzeczeniami i opiniami.
- Aktywna społeczność – organizacja koncertów, warsztatów, rajdów rowerowych, wydarzeń dla mieszkańców (np. Dzień Kobiet), we współpracy z Radą Rodziców i innymi instytucjami.
- Znaczenie lokalne – szkoła mieści się w miejscu symbolicznym – pomnik ku czci pomordowanych mieszkańców; dla społeczności ma charakter niemal sakralny.
- Potencjał rozwoju miejscowości – rosnąca liczba meldunków, nowe osiedla, napływ mieszkańców; szkoła stanowi ważny atut osiedleńczy.
- Szeroka oferta wsparcia – choć ograniczona, szkoła prowadzi zajęcia wyrównawcze (j. polski, matematyka) i rozwija inicjatywy (warsztaty fotograficzne, fizykochemiczne).
- Lokalna alternatywa – szkoła przyciąga uczniów również spoza obwodu (np. z Wólki), a jej zamknięcie może skutkować odpływem dzieci do szkół wrzesińskich.

Zidentyfikowane problemy i potrzeby:

- Brak odpowiedniego zaplecza lokalowego – brak sali gimnastycznej, ograniczone zaplecze sportowe, brak szatni (obecnie w jej miejscu mieści się biblioteka), brak pracowni tematycznych.
- Ograniczona oferta zajęć dodatkowych – brak stałych zajęć dla uczniów zdolnych i wystarczającej liczby godzin na przygotowanie do konkursów kuratorskich.
- Wykluczenie transportowe – brak systematycznego dostępu do gminnego autobusu, co ogranicza możliwości rozwoju oferty szkoły i uczestnictwa w zajęciach.
- Obawy o przyszłość – od lat pojawiają się pogłoski o likwidacji szkoły; uczestnicy apelowali o stabilność i zakończenie stanu zawieszenia.
- Ryzyko utraty tożsamości lokalnej – zamknięcie szkoły postrzegane byłoby jako cios w tożsamość miejscowości i efekt wieloletniego niedoceniań społeczności.
- Brak równowagi w polityce oświatowej – mieszkańcy wskazywali, że decyzje powinny dotyczyć całej gminy, a nie selektywnie wybranych szkół.
- Problemy kadrowe – już dziś trudno pozyskać nauczycieli na niepełne etaty, a dalsze zmiany mogą doprowadzić do jeszcze większych braków kadrowych.
- Ryzyko zwiększenia liczebności klas w innych szkołach – zamknięcie SP Sokolniki doprowadzi do przepełnienia klas w szkołach przyjmujących.

Propozycje i postulaty:

- Rozbudowa infrastruktury – budowa sali gimnastycznej i utworzenie pracowni tematycznych.
- Rozwój oferty edukacyjnej – poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych, zajęć dla dzieci zdolnych, rozbudowa świetlicy (wydłużenie godzin, zwiększenie liczby grup).
- Utrzymanie szkoły jako elementu strategii rozwoju Sokolnik – potrzeba korelacji między planowaniem przestrzennym, demografią a infrastrukturą edukacyjną.

- Zmiana podejścia do polityki oświatowej – decyzje powinny być oparte na całościowej analizie sytuacji w gminie, a nie doraźnych ocenach jednej placówki.
- Potrzeba realnych konsultacji społecznych – konieczność przeprowadzenia pełnych, uczciwych konsultacji, uwzględniających głos mieszkańców w procesie decyzyjnym.

Podsumowanie:

Spotkanie w Sokolnikach ukazało silne zakorzenienie szkoły w życiu społecznym miejscowości. Szkoła jest postrzegana nie tylko jako instytucja edukacyjna, ale również jako ośrodek życia kulturalnego, tożsamości lokalnej oraz miejsce pamięci historycznej. Wskazano, że jej zamknięcie miałoby konsekwencje wykraczające poza sferę edukacji – osłabiłoby więzi społeczne i wpłynęło negatywnie na rozwój demograficzny Sokolnik.

Opinie zebrane w trakcie konsultacji podkreślają potrzebę zintegrowanego podejścia do planowania sieci szkół, uwzględniającego zarówno dane demograficzne i ekonomiczne, jak i czynniki społeczne, kulturowe oraz symboliczne. Wnioski ze spotkań posłużą do wypracowania rekomendacji, które będą odpowiadały na potrzeby wszystkich społeczności gminy Kołaczkowo.

v. Punktowa ocena jednostki

W celu obiektywnej analizy funkcjonowania placówek oświatowych w gminie wykorzystano **autorskie narzędzie punktowej oceny jednostki**. Jest to narzędzie wspierające proces planowania sieci szkół, umożliwiające porównanie potencjału i efektywności poszczególnych placówek w oparciu o jasno określone, mierzalne kryteria.

System oceny obejmuje **cztery główne obszary**:

- **Oferta (max 25 pkt.)** – obejmuje sukcesy uczniów w konkursach oraz ich poziom, uczestnictwo w zajęciach dodatkowych, wyposażenie w sprzęt komputerowy, sal w sprzęt interaktywny, dostęp do sali integracji sensorycznej, liczbę książek w przeliczeniu na ucznia oraz dostęp do świeżo przygotowywanych posiłków w szkołach.
- **Infrastruktura (max 25 pkt.)** – służy ocenie niezbędnych nakładów i uwzględnia warunki lokalowe szkoły, dostępność sal sportowych, termomodernizację, infrastrukturę zewnętrzną oraz stan infrastruktury.
- **Zapotrzebowanie (max 15 pkt.)** – służy ocenie uzasadnienia istnienia szkoły na bazie demografii i obejmuje prognozę liczby uczniów w szkole za 7 lat, aktualną liczbę uczniów w szkole oraz prognozę liczby uczniów w klasie I za 7 lat.
- **Efektywność (max 15 pkt.)** – skupia się na kosztach funkcjonowania szkoły w przeliczeniu na ucznia, średniej licznosci oddziału oraz najmniej licznego oddziału w szkole.

Każda kategoria ma przypisaną maksymalną liczbę punktów. Suma punktów (maksymalnie 80) stanowi syntetyczny wskaźnik kondycji danej jednostki oświatowej.

Narzędzie to nie tylko porządkuje dane, ale także wspiera **podejmowanie decyzji strategicznych dotyczących optymalizacji sieci szkół**. Może być wykorzystywane do:

- identyfikacji placówek o wysokim potencjale inwestycyjnym,
- wskazywania szkół wymagających reorganizacji lub wsparcia,
- porównania kosztów utrzymania w kontekście jakości oferty edukacyjnej,
- analizy efektywności wykorzystania infrastruktury oświatowej,
- oraz tworzenia długofalowych prognoz opartych na realnych danych demograficznych i organizacyjnych.

Dzięki temu podejściu możliwe jest planowanie działań w sposób **transparentny, oparty na danych i zorientowany na długofalowe potrzeby edukacyjne społeczności lokalnej**.

Poniżej przedstawiono szczegółowe dane jednostkowe wraz z przypisanymi standaryzującymi wagami punktowymi. Dane źródłowe przedstawiono w rozdziale 3. Gminna oświata, a zestawienie porównawcze zaprezentowano w rozdziale 5. Efektywność gminnego systemu oświaty

Tabela 35. przedstawia Punktową Ocenę Jednostki szkoły podstawowej w Sokolnikach.

Tabela 35. Punktowa Ocena Jednostki - SP w Sokolnikach

KATEGORIA	SP Sokolniki	SKALA	PRYZNANE PUNKTY
OFERTA		max 25 pkt	14
Konkursy (liczba konkursów/liczba uczniów)		max 5 pkt	4
Wybitny poziom > 20%		5	
Bardzo wysoki poziom 15,01-20%	17%	4	4
Wysoki poziom 10,01-15%		3	
Średni poziom 5,01-10%		2	
Niski poziom 1-5%		1	
Brak istotnych sukcesów < 1%		0	
Sukcesy uczniów (ranga/liczba uczniów)		max 5 pkt	1
Wybitny poziom sukcesów > 1,50 pkt/ucznia		5	
Bardzo wysoki poziom sukcesów 1,01-1,50 pkt/ucznia		4	
Wysoki poziom sukcesów 0,76-1,00 pkt/ucznia		3	
Średni poziom sukcesów 0,51-0,75 pkt/ucznia		2	
Niski poziom sukcesów 0,26-0,50 pkt/ucznia	0,28	1	1

Brak istotnych sukcesów 0-0,25 pkt/ucznia		0	
Zajęcia dodatkowe - uczestnictwo w kołach zainteresowań i przedmiotowych (% liczby uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych)		max 5 pkt	4
Bardzo wysoka aktywność >100%		5	
Wysoka aktywność 71-100%	100%	4	4
Średnia aktywność 51-70%		3	
Niska aktywność 21-50%		2	
Bardzo niska aktywność 10-20%		1	
Brak istotnej aktywności < 10%		0	
Wyposażenie - powyżej/poniżej średniej gminnej		max 5 pkt	1
Wyposażenie komputerowe (komputery stacjonarne, laptopy, tablety, terminale)/liczba uczniów	poniżej średniej gminnej	+1	0
Wyposażenie sal (monitor interaktywny, projektor, monitor dotykowy)/liczba uczniów	powyżej średniej gminnej	+1	1
Sala integracji sensorycznej	nie	+1	0
Liczba książek/liczba uczniów	poniżej średniej gminnej	+1	0
Kuchnia (obiady przygotowywane na miejscu)	nie	+1	0
Dostępność specjalistów do SPE (na podstawie liczby specjalistów do potrzeb – pedagog, logopeda, psycholog itd.)	pedagog, pedagog specjalny, logopeda, terapeuta pedagogiczny, psycholog	max 5 pkt	4
Pełna obsada	TAK	4	4
Dedykowane gabinety	NIE	+1	0
Wakaty		0	
INFRASTRUKTURA		max 25 pkt	8
Termomodernizacja		max 5 pkt.	0
Nowa stolarka okienna	nie	+1	
Ocieplenie elewacji	nie	+1	
Nowoczesne źródło ciepła (nie na paliwo kopalne)	nie	+1	
Instalacja fotowoltaiczna	nie	+1	
nowoczesny system wentylacji (rekuperacja lub wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła)	nie	+1	
Sala gimnastyczna (max 4 pkt.) + 1pkt. za zaplecze sanitarne		max 5 pkt.	1
Brak		0	
Mała sala (do 100 m ²)	mała sala	1	1
Średnia sala (100-250 m ²)		2	

	Pełnowymiarowa (>250 m ²)		3	
	Pełnowymiarowa + trybuny		4	
	Zaplecze sanitarne		+1	
Infrastruktura zewnętrzna		max 5 pkt.		1
	Plac zabaw (poniżej 10 lat)	Nie	1	
	Brak boiska		0	
	Boisko z nawierzchnią gruntową	Tak	1	1
	Boisko ze sztuczną nawierzchnią		2	
	Orlik		3	
	Infrastruktura sportowa dodatkowa, np. basen		1	
Liczba sal		max 5 pkt.		5
	Brak zmianowości	Brak zmianowości	5	5
	Zmianowość		0	
Nakłady		Termomodernizacja pełna, boisko wielofunkcyjne, plac zabaw, infrastruktura zewnętrzna: ławki, stojaki na rowery itp., remont biblioteki, sanitariaty, kuchnia, zaplecze socjalne	max 5 pkt.	1
	do 100 000 zł		5	
	do 500 000 zł		4	
	do 1 mln zł		3	
	1 - 3 mln zł		2	
	3 - 5 mln zł	3 150 000 - 4 530 000 zł	1	1
	> 5 mln zł		0	
ZAPOTRZEBOWANIE		max 15 pkt		5
Liczba uczniów w szkole (2024/2025)		141 uczniów w klasach I-VIII	max 5 pkt	2
	>400		5	
	240-400		4	
	200-239		3	
	120-199	141	2	2
	70-120		1	
	<70		0	
Liczba uczniów w szkole za 7 lat - wariant optymistyczny		101 dzieci w klasach I- VIII (liczba urodzeń w obwodzie w latach 2017-2024)	max 5 pkt	1
	>400		5	
	240-400		4	
	200-239		3	
	120-199		2	
	70-120	101	1	1
	<70		0	

Liczba uczniów w klasie I za 7 lat - wariant optymistyczny	W 2024 roku w obwodzie SP Sokolniki urodziło się 10 dzieci	max 5 pkt	2
>24 uczniów		5	
20-24 uczniów		4	
15-19 uczniów		3	
10 - 14 uczniów	10	2	2
6 - 9 uczniów		1	
< 6 uczniów		0	
EFEKTYWNOŚĆ		max 15 pkt	10
Koszt ucznia względem średniej gminnej	18 512,91 zł	max 5 pkt	5
Bardzo niski koszt < 75%	64%	5	5
Niski koszt 75-89%		4	
90-99%		3	
Standardowy koszt 100 %		28 914,44 zł	
Podwyższony koszt 101-110 %		2	
Wysoki koszt 111-125%		1	
Bardzo wysoki koszt > 125 %		0	
Średnia liczność oddziału	średnia liczba uczniów = 17,6	max 5 pkt	3
>24 uczniów		5	
20-24 uczniów		4	
15-19 uczniów	17,6	3	3
10 - 14 uczniów		2	
6 - 9 uczniów		1	
< 6 uczniów		0	
Najmniej liczny oddział w szkole (2024/2025)	Klasa V i VI - 13 uczniów	max 5 pkt	2
>24 uczniów		5	
20-24 uczniów		4	
15-19 uczniów		3	
10 - 14 uczniów	13	2	2
6 - 9 uczniów		1	
< 6 uczniów		0	
LICZBA PUNKTOWEJ OCENY JEDNOSTKI		max 80 pkt	37

vi. Analiza SWOT

Mocne strony (Strengths):

- Dobre wyniki egzaminu 8-klasisty z j. polskiego w 2023/24

Słabe strony (Weaknesses):

- Niepełne wyposażenie sal w TIK
- Brak pełnowymiarowej sali gimnastycznej
- Brak zapleczy w klasach
- Brak termomodernizacji
- Niska estetyka – brak elewacji i remontów
- Egzamin 8-klasisty – słabe wyniki z matematyki i j. angielskiego w 2023/2024

Szanse (Opportunities):

- Środki projektowe na termomodernizację
- Poprawa wyników z matematyki i j. angielskiego na egzaminie 8-klasisty w 2024/2025
- Więcej sukcesów w konkursach

Zagrożenia (Threats):

- Niż demograficzny
- Brak środków na termomodernizację
- Wpływ pogarszającego się stanu technicznego na warunki pracy i nauki
- Konkurencja lepiej wyposażonych szkół
- Optymalizacja obwodów, brak uczniów spoza gminy

c. Szkoła Podstawowa im. Haliny Konopackiej w Bieganowie

Szkoła Podstawowa im. Haliny Konopackiej w Bieganowie znajduje się pod adresem Bieganowo 16, 62-305 Sokolniki. Placówka dysponuje nowoczesną infrastrukturą edukacyjną i sportową, która została zmodernizowana w ostatnich latach, co wpływa korzystnie na komfort nauki uczniów oraz pracy kadry pedagogicznej.

Rysunek 11. Szkoła Podstawowa w Bieganowie

Źródło: Urząd Gminy Kołaczkowo

i. Zorganizowanie

W roku szkolnym 2024/2025 do szkoły uczęszcza 82 uczniów w klasach I-VIII oraz 11 dzieci w oddziale przedszkolnym "0". Dziewięcioro dzieci pochodzi spoza obwodu szkoły, w tym dwoje spoza gminy Kołaczkowo.

Strukturę liczebności uczniów w klasach I-VIII oraz w oddziale przedszkolnym przedstawiają tabele nr 36 i 37.

Tabela 36. Struktura liczebności uczniów w SP w Bieganowie w roku szkolnym 2024/2025

Struktura liczebności uczniów w szkole; stan na 30.09.2024 r.									
	2024/2025								łącznie
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Liczba uczniów	12	7	9	11	10	10	14	9	82
Liczba oddziałów	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Liczba uczniów z opiniami poradni psychologiczno-pedagogicznej	1	0	1	2	0	2	2	3	11
Liczba uczniów z orzeczeniami poradni PP	1	1	0	1	0	0	1	2	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

Tabela 37. Struktura liczebności dzieci w oddziale przedszkolnym w SP w Bieganowie w roku szkolnym 2024/2025

Struktura liczebności dzieci w oddziale przedszkolnym; stan na 30.09.2024 r.									
	2024/2025					łącznie			
	2,5	3	4	5	6				
Liczba dzieci	0	0	0	4	7	11			
Liczba oddziałów	0	0	0	0	0	1			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

Analizując zorganizowanie jednostki oświatowej należy wziąć pod uwagę również zakończoną rekrutację do klasy I na rok szkolny 2025/2026. Tabela 38. przedstawia wyniki rekrutacji do klasy pierwszej do szkoły podstawowej w Bieganowie. Należy zwrócić uwagę, iż w roku 2018 na terenie obwodu szkoły podstawowej urodziło się 8 dzieci, co oznacza, że jedynie połowa dzieci urodzonych na tym terenie będzie uczyć się w szkole obwodowej. W szkole w Bieganowie w klasie pierwszej nie będzie uczyło się żadne dziecko spoza terenu gminy.

Tabela 38. Wyniki rekrutacji do klasy I w SP w Bieganowie na rok szkolny 2025/2026

Rekrutacja do kl. I na 2025/2026	
Liczba uczniów ogółem	5
Liczba uczniów z obwodu	5
Liczba uczniów spoza obwodu, w tym:	0
- z obwodów innych szkół z terenu gminy	0
- spoza gminy (Wierzbocice 1)	0
rocznik 2017	1
rocznik 2018	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

Do szkoły podstawowej w Bieganowie zorganizowane są również dowozy. Tabela numer 6 przedstawia liczbę dzieci korzystających z dowozów. Szkoła organizuje dowozy uczniów. Rano kurs odbywa się o godz. 7:30, natomiast po zajęciach zorganizowane są trzy odwozy: o godz. 12:45, 13:30 i 15:20. Z dowozu korzysta 36 spośród 93 dzieci uczących się w szkole i w oddziale przedszkolnym zamieszkujących gminę Kołaczkowo oraz 8 uczniów spoza gminy. Najdłuższa trasa dowozu wynosi 4,5 km i trwa 25 minut. Największy dystans, który pokonuje uczeń wynosi 4,5 km i trwa 25 minut. Szczegółowe dane o dowozach dzieci zamieszkujących gminę Kołaczkowo przedstawia tabela nr 39.

Tabela 39. Struktura korzystających z dowozów w SP w Bieganowie w roku szkolnym 2024/2025

Dowozy				
Liczba dzieci/uczników	do 3 km		powyżej 3 km	powyżej 4 km
	dochodzący	dowożeni	dowożeni	dowożeni
dzieci 5 lat i odbywające roczne przygotowanie przedszkolne	7	3	0	0
dzieci - wychowanie przedszkolne poniżej 5 lat	0	0	0	0
uczniowie I-IV	21	11	4	1
uczniowie V-VIII	21	12	3	2
RAZEM	49	26	7	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

W godzinach 11:45-15:20 funkcjonuje świetlica szkolna, z której korzysta 53 dzieci w podziale na 2 grupy. 9 dzieci z oddziału przedszkolnego oraz 47 uczniów ze szkoły korzysta z obiadów przygotowywanych w szkolnej kuchni.

ii. Obiekt

Budynki i powierzchnia użytkowa

Szkoła mieści się w dużym budynku o łącznej powierzchni użytkowej 2 220,12 m², posiada salę gimnastyczną o powierzchni 279,65 m² wraz z całym zapleczem oraz boiska o powierzchni 1 026 m².

Wszystkie budynki są po termomodernizacji wykonanej w grudniu 2023 r. i nie wymagają prac remontowych. Brak jest również zaleceń pokontrolnych ze strony Sanepidu i PSP.

Szkoła dysponuje kuchnią o powierzchni 53,98 m², która obsługuje stołówkę, umożliwiając przygotowywanie posiłków na miejscu. W budynku znajduje się mieszkanie służbowe (59,21 m²).

Salę lekcyjne i wyposażenie dydaktyczne

Szkoła posiada 7 pełnowymiarowych sal lekcyjnych, 2 niepełnowymiarowe sale po 33 m² oraz salę terapeutyczną. Wszystkie sale są wyposażone w nowoczesne narzędzia dydaktyczne, takie jak monitory i tablice interaktywne, projektory, drukarki 3D czy roboty edukacyjne. Powierzchnie sal lekcyjnych wahają się od 33 m² do 57 m².

Szczególne znaczenie ma pracownia komputerowo-robotyczna (sala nr 10), która wyróżnia się bogatym wyposażeniem technologicznym (16 ławek, 11 komputerów, 25 tabletów, 7 robotów edukacyjnych, drukarka 3D), co daje możliwości rozwijania kompetencji cyfrowych i programistycznych uczniów. W szkole znajduje się również sala terapeutyczna.

Pomieszczenia wspierające edukację

Szkoła dysponuje dobrze wyposażoną biblioteką o łącznej powierzchni 66,15 m² (czytelnia i zaplecze), posiadającą 12 722 woluminy oraz stanowiska komputerowe i drukarkę. Świetlica szkolna (34,03 m²) zapewnia opiekę wychowawczą po godzinach lekcyjnych, choć jej powierzchnia może być niewystarczająca przy większej liczbie uczniów korzystających z tej formy opieki.

Pomieszczenia dla kadry i organizacji szkoły

Szkoła posiada niezbędne zaplecze administracyjne: pokój nauczycielski, gabinet dyrektora, sekretariat, archiwum, pomieszczenia socjalne i szatnie. Na terenie szkoły znajdują się również pomieszczenia magazynowe przy sali gimnastycznej oraz pokój trenera i mniejsza salka do ćwiczeń.

Pomieszczenia specjalistyczne

W placówce funkcjonują trzy gabinety specjalistów: higienistki, logopedy i pedagoga, każdy o powierzchni około 9 m². Obecność specjalistów oraz ich dedykowanych pomieszczeń stanowi ważne wsparcie w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz w profilaktyce zdrowotnej.

Efektywność wykorzystania przestrzeni

Szkoła posiada dobrze rozplanowaną przestrzeń edukacyjną i administracyjną, a dzięki przeprowadzonym modernizacjom infrastruktura jest zadbane i dostosowana do współczesnych wymagań dydaktycznych. Szkoła może rozwijać ofertę edukacyjną, w tym w zakresie przedmiotów ścisłych i informatycznych.

Ekologia i energetyka

Obiekt wykorzystuje ekologiczne technologie i nie korzysta z kotłowni – ogrzewanie realizowane jest w oparciu o instalację fotowoltaiczną oraz pompy ciepła, co świadczy o wysokim poziomie nowoczesności energetycznej oraz generuje potencjalne oszczędności w kosztach utrzymania budynków.

iii. Oferta edukacyjna i wyniki

Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w SP w Bieganowie przedstawia tabela nr 40. Wyniki uzyskiwane przez uczniów w większości przypadków są niższe niż średnia dla gminy i dla województwa. W porównaniu do średnich wyników uzyskanych w województwie wielkopolskim jedynie w roku szkolnym 2021/22 średni wynik z języka angielskiego był wyższy

dla uczniów ze Szkoły Podstawowej w Bieganowie. Również w tym samym roku szkolnym uczniowie z SP w Bieganowie uzyskali wyższy wynik z matematyki i języka angielskiego niż uczniowie w Gminie Kołaczkowo. W poprzednim roku szkolnym jedynie średni wynik z języka angielskiego był wyższy niż w gminie.

Tabela 40. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w SP w Bieganowie

Rok szkolny	2023/24	2022/23	2021/22	2020/21
J. polski	46,27%	56,89%	55,00%	53,23
Matematyka	43,27%	47,33%	65,83%	36,92
J. angielski	54,45%	44,67%	63,04%	40,92

Źródło: Mapa Egzaminów <https://mapa.wyniki.edu.pl/>

Niewątpliwie ważnym aspektem oferty edukacyjnej są również sukcesy w konkursach osiągane przez uczniów. Uczniowie w roku szkolnym 2023/2024 odnosili sukcesy w konkursach dotyczących różnych dziedzin nauki m.in. wyróżnienie w międzynarodowym konkursie "Kangur", "Złota Żaba" oraz miejsca na podium w konkursach powiatowych z chemii i matematyki. W zakresie sportu szkoła może pochwalić się wyjątkowymi osiągnięciami w zawodach unihokeja dzięki działalności UKS Kołaczkowo, w którym trenują uczniowie z SP w Bieganowie.

Popołudniami w szkole odbywają się zajęcia sportowe i rozwijające pasje nie tylko dzieci, ale również społeczności szkolnej. Szkoła w Bieganowie jest otwarta dla dzieci nie tylko w ciągu roku szkolnego. Również w okresie ferii zimowych czy letnich wakacji organizowane są sportowe półkolonie dla dzieci dzięki wykorzystaniu finansowania zewnętrznego i udziału w projektach.

iv. Opinie społeczności

Data i miejsce: 05.06.2025 r., godz. 18:30–20:00, SP Bieganowo

Uczestnicy: kadra pedagogiczna, rodzice, radni gminni

Spotkanie w Szkole Podstawowej w Bieganowie miało konstruktywny i merytoryczny charakter. Zgromadzeni zgodnie podkreślali, że nadrzędną wartością szkoły jest dobro dziecka, a placówka wyróżnia się przyjazną atmosferą, indywidualnym podejściem do ucznia i zaangażowaniem grona pedagogicznego.

Atuty szkoły według społeczności lokalnej:

- Indywidualne podejście do ucznia dzięki niewielkim klasom , co pozwala nie tylko na efektywne nauczanie, ale także na opiekę nad dziećmi ze specjalnymi potrzebami.
- Wysoki poziom wyposażenia dydaktycznego – interaktywne ekrany, nowoczesne klasopracownie, komputery i roboty wykorzystywane podczas zajęć.
- Aktywność projektowa – na przestrzeni lat szkoła pozyskała 435 tys. zł środków zewnętrznych (projekty wakacyjne, zimowe, międzypokoleniowe, zajęcia popołudniowe).

- Zaangażowanie środowiska lokalnego – wsparcie ze strony Rady Rodziców i sołectwa; organizacja wydarzeń, wieczorów edukacyjnych, warsztatów, nocy w szkole.
- Kulturowanie tradycji lokalnej – folklor i kultura ludowa obecne w programie szkoły, co stanowi unikalny wyróżnik na tle powiatu.
- Otwartość szkoły – placówka pełni funkcję lokalnego centrum aktywności: organizuje zajęcia dodatkowe, udostępnia sale na potrzeby społeczności.
- Osiągnięcia sportowe i ekologiczne – w 2025 roku szkoła znalazła się w gronie 400 najlepszych w Polsce w ramach programu „Drużyna Energii”.

Zgłoszone problemy i potrzeby:

- Brak zewnętrznej infrastruktury sportowej – szkoła stawia na sport, a brakuje boisk i zaplecza sportowego na zewnątrz.
- Niedostateczne wsparcie gminne dla działań sportowych – np. UKS Kołaczkowo (unihokej) nie otrzymuje wsparcia w zakresie transportu na zawody.
- Niedobór kadry pomocniczej – szkoła potrzebuje dodatkowego etatu kucharki oraz większej obecności pielęgniarki szkolnej (aktualnie raz w tygodniu).
- Brak systematycznych zajęć wyrównawczych – wcześniej dostępne zajęcia z matematyki zostały ograniczone; uczestnicy postulowali ich przywrócenie.
- Nadmierna liczba szkół w gminie – pojawiły się głosy, że liczba placówek w gminie przewyższa realne potrzeby demograficzne, a szkoły w Grabowie i Sokolnikach powinny zostać włączone do innych struktur.

Spotkanie w Bieganowie dostarczyło cennych informacji na temat realiów funkcjonowania placówek oświatowych w mniejszych miejscowościach gminy. Podkreślono, że mniejsze szkoły – dzięki kameralnej atmosferze – mają potencjał do indywidualizacji nauczania i wspierania rozwoju uczniów. Jednocześnie wskazano na istotne nierówności infrastrukturalne i organizacyjne między placówkami.

Opinie zebrane podczas konsultacji posłużyły jako ważne uzupełnienie analiz ilościowych. Głosy mieszkańców uwidoczniły, jak istotna jest społeczna rola szkoły, nie tylko jako miejsca nauki, ale również centrum życia lokalnego. Wnioski ze spotkań konsultacyjnych uwzględniono przy formułowaniu rekomendacji dotyczących przyszłości sieci szkół w gminie Kołaczkowo.

Spotkanie z przedstawicielami społeczności uczniowskiej odbyło się w szkole podstawowej w Bieganowie. Uczestnicy przedstawili atuty swojej szkoły, zaznaczyli, jak ważny dla szkoły jest jej sportowy charakter. Oceniali, że dostęp do klaso-pracowni jest niezwykle cenny. Jednocześnie zwrócili uwagę na konieczność przygotowania zewnętrznej infrastruktury sportowej.

Uczniowie kończący szkołę zauważyli, że w gminie Kołaczkowo każdy uczeń kończący szkołę podstawową, musi kontynuować naukę na poziomie ponadpodstawowym poza terenem gminy, co wiąże się z koniecznością dojazdów, które nie są już organizowane przez gminę.

v. Punktowa ocena jednostki

W celu obiektywnej analizy funkcjonowania placówek oświatowych w gminie wykorzystano **autorskie narzędzie punktowej oceny jednostki**. Jest to narzędzie wspierające proces planowania sieci szkół, umożliwiające porównanie potencjału i efektywności poszczególnych placówek w oparciu o jasno określone, mierzalne kryteria.

System oceny obejmuje **cztery główne obszary**:

- **Oferta (max 25 pkt.)** – obejmuje sukcesy uczniów w konkursach oraz ich poziom, uczestnictwo w zajęciach dodatkowych, wyposażenie w sprzęt komputerowy, sal w sprzęt interaktywny, dostęp do sali integracji sensorycznej, liczbę książek w przeliczeniu na ucznia oraz dostęp do świeżo przygotowywanych posiłków w szkołach.
- **Infrastruktura (max 25 pkt.)** – służy ocenie niezbędnych nakładów i uwzględnia warunki lokalowe szkoły, dostępność sal sportowych, termomodernizację, infrastrukturę zewnętrzną oraz stan infrastruktury.
- **Zapotrzebowanie (max 15 pkt.)** – służy ocenie uzasadnienia istnienia szkoły na bazie demografii i obejmuje prognozę liczby uczniów w szkole za 7 lat, aktualną liczbę uczniów w szkole oraz prognozę liczby uczniów w klasie I za 7 lat.
- **Efektywność (max 15 pkt.)** – skupia się na kosztach funkcjonowania szkoły w przeliczeniu na ucznia, średniej licznosci oddziału oraz najmniej licznego oddziału w szkole.

Każda kategoria ma przypisaną maksymalną liczbę punktów. Suma punktów (maksymalnie 80) stanowi syntetyczny wskaźnik kondycji danej jednostki oświatowej.

Narzędzie to nie tylko porządkuje dane, ale także wspiera **podejmowanie decyzji strategicznych dotyczących optymalizacji sieci szkół**. Może być wykorzystywane do:

- identyfikacji placówek o wysokim potencjale inwestycyjnym,
- wskazywania szkół wymagających reorganizacji lub wsparcia,
- porównania kosztów utrzymania w kontekście jakości oferty edukacyjnej,
- analizy efektywności wykorzystania infrastruktury oświatowej,
- oraz tworzenia długofalowych prognoz opartych na realnych danych demograficznych i organizacyjnych.

Dzięki temu podejściu możliwe jest planowanie działań w sposób **transparentny, oparty na danych i zorientowany na długofalowe potrzeby edukacyjne społeczności lokalnej**.

Poniżej przedstawiono szczegółowe dane jednostkowe wraz z przypisanymi standaryzującymi wagami punktowymi. Dane źródłowe przedstawiono w rozdziale 3. Gminna oświata, a zestawienie porównawcze zaprezentowano w rozdziale 5. Efektywność gminnego systemu oświaty.

Tabela 41. przedstawia Punktową Ocenę Jednostki szkoły podstawowej w Bieganowie.

Tabela 41. Punktowa Ocena Jednostki - SP w Bieganowie

KATEGORIA	SP BIEGANOWO	SKALA	PRYZNANE PUNKTY
OFERTA		max 25 pkt	13
Konkursy (liczba konkursów/liczba uczniów)		max 5 pkt	4
Wybitny poziom > 20%		5	
Bardzo wysoki poziom 15,01-20%	19%	4	4
Wysoki poziom 10,01-15%		3	
Średni poziom 5,01-10%		2	
Niski poziom 1-5%		1	
Brak istotnych sukcesów < 1%		0	
Sukcesy uczniów (ranga/liczba uczniów)		max 5 pkt	1
Wybitny poziom sukcesów > 1,50 pkt/ucznia		5	
Bardzo wysoki poziom sukcesów 1,01-1,50 pkt/ucznia		4	
Wysoki poziom sukcesów 0,76-1,00 pkt/ucznia		3	
Średni poziom sukcesów 0,51-0,75 pkt/ucznia		2	
Niski poziom sukcesów 0,26-0,50 pkt/ucznia	0,37	1	1
Brak istotnych sukcesów 0-0,25 pkt/ucznia		0	
Zajęcia dodatkowe - uczestnictwo w kołach zainteresowań i przedmiotowych (% liczby uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych)		max 5 pkt	5
Bardzo wysoka aktywność >100%	127%	5	5
Wysoka aktywność 71-100%		4	
Średnia aktywność 51-70%		3	
Niska aktywność 21-50%		2	
Bardzo niska aktywność 10-20%		1	
Brak istotnej aktywności < 10%		0	
Wyposażenie - powyżej/poniżej średniej gminnej		max 5 pkt	3

Wypożyczenie komputerowe (komputery stacjonarne, laptopy, tablety, terminale)/liczba uczniów	1	+1	1
Wypożyczenie sal (monitor interaktywny, projektor, monitor dotykowy)/liczba uczniów	0	+1	0
Sala integracji sensorycznej	0	+1	0
Liczba książek/liczba uczniów	1	+1	1
Kuchnia (obiady przygotowywane na miejscu)	1	+1	1
Dostępność specjalistów do SPE (na podstawie liczby specjalistów do potrzeb – pedagog, logopeda, psycholog itd.)	pedagog, pedagog specjalny, logopeda, terapeuta pedagogiczny, tyflopada (łącznie 6 osób -> 35/22) psycholog – wakacje	max 5 pkt	0
Pełna obsada		4	
Dedykowane gabinety		+1	
Wakacje	tak - psycholog	0	0
INFRASTRUKTURA		max 25 pkt	18
Termomodernizacja (max 4 pkt.)	Pełna termomodernizacja	max 5 pkt.	5
Nowa stolarka okienna	tak	+1	1
Ocieplenie elewacji	tak	+1	1
Nowoczesne źródło ciepła (nie na paliwo kopalne)	tak	+1	1
Instalacja fotowoltaiczna	tak	+1	1
nowoczesny system wentylacji (rekuperacja lub wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła)	tak	+1	1
Sala gimnastyczna (max 4 pkt.) + 1pkt. za zaplecze sanitarne		max 5 pkt.	4
Brak		0	
Mała sala (do 100 m ²)		1	
Średnia sala (100-250 m ²)		2	
Pełnowymiarowa (>250 m ²)	Pełnowymiarowa 279,65 m ²	3	3
Pełnowymiarowa + trybuny		4	
Zaplecze sanitarne	tak	+1	1
Infrastruktura zewnętrzna		max 5 pkt.	1
Plac zabaw (poniżej 10 lat)		1	
Brak boiska		0	
Boisko z nawierzchnią gruntową	tak	1	1
Boisko ze sztuczną nawierzchnią		2	
Orlik		3	
Infrastruktura sportowa dodatkowa, np. basen		1	
Liczba sal		max 5 pkt.	5
Brak zmianowości	5	5	5
Zmianowość		0	

Nakłady	Boisko wielofunkcyjne, plac zabaw, infrastruktura zewnątrzna: ławki, stojaki rowerowe itp.	max 5 pkt.	3
	do 100 000 zł	5	
	do 500 000 zł	4	
	do 1 mln zł	3	3
	1 - 3 mln zł	2	
	3 - 5 mln zł	1	
	> 5 mln zł	0	
ZAPOTRZEBOWANIE		max 15 pkt	2
Liczba uczniów w szkole (2024/2025)	82 uczniów w klasach 1-8	max 5 pkt	1
	>400	5	
	240-400	4	
	200-239	3	
	120-199	2	
	70-120	1	1
	<70	0	
Liczba uczniów w szkole za 7 lat - wariant optymistyczny	63 dzieci w klasach 1-8 (liczba urodzeń w obwodzie w latach 2017- 2024)	max 5 pkt	0
	>400	5	
	240-400	4	
	200-239	3	
	120-199	2	
	70-120	1	
	<70	0	0
Liczba uczniów w klasie I za 7 lat - wariant optymistyczny	W 2024 roku w obwodzie SP Bieganowo urodziło się 9 dzieci	max 5 pkt	1
	>24 uczniów	5	
	20-24 uczniów	4	
	15-19 uczniów	3	
	10 - 14 uczniów	2	
	6 - 9 uczniów	1	1
	< 6 uczniów	0	
EFEKTYWNOŚĆ		max 15 pkt	6
Koszt ucznia względem średniej gminnej	31668,78 zł	max 5 pkt	2
	Bardzo niski koszt < 75%	5	
	Niski koszt 75-89%	4	
	90-99%	3	
	Standardowy koszt 100 %	28 914,44 zł	
	Podwyższony koszt 101-110 %	2	2
	Wysoki koszt 111-125%	1	
	Bardzo wysoki koszt > 125 %	0	

Średnia liczność oddziału (2024/2025)	średnia liczba uczniów = 10,25	max 5 pkt	2
>24 uczniów		5	
20-24 uczniów		4	
15-19 uczniów		3	
10 - 14 uczniów	10,25	2	2
6 - 9 uczniów		1	
< 6 uczniów		0	
Najmniej liczny oddział w szkole (2024/2025)	Klasa II - 7 uczniów	max 5 pkt	2
>24 uczniów		5	
20-24 uczniów		4	
15-19 uczniów		3	
10 - 14 uczniów		2	2
6 - 9 uczniów	7	1	
< 6 uczniów		0	
LICZBA PUNKTOWEJ OCENY JEDNOSTKI		max 80 pkt	39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

vi. Analiza SWOT

Mocne strony (Strengths):

- Nowoczesny budynek bez potrzeby nakładów
- Dobre wyposażenie dydaktyczne i TIK
- Doświadczona dyrektor z wizją rozwoju
- Szkolny wyróżnik – sport
- Potencjał na dobrą ofertę dla uczniów SPE
- Kuchnia szkolna

Słabe strony (Weaknesses):

- Niewielka liczba uczniów i małe oddziały
- Brak zewnętrznej infrastruktury sportowej
- Brak oddziałów sportowych i dla SPE
- przy posiadanym potencjale
- Słabe wyniki egzaminów 8-klasisty

Szanse (Opportunities):

- Rozbudowa zewnętrznej infrastruktury sportowej
- Utworzenie oddziałów integracyjnych dla uczniów SPE
- Poprawa wyników na egzaminie 8-klasisty w 2024/2025

Zagrożenia (Threats):

- Niż demograficzny
- Konkurencja szkół z lepszymi wynikami
- Brak wsparcia dla oddziałów integracyjnych
- Za mały nabór do utworzenia oddziałów sportowych

d. Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Grabowie Królewskim

Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Grabowie Królewskim mieści się pod adresem Grabowo Królewskie 1, 62-306 Kołaczkowo. To placówka z wieloletnią tradycją, zlokalizowana w spokojnej, wiejskiej okolicy. Budynek szkoły posiada dwa skrzydła i jest stale modernizowany w zakresie infrastruktury i wyposażenia.

Rysunek 12. Szkoła Podstawowa w Grabowie Królewskim

Źródło: Urząd Gminy Kołaczkowo

i. Zorganizowanie

W roku szkolnym 2024/2025 do szkoły uczęszcza 56 uczniów klas I–VIII oraz 13 dzieci do oddziału przedszkolnego „0”. Siedemnaścioro uczniów pochodzi spoza obwodu, w tym aż trzynaścioro spoza gminy Kołaczkowo.

Strukturę liczebności uczniów w klasach I–VIII oraz w oddziale przedszkolnym przedstawiają poniższe tabele nr 42 i 43.

Tabela 42. Struktura liczebności uczniów w szkole; stan na 30.09.2024 r

Struktura liczebności uczniów w szkole; stan na 30.09.2024 r.									
	2024/2025								łącznie
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Liczba uczniów	6	10	8	7	6	4	5	10	56
Liczba oddziałów	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Liczba uczniów z opiniami poradni psychologiczno-pedagogicznej	0	4	1	2	1	1	2	5	16
Liczba uczniów z orzeczeniami poradni PP	0	0	0	0	0	0	1	0	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

Tabela 43. Struktura liczebności dzieci w oddziale przedszkolnym w SP w Grabowie Królewskim w roku szkolnym 2024/2025 (stan na 30.09)

Struktura liczebności dzieci w oddziale przedszkolnym; stan na 30.09.2024 r.						
	2024/2025					łącznie
	2,5	3	4	5	6	
Liczba dzieci	0	0	0	7	6	13
Liczba oddziałów	0	0	0	0	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

Analizując zorganizowanie jednostki oświatowej należy wziąć pod uwagę również zakończoną rekrutację do klasy I na rok szkolny 2025/2026. Tabela 44. przedstawia wyniki rekrutacji do klasy pierwszej do szkoły podstawowej w Grabowie Królewskim. Należy zwrócić uwagę, iż w roku 2018 na terenie obwodu szkoły podstawowej urodziło się 2 dzieci, co oznacza, że wszyscy urodzeni będą uczyć się w szkole obwodowej. Dodatkowo szkołę w Grabowie Królewskim wybrało również 4 uczniów spoza gminy, co może świadczyć m.in. o wyróżniającej ofercie, atmosferze czy efektywności kadry.

Tabela 44. Wyniki rekrutacji do klasy 1. w SP w Grabowie Królewskim na rok szkolny 2025/2026

Rekrutacja do kl. I na 2025/2026	
Liczba uczniów ogółem	6
Liczba uczniów z obwodu	2
Liczba uczniów spoza obwodu, w tym:	4
- z obwodów innych szkół z terenu gminy	0
- spoza gminy (Września 1, Psary Polskie 1, Gonice 1, Lisewo 1)	4
rocznik 2018	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołaczkowo

Szkoła – ze względu na ograniczony terytorialnie obwód – nie organizuje dowozów. Świetlica szkolna funkcjonuje w godzinach 11:50–15:15 i korzysta z niej 25 uczniów. Z obiadów dostarczanych do szkoły korzysta łącznie 19 dzieci – 9 z klas I–VIII oraz 10 z oddziału przedszkolnego.

ii. Obiekt

Szkoła składa się z dwóch budynków (536m² i 1034,30 m²) o łącznej powierzchni użytkowej 1570,30 m². Szkoła nie posiada infrastruktury sportowej. Do realizacji podstawy programowej z wychowania fizycznego wykorzystywana jest zastępcza salka o powierzchni 49,60 m². Uczniowie mają do dyspozycji boisko o nawierzchni gruntowej oraz plac zabaw (546 m²).

Szkoła posiada 10 sal lekcyjnych, zróżnicowanych pod względem metrażu (od 14,77 do 53,20 m²). Sale wyposażone są w pomoce dydaktyczne i meble dostosowane do wieku uczniów. Szkoła wyposażona jest w 13 komputerów stacjonarnych, 17 laptopów, 24 tablety, 6 tablic multimedialnych oraz 6 monitorów interaktywnych. W każdej sali znajduje się również projektor. Dodatkowo szkoła korzysta z magicznego dywanu oraz ściany Bambino. Jedna z sal pełni funkcję pracowni komputerowej z 12 stanowiskami komputerowymi. Dostępna jest również sala terapeutyczna.

Kuchnia ma powierzchnię 16,82 m², działa jako punkt wydawania posiłków. W budynku znajduje się mieszkanie służbowe o powierzchni 82,70 m².

Biblioteka zajmuje 27,20 m² i zawiera księgozbiór liczący 4450 woluminów. Wyposażona jest w laptop i drukarkę. Świetlica o powierzchni 34,20 m² zapewnia podstawową opiekę popołudniową, ale jej powierzchnia może być niewystarczająca przy zwiększonej liczbie uczniów.

Zaplecze kadrowe obejmuje pokój nauczycielski (14,48 m²), sekretariat (14,82 m²), gabinet dyrektora (14,82 m²), archiwum, szatnie dla dziewcząt i chłopców oraz szereg pomieszczeń pomocniczych, w tym zaplecza sal, toalety uczniowskie i nauczycielskie oraz stołówkę (53,58 m²). Na terenie szkoły znajduje się jeden gabinet specjalistyczny – pielęgniarki (13,11 m²). Szkoła wykorzystuje do ogrzewania paliwa kopalne (kotłownia olejowa).

iii. Oferta edukacyjna i wyniki

Szkoła oferuje pełne kształcenie z klasami I–VIII oraz prowadzi oddział przedszkolny. Uczniowie biorą udział w licznych projektach edukacyjnych oraz wydarzeniach środowiskowych. Szkoła organizuje zajęcia sportowe, wycieczki.

Wyniki egzaminów ósmoklasisty, przedstawione w tabeli nr 45, są zróżnicowane – osiągnięcia uczniów w niektórych latach były zbliżone do średniej gminnej. W szkole podejmowane są działania wspierające uczniów ze specjalnymi potrzebami, w tym zajęcia z pedagogiem i logopedą.

Tabela 45. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w SP w Grabowie Królewskim

Rok szkolny	2022/23	2021/22
J. polski	51,00%	61,15%
Matematyka	38,67%	56,62%
J. angielski	40,33%	51,92%

Źródło: Mapa Egzaminów <https://mapa.wyniki.edu.pl/>

Uczniowie szkoły osiągają sukcesy w konkursach szkolnych, gminnych i powiatowych – m.in. w konkursach recytatorskich, plastycznych oraz sportowych (szczególnie w piłce nożnej i biegach przełajowych).

iv. Opinie społeczności

Data i miejsce: 04.06.2025 r., godz. 16:30–19:00, SP Grabowo Królewskie

Uczestnicy: kadra pedagogiczna, rodzice, radni gminni, mieszkańcy

Spotkanie w Grabowie Królewskim było jednym z najbardziej intensywnych i nacechowanych silnymi emocjami. Uczestnicy – zarówno rodzice, jak i nauczyciele – podkreślali, że od lat mają poczucie zagrożenia istnienia placówki, szczególnie po nieudanej próbie jej likwidacji w 2019 r. Powracający temat zamknięcia szkoły skutkuje brakiem zaufania wobec decyzji podejmowanych na poziomie gminy. Wskazywano na odczucie marginalizacji społeczności lokalnej oraz na konsekwencje społeczne i gospodarcze ewentualnego zamknięcia placówki (utrata wartości działek, brak rozwoju miejscowości, pogłębianie wykluczenia społecznego).

Rozmowa ujawniła głębokie przywiązanie społeczności do szkoły, a uczestnicy spotkania podkreślali jej rolę jako lokalnego ośrodka integracji i kultury. Uczestnicy spotkania przekonywali, że szkoła, choć mała, jest potrzebna i efektywnie działa, a jej kadra jest zaangażowana, a środowisko uczniowskie – wspierające i przyjazne, zwłaszcza dla dzieci z wyzwaniami edukacyjnymi (np. ze SPE).

Atuty szkoły według społeczności lokalnej:

- Silne zaangażowanie rodziców i Rady Rodziców – wieloletnie działania na rzecz poprawy warunków w szkole, organizacja wydarzeń i inwestycje (np. boisko do siatkówki, remont budynku).
- Bezpieczne i kameralne warunki nauki – niewielka liczebność klas pozwala na indywidualne podejście i troskę o dzieci z SPE.
- Aktywność mieszkańców – lokalna społeczność zabiegała od 2019 r. o utworzenie oddziału przedszkolnego, podejmując liczne inicjatywy i składania wniosków.
- Silna tożsamość lokalna – szkoła jako ośrodek kultury i życia społecznego w miejscowości.
- Zdaniem uczestników, placówka nie jest istotnym obciążeniem dla budżetu gminy, gdyż jej finansowanie pokrywają podatki odprowadzane przez okolicznych mieszkańców.

Zgłaszane problemy i potrzeby:

- Poczucie zagrożenia wygaszeniem szkoły – działania gminy (np. termomodernizacje w innych placówkach) są postrzegane jako planowe osłabianie SP Grabowo.
- Brak przedszkola pomimo zapotrzebowania – kilkakrotne wnioski o utworzenie oddziału przedszkolnego były odrzucane, mimo wcześniejszych deklaracji

i zapotrzebowania (27 dzieci w 2019 r., obecnie 50% dzieci z miejscowości uczęszcza do przedszkoli poza gminą).

- Niewystarczające działania inwestycyjne w miejscowości – brak wsparcia dla rozwoju Grabowa w porównaniu z innymi miejscowościami (Kołaczkowo, Sokolniki, Borzykowo).
- Niekorzystne warunki dowozu dzieci – obawy o czas dowozu (wyjazd po 7:00, powrót po 15:00); brak zaufania do zapewnień o stabilności harmonogramów.
- Brak przejrzystej polityki informacyjnej i dialogu z gminą – uczestnicy podkreślali, że decyzje podejmowane są bez wcześniejszych rozmów i bez znajomości danych finansowych przez Radę Gminy.
- Stygmatyzacja uczniów z małych szkół – niepokój wywołały opinie, że dzieci z Grabowa są „aspołeczne”, co społeczność uznała za krzywdzące i nieprawdziwe.

Propozycje i postulaty:

- Utworzenie oddziału przedszkolnego jako szansy na utrzymanie ciągłości edukacyjnej i lepsze wykorzystanie bazy szkoły.
- Otwarcie oddziału specjalnego/integracyjnego – gotowość środowiska do przyjęcia dzieci z SPE z innych gmin.
- Reforma całej sieci szkół w gminie, a nie selektywne działania – likwidacja tylko jednej szkoły postrzegana jest jako niesprawiedliwa.
- Wsparcie rozwoju Grabowa i okolic – mieszkańcy oczekują inwestycji infrastrukturalnych i planistycznych (np. zmiana zagospodarowania terenów), które zwiększą atrakcyjność osiedleńczą.

Spotkanie w Grabowie Królewskim pokazało, jak silne emocje wywołuje temat zmian w gminnej sieci oświatowej. Zebrane głosy uwidoczniły frustrację i poczucie marginalizacji mieszkańców, którzy czują, że decyzje gminne są podejmowane bez ich udziału.

Opinie społeczności posłużyły jako ważny kontekst dla analiz ilościowych – podkreślono wagę równego traktowania placówek oraz konieczność przejrzystej i partycypacyjnej polityki oświatowej.

Spotkanie z przedstawicielami społeczności uczniowskiej, w tym również z przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego, było zorganizowane przy udziale opiekunów Samorządu. Uczniowie wykazali się zaangażowaniem w proces przygotowania do spotkania, przedstawili atuty swojej szkoły. Głównie wskazywali na kameralny charakter szkoły, gdzie każdy uczeń jest zauważany przez grono pedagogiczne. Uczniowie docenili częste wycieczki szkolne. Jednocześnie komunikowali potrzeby dotyczące infrastruktury sportowej.

v. Punktowa ocena jednostki

W celu obiektywnej analizy funkcjonowania placówek oświatowych w gminie wykorzystano **autorskie narzędzie punktowej oceny jednostki**. Jest to narzędzie wspierające proces planowania sieci szkół, umożliwiające porównanie potencjału i efektywności poszczególnych placówek w oparciu o jasno określone, mierzalne kryteria.

System oceny obejmuje **cztery główne obszary**:

- **Oferta (max 25 pkt.)** – obejmuje sukcesy uczniów w konkursach oraz ich poziom, uczestnictwo w zajęciach dodatkowych, wyposażenie w sprzęt komputerowy, sal w sprzęt interaktywny, dostęp do sali integracji sensorycznej, liczbę książek w przeliczeniu na ucznia oraz dostęp do świeżo przygotowywanych posiłków w szkołach.
- **Infrastruktura (max 25 pkt.)** – służy ocenie niezbędnych nakładów i uwzględnia warunki lokalowe szkoły, dostępność sal sportowych, termomodernizację, infrastrukturę zewnętrzną oraz stan infrastruktury.
- **Zapotrzebowanie (max 15 pkt.)** – służy ocenie uzasadnienia istnienia szkoły na bazie demografii i obejmuje prognozę liczby uczniów w szkole za 7 lat, aktualną liczbę uczniów w szkole oraz prognozę liczby uczniów w klasie I za 7 lat.
- **Efektywność (max 15 pkt.)** – skupia się na kosztach funkcjonowania szkoły w przeliczeniu na ucznia, średniej licznosci oddziału oraz najmniej licznego oddziału w szkole.

Każda kategoria ma przypisaną maksymalną liczbę punktów. Suma punktów (maksymalnie 80) stanowi syntetyczny wskaźnik kondycji danej jednostki oświatowej.

Narzędzie to nie tylko porządkuje dane, ale także wspiera **podejmowanie decyzji strategicznych dotyczących optymalizacji sieci szkół**. Może być wykorzystywane do:

- identyfikacji placówek o wysokim potencjale inwestycyjnym,
- wskazywania szkół wymagających reorganizacji lub wsparcia,
- porównania kosztów utrzymania w kontekście jakości oferty edukacyjnej,
- analizy efektywności wykorzystania infrastruktury oświatowej,
- oraz tworzenia długofalowych prognoz opartych na realnych danych demograficznych i organizacyjnych.

Dzięki temu podejściu możliwe jest planowanie działań w sposób **transparentny, oparty na danych i zorientowany na długofalowe potrzeby edukacyjne społeczności lokalnej**.

Poniżej przedstawiono szczegółowe dane jednostkowe wraz z przypisanymi standaryzującymi wagami punktowymi. Dane źródłowe przedstawiono w rozdziale 3. Gminna oświata, a zestawienie porównawcze zaprezentowano w rozdziale 5. Efektywność gminnego systemu oświaty.

Tabela 46. przedstawia Punktową Ocenę Jednostki szkoły podstawowej w Grabowie Królewskim.

Tabela 46. Punktowa Ocena Jednostki - SP w Grabowie Królewskim

KATEGORIA	SP GRABOWO KRÓLEWSKIE	SKALA	PRYZNANE PUNKTY
OFERTA		max 25 pkt	15
Konkursy (liczba konkursów/liczba uczniów)		max 5 pkt	4
Wybitny poziom > 20%		5	
Bardzo wysoki poziom 15,01-20%	18%	4	4
Wysoki poziom 10,01-15%		3	
Średni poziom 5,01-10%		2	
Niski poziom 1-5%		1	
Brak istotnych sukcesów < 1%		0	
Sukcesy uczniów (ranga/liczba uczniów)		max 5 pkt	2
Wybitny poziom sukcesów > 1,50 pkt/ucznia		5	
Bardzo wysoki poziom sukcesów 1,01-1,50 pkt/ucznia		4	
Wysoki poziom sukcesów 0,76-1,00 pkt/ucznia		3	
Średni poziom sukcesów 0,51-0,75 pkt/ucznia	0,65	2	2
Niski poziom sukcesów 0,26-0,50 pkt/ucznia		1	
Brak istotnych sukcesów 0-0,25 pkt/ucznia		0	
Zajęcia dodatkowe - uczestnictwo w kołach zainteresowań i przedmiotowych (% liczby uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych)		max 5 pkt	5
Bardzo wysoka aktywność >100%	198%	5	5
Wysoka aktywność 71-100%		4	
Średnia aktywność 51-70%		3	
Niska aktywność 21-50%		2	
Bardzo niska aktywność 10-20%		1	
Brak istotnej aktywności < 10%		0	
Wyposażenie - powyżej/poniżej średniej gminnej		max 5 pkt	4
Wyposażenie komputerowe (komputery stacjonarne, laptopy, tablety, terminale)/liczba uczniów	powyżej średniej gminnej	+1	1

Wypożyczenie sal (monitor interaktywny, projektor, monitor dotykowy)/liczba uczniów	powyżej średniej gminnej	+1	1
Sala integracji sensorycznej	tak	+1	1
Liczba książek/liczba uczniów	powyżej średniej gminnej	+1	1
Kuchnia (obiady przygotowywane na miejscu)	nie	+1	0
Dostępność specjalistów do SPE (na podstawie liczby specjalistów do potrzeb – pedagog, logopeda, psycholog itd.)	pedagog, pedagog specjalny, logopeda, terapeuta pedagogiczny; psycholog - wakat	max 5 pkt	0
Pełna obsada		4	
Dedykowane gabinety		+1	
Wakaty	wakat - psycholog	0	0
INFRASTRUKTURA		max 25 pkt	8
Termomodernizacja (max 4 pkt.)		max 5 pkt.	0
Nowa stolarka okienna	nie	+1	
Ocieplenie elewacji	nie	+1	
Nowoczesne źródło ciepła (nie na paliwo kopalne)	nie	+1	
Instalacja fotowoltaiczna	nie	+1	
nowoczesny system wentylacji (rekuperacja lub wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła)	nie	+1	
Sala gimnastyczna (max 4 pkt.) + 1pkt. za zaplecze sanitarne		max 5 pkt.	0
Brak	Zastępcza sala gimnastyczna	0	0
Mała sala (do 100 m ²)		1	
Średnia sala (100-250 m ²)		2	
Pełnowymiarowa (>250 m ²)		3	
Pełnowymiarowa + trybuny		4	
Zaplecze sanitarne		+1	
Infrastruktura zewnętrzna		max 5 pkt.	1
Plac zabaw (poniżej 10 lat)	nie	1	0
Brak boiska		0	
Boisko z nawierzchnią gruntową	tak	1	1
Boisko ze sztuczną nawierzchnią		2	
Orlik		3	
Infrastruktura sportowa dodatkowa, np. basen		1	
Liczba sal		max 5 pkt.	5
Brak zmianowości	brak zmianowości	5	5
Zmianowość		0	

Stan infrastruktury	Termomodernizacja pełna + dach; boisko wielofunkcyjne, plac zabaw, infrastruktura zewnętrzna: ławki, stojaki na rowery itp..	max 5 pkt.	1
do 100 000 zł		5	
do 500 000 zł		4	
do 1 mln zł		3	
1 - 3 mln zł		2	
3 - 5 mln zł	4 264 750 - 5 489 750 zł	1	1
> 5 mln zł		0	
ZAPOTRZEBOWANIE		max 15 pkt	0
Liczba uczniów w szkole (2024/2025)	56 uczniów w klasach 1-8	max 5 pkt	0
>400		5	
240-400		4	
200-239		3	
120-199		2	
70-120		1	
<70	56	0	0
Liczba uczniów w klasie 1 za 7 lat - wariant optymistyczny	W 2024 roku w obwodzie SP Grabowo Królewskie urodziło się 4 dzieci	max 5 pkt	0
>24 uczniów		5	
20-24 uczniów		4	
15-19 uczniów		3	
10 - 14 uczniów		2	
6 - 9 uczniów		1	
< 6 uczniów	4	0	0
Liczba uczniów w szkole za 7 lat - wariant optymistyczny	53 dzieci w klasach 1-8 (liczba urodzeń w obwodzie w latach 2017-2024)	max 5 pkt	0
>400		5	
240-400		4	
200-239		3	
120-199		2	
70-120		1	
<70	53	0	0
EFEKTYWNOŚĆ		max 15 pkt	0

Koszt ucznia względem średniej gminnej	41 105,61 zł	max 5 pkt	0
Bardzo niski koszt < 75%		5	
Niski koszt 75-89%		4	
90-99%		3	
Standardowy koszt 100 %		28 914,44 zł	
Podwyższony koszt 101-110 %		2	
Wysoki koszt 111-125%		1	
Bardzo wysoki koszt > 125 %	142%	0	0
Średnia liczność oddziału (2024/2025)	7	max 5 pkt	0
>24 uczniów		5	
20-24 uczniów		4	
15-19 uczniów		3	
10 - 14 uczniów		2	
6 - 9 uczniów	7	1	1
< 6 uczniów		0	
Najmniej liczny oddział w szkole (2024/2025)	Klasa VI - 4 uczniów	max 5 pkt	0
>24 uczniów		5	
20-24 uczniów		4	
15-19 uczniów		3	
10 - 14 uczniów		2	
6 - 9 uczniów		1	
< 6 uczniów	4	0	0
LICZBA PUNKTOWEJ OCENY JEDNOSTKI		max 80 pkt	23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UG Kołacz

vi. Analiza SWOT

Mocne strony (Strengths):

- Zaangażowana dyrektor z umiejętnością pozyskania uczniów spoza obwodu
- Zaangażowana Rada Rodziców
- Bogata oferta aktywności dodatkowych

Słabe strony (Weaknesses):

- Brak termomodernizacji
- Brak zewnętrznej infrastruktury sportowej
- Mała liczba uczniów i bardzo małe oddziały
- Duża liczba uczniów spoza gminy
- Przeciętne wyniki egzaminów ósmoklasisty

Szanse (Opportunities):

- Reorganizacja gminnej sieci oświatowej

Zagrożenia (Threats):

- Rezygnacja dyrektor
- Niż demograficzny
- Konkurencja szkół z lepszą infrastrukturą

e. Szkoła Podstawowa we Wszemborzu

i. Opinie społeczności

Data i miejsce: 10.06.2025 r., godz. 18:30–20:00, SP Wszembórz

Uczestnicy: członkowie stowarzyszenia „Rodzice Dzieciom”, kadra pedagogiczna, rodzice, radni gminni

Spotkanie w Szkole Podstawowej we Wszemborzu zgromadziło zaangażowaną społeczność lokalną, która od lat aktywnie wspiera placówkę poprzez działalność stowarzyszenia „Rodzice Dzieciom”. Podkreślano, że szkoła, mimo niewielkich rozmiarów, odgrywa kluczową rolę w życiu dzieci i rodzin, oferując stabilność, indywidualne podejście i poczucie bezpieczeństwa. Społeczność utożsamia dobrą szkołę z uwagą dla każdego ucznia, możliwością rozwoju na miarę swoich potrzeb oraz pozytywną atmosferą sprzyjającą dobrostanowi emocjonalnemu.

Atuty szkoły według społeczności lokalnej:

- **Indywidualizacja nauczania** – niewielkie klasy (10–15 uczniów) umożliwiają uwzględnianie potrzeb każdego dziecka; postępy oceniane są przez pryzmat rozwoju, nie jedynie wyników egzaminów.
- **Silne więzi i poczucie bezpieczeństwa** – uczniowie znają się od przedszkola, co przekłada się na emocjonalną dojrzałość i integrację.
- **Bliskość i dostępność szkoły** – położenie placówki „na miejscu” skraca czas dojazdu i wzmacnia lokalny patriotyzm.
- **Społeczna rola szkoły** – szkoła pełni funkcję socjalizującą, jest przestrzenią, w której dzieci czują się dobrze i mogą liczyć na wsparcie.
- **Zaangażowana kadra** – zespół 10 nauczycieli i dyrektora deklaruje motywację do dalszego rozwoju szkoły, mimo ograniczonych zasobów.

Zgłoszone problemy i potrzeby:

- **Ograniczona oferta zajęć dodatkowych** – brakuje kółek zainteresowań, zwłaszcza sportowych, co ogranicza możliwości rozwoju pasji uczniów.
- **Niewystarczająca infrastruktura sportowa** – brak boiska i zaplecza sportowego.

- **Jednorodność środowiska** – uczniowie mają ograniczoną możliwość konfrontowania się z różnorodnymi poglądami i doświadczeniami.
- **Dojazdy** – poranne pobudki (ok. 6:30), tylko jeden kurs autobusu i trzy kursy busa dziennie; uczniowie wskazywali, że odległość do szkoły bywa uciążliwa.
- **Brak prywatności** – każde niepowodzenie ucznia szybko staje się znane całej społeczności, co bywa stresujące.
- **Niepewność co do przyszłości szkoły** – możliwość likwidacji szkoły budzi silne emocje, stres i obawy o brak przygotowania do zmiany. Uczniowie deklarowali, że w nowej szkole chcieliby mieć możliwość poznania wcześniej nowych kolegów.

Wskazywane rozwiązania i postulaty:

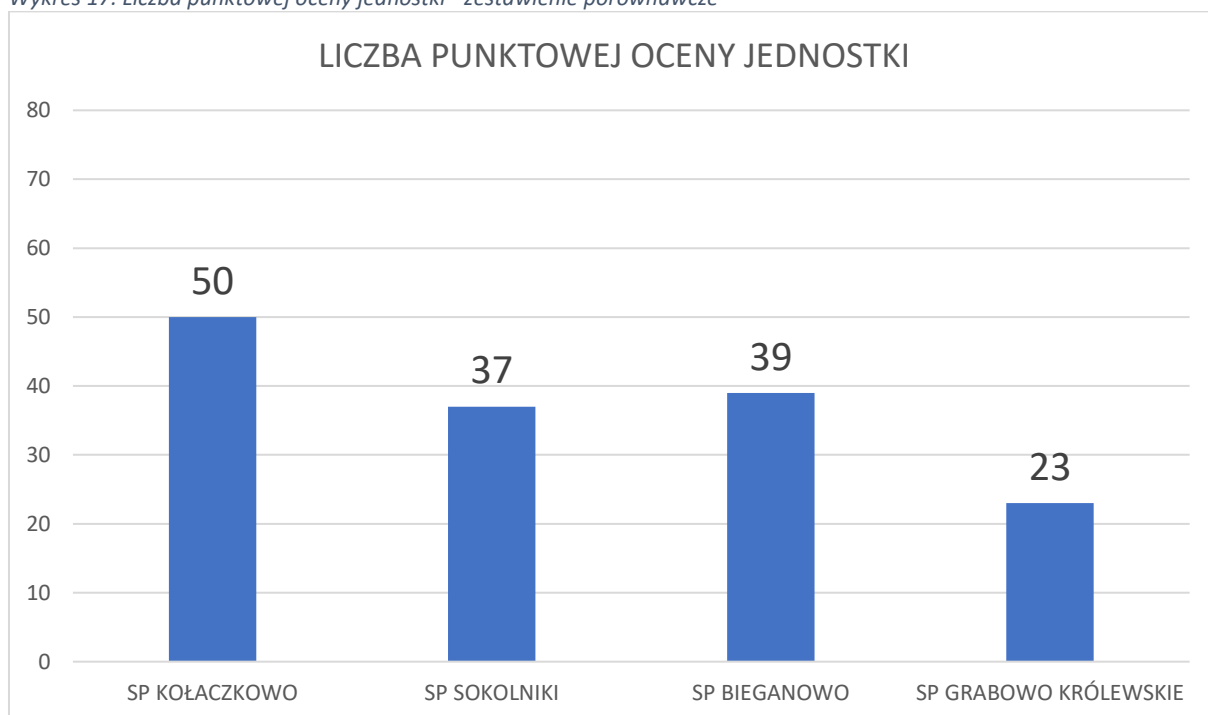
- **Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych** – np. koła taneczne, chemiczne, sportowe (basen, siłownia, sztuki walki, siatkówka), a także nauka języków (francuski, hiszpański, koreański, chiński).
- **Zachowanie dotychczasowego modelu szkoły** – wspólnota silnie zintegrowana z placówką postuluje jej utrzymanie jako miejsca, które dobrze przygotowuje dzieci do dalszej edukacji i „dużego świata” po 8 klasie.
- **Optymalizacja transportu i cateringu** – obecnie korzysta się z dwóch autobusów (gminnego i szkolnego) oraz cateringu z SP w Kołaczku.

Spotkanie pokazało, że SP Wszembórz, mimo swoich ograniczeń, spełnia oczekiwania społeczności jako szkoła kameralna, bezpieczna i uważna na potrzeby ucznia. Wypowiedzi uczestników wskazywały na silne przywiązanie do placówki i lęk przed jej utratą. Podobnie jak w innych miejscowościach, podkreślano potrzebę traktowania szkół nie tylko jako instytucji edukacyjnych, ale jako lokalnych centrów życia społecznego. Głosy społeczności zostaną uwzględnione w dalszych analizach dotyczących przyszłości sieci szkolnej w gminie Kołaczko.

5. Efektywność gminnego systemu oświaty

Do badania efektywności gminnego systemu oświaty w ekspertyzie została wykorzystana autorska metoda Punktowej Oceny Jednostki. Na poniższym wykresie porównawczo ukazane są punkty, które uzyskały poszczególne szkoły podstawowe.

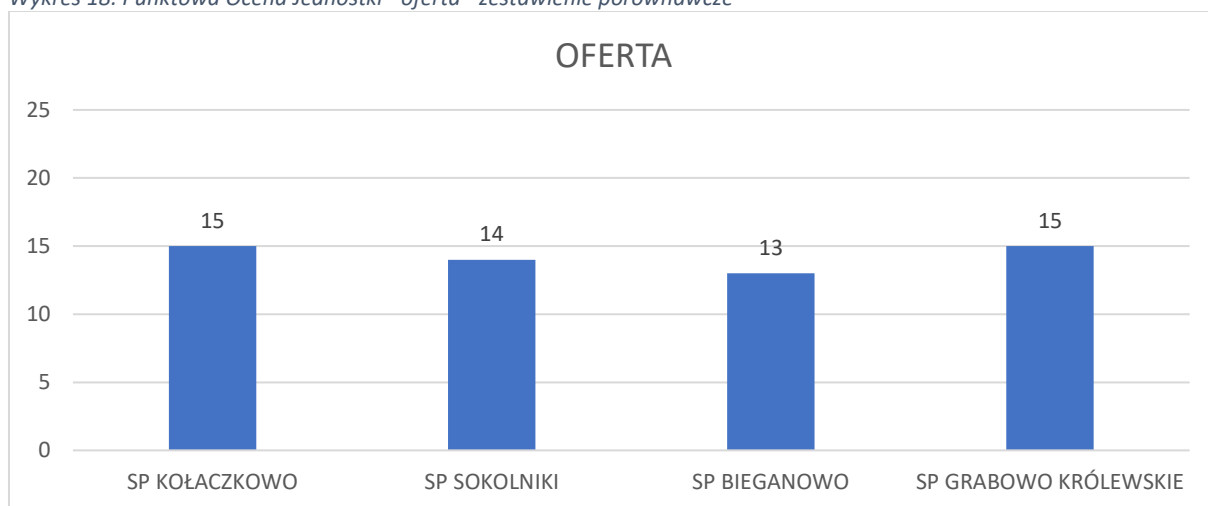
Wykres 17. Liczba punktowej oceny jednostki - zestawienie porównawcze

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kołaczkowo

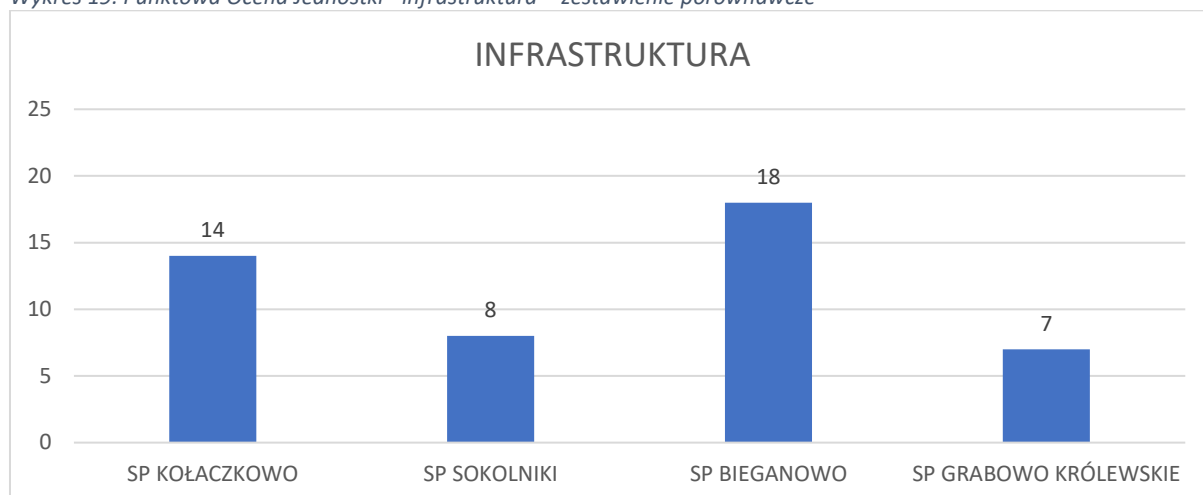
Najwyższą liczbę punktów uzyskała Szkoła Podstawowa w Kołaczkowie, a najmniejsza Szkoła Podstawowa w Grabowie. Zróżnicowanie w uzyskanych punktach wynika ze spadającej demografii w gminie Kołaczkowo oraz ze stanu technicznego budynków oraz infrastruktury zewnętrznej. Zestawienie punktów otrzymanych w poszczególnych kategoriach dla każdej ze szkół pokazują wykresy 18-21.

Wykres 18. Punktowa Ocena Jednostki - oferta - zestawienie porównawcze

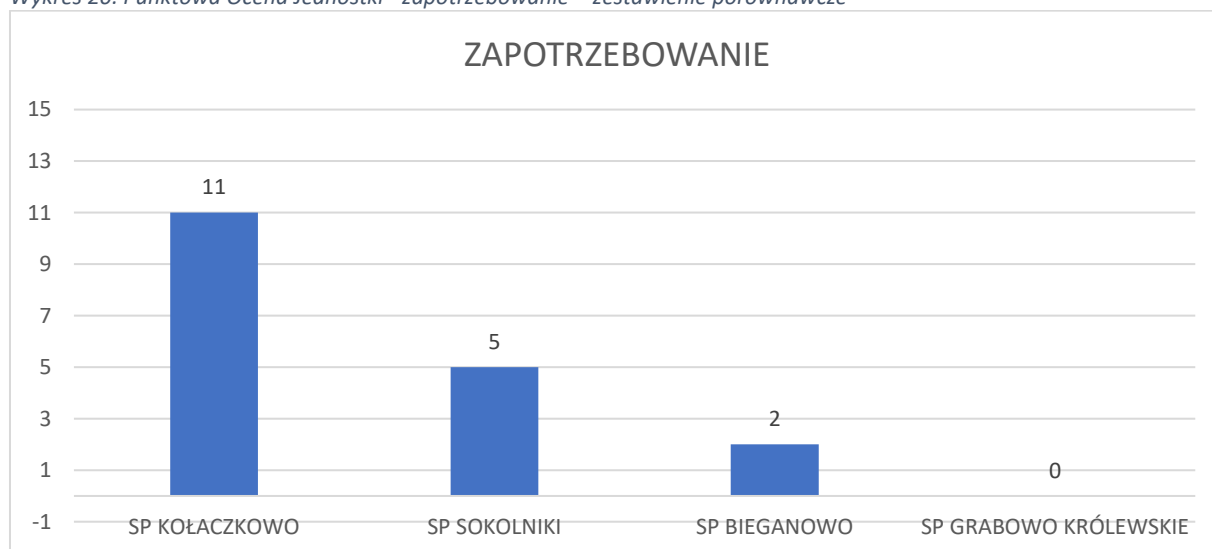
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kołaczkowo

Wykres 19. Punktowa Ocena Jednostki - infrastruktura - zestawienie porównawcze

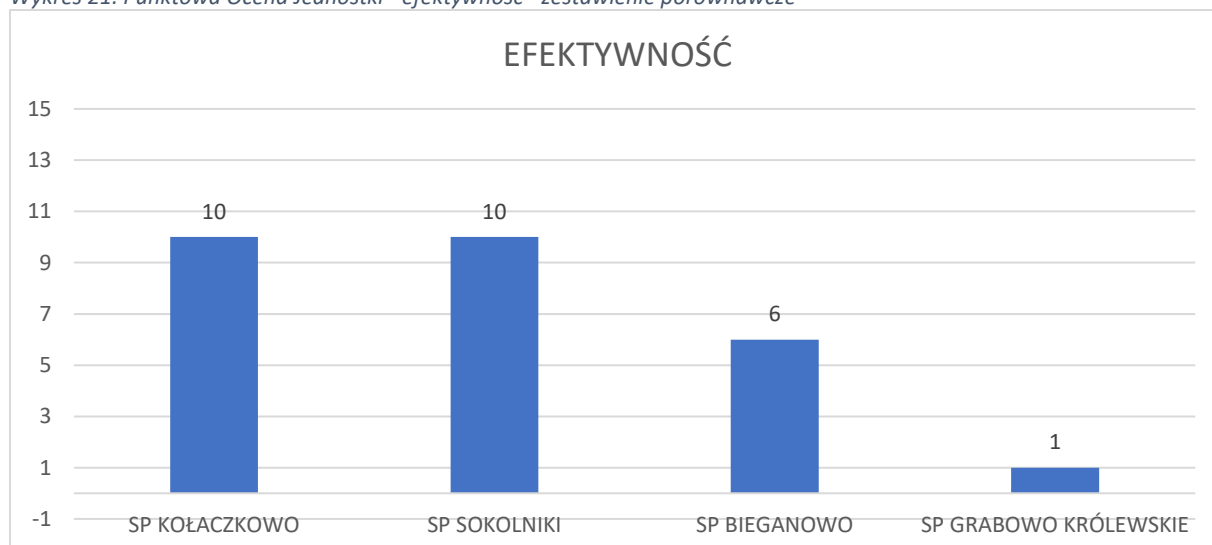
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kołaczkowo

Wykres 20. Punktowa Ocena Jednostki - zapotrzebowanie - zestawienie porównawcze

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kołaczkowo

Wykres 21. Punktowa Ocena Jednostki - efektywność - zestawienie porównawcze

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kołaczkowo

6. Analiza budżetu gminy

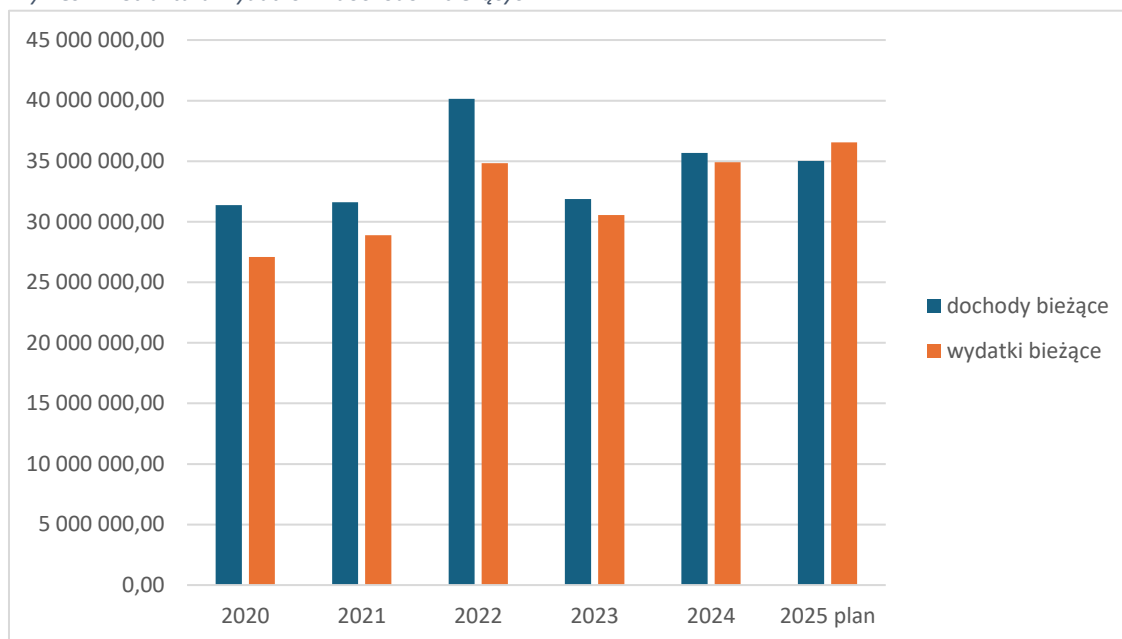
Finanse gminy stanowią kluczowy element sprawnego realizowania zadań publicznych. Uchwalany przez radę gminy budżet jest najważniejszym elementem samodzielności Gminy i stanowi podstawę jej gospodarki finansowej. Przedstawiona poniżej analiza finansów gminy Kołaczkowo oparta została na podziale dochodów i wydatków bieżących i majątkowych. Dochody bieżące gminy to środki finansowe, które nie są związane z inwestycjami ani sprzedażą majątku. Obejmują one m.in. wpływy z podatków lokalnych, opłat administracyjnych, subwencji oraz dotacji na bieżące funkcjonowanie. Wydatki bieżące gminy to środki przeznaczone na funkcjonowanie jednostki samorządu terytorialnego. Obejmują one m.in. wynagrodzenia pracowników, świadczenia socjalne, zakup towarów i usług, dotacje oraz koszty administracyjne.

Tabela 47. Tabela przedstawia budżet gminy Kołaczkowo w latach: 2020-2025

Wykonanie	2020	2021	2022	2023	2024	2025 plan
dochody ogółem	36 958 624,50	35 060 561,80	46 618 065,40	38 163 458,29	51 728 440,15	44 486 668,00
dochody bieżące	31 364 323,63	31 613 614,27	40 141 959,87	31 872 986,72	35 689 611,60	35 025 758,59
dochody majątkowe	5 594 300,87	3 446 947,53	6 476 105,53	6 290 471,57	16 038 828,55	9 460 909,41
wydatki ogółem	28 806 066,61	34 767 640,17	43 428 674,27	44 899 473,88	52 309 556,92	49 413 502,00
wydatki bieżące	27 095 283,56	28 895 688,38	34 838 012,02	30 560 629,05	34 919 808,48	36 558 287,54
wydatki majątkowe	1 710 783,05	5 871 951,79	8 590 662,25	14 338 844,83	17 389 748,44	12 855 214,46

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2022, 2023 i 2024 r. i uchwały budżetowej na 2025 r.

Wykres 22. Struktura wydatków i dochodów bieżących

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2022, 2023 i 2024 r. i uchwały budżetowej na 2025 r.

Dochody bieżące Gminy rosną wolniej niż wydatki. W 2020 roku dochody przewyższały wydatki o ponad 4 mln zł, ale w 2023 różnica zmniejszyła się do 1 312 357,67 zł. Plan budżetu na 2025 rok przewiduje deficyt w wysokości ponad 1,5 mln zł. Na podstawie dotychczasowych trendów, można stworzyć symulację finansową Gminy do 2030 roku, uwzględniając obecne tempo wzrostu dochodów i wydatków. Jeśli dochody będą rosły wolniej niż wydatki, deficyt może pogłębiać się z każdym rokiem. Jeśli trend się utrzyma, deficyt może sięgać kilku milionów złotych rocznie, co może wymagać zaciągnięcia kredytów lub cięć budżetowych. Brak działań zaradczych może doprowadzić do znaczących problemów finansowych Gminy.

Koszty oświaty są jednymi z największych wydatków w budżetach jst. Poniżej przedstawiono strukturę bieżących wydatków na oświatę oraz ogólnych wydatków gminy do 2024 roku i planowanych na 2025 rok w działach 801 i 854.

Tabela 48. Struktura oświatowych wydatków bieżących

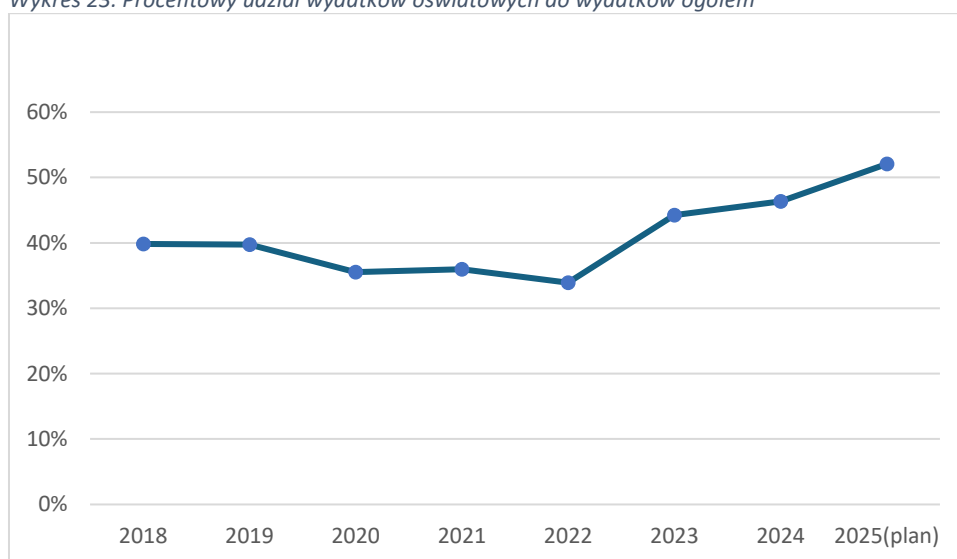
Rok	Wydatki bieżące gminy ogółem	Wydatki bieżące na oświatę -dział 801	Wydatki bieżące na oświatę - dział 854	Razem wydatki oświatowe	Procent udziału wydatków oświatowych do wydatków ogółem
2018	22 264 421,94	8 699 525,28	172 196,62	8 871 721,90	40%
2019	24 854 273,88	9 693 968,64	179 468,78	9 873 437,42	40%

2020	27 095 283,56	9 541 751,76	88 534,46	9 630 286,22	36%
2021	28 895 688,38	10 312 686,90	86 796,69	10 399 483,59	36%
2022	34 838 012,02	11 738 648,58	77 628,55	11 816 277,13	34%
2023	30 560 629,05	13 460 724,74	57 629,70	13 518 354,44	44%
2024	34 919 808,48	16 152 604,35	36 580,00	16 189 184,35	46%
2025	37 376 528,20	19 456 793,33	5 000,00	19 461 793,33	52%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2022, 2023 i 2024 r. i uchwały budżetowej na 2025 r.

Od 2018 r. udział wydatków oświatowych stanowi coraz większą część budżetu gminy. Gmina z roku na rok przeznacza więcej środków na funkcjonowanie jednostek oświatowych. Finansowanie edukacji publicznej pochodzi z różnych źródeł: części oświatowej subwencji ogólnej (do 2024 r., a od 2025 r. z mechanizmu kwoty potrzeb oświatowych), dotacji celowych, innych dochodów oświatowych oraz środków własnych gminy.

Wykres 23. Procentowy udział wydatków oświatowych do wydatków ogółem

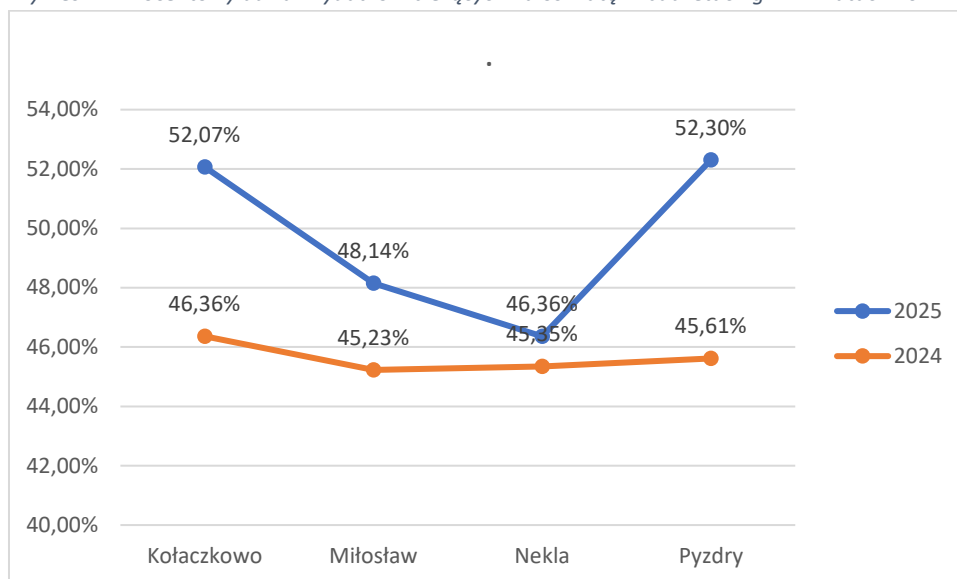

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2022, 2023 i 2024 r. i uchwały budżetowej na 2025 r.

Od roku 2018 udział bieżących wydatków oświatowych do wydatków ogólnych gminy znacząco wzrósł: z poziomu 40% do ponad 50% w 2025 r.

Poniżej przedstawiono porównanie udziału wydatków bieżących oświatowych do wydatków ogółem Gminy Kołaczkowo z wybranymi gminami z powiatu wrzesińskiego

Wykres 24. Procentowy udział wydatków bieżących na oświatę w budżetach gmin w latach 2024-2025

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu gminy za 2024 r. i uchwały budżetowej na 2025 r.

We wszystkich gminach nakłady na oświatę wzrosły w porównaniu z rokiem 2024. Procentowy udział wydatków bieżących na oświatę w wydatkach bieżących ogółem w gminie Kołaczkowo jest jeden z największych dla wszystkich gmin wiejskich powiatu wrzesińskiego.

Od 2025 roku w systemie finansowania jednostek samorządu terytorialnego nastąpiły istotne zmiany. Do najważniejszych należą: zmiany zasad udziału w podatkach dochodowych oraz odejście od dotychczasowej subwencji ogólnej. Zamiast dotychczasowego systemu opartego na należnym podatku PIT i CIT, dochody samorządów są obliczane jako procent od faktycznych dochodów podatników z danego obszaru. Dotychczasowe części subwencji ogólnej zostały zastąpione nowym mechanizmem określania potrzeb finansowych jst. W przypadku niedoboru środków, samorządy otrzymają subwencję ogólną z budżetu państwa.

Do 2025 r. tzw. subwencja oświatowa stanowiła część subwencji ogólnej. Poniżej przedstawiono wpływ do Gminy z poszczególnych części subwencji ogólnej.

Tabela 49. Dochody z subwencji ogólnej w latach 2020-2024 w Gminie Kołaczkowo

	2020	2021	2022	2023	2024
część oświatowa	5 446 011,00 zł	5 282 483,00 zł	6 412 405,00 zł	7 070 477,00 zł	9 662 034,00 zł
część wyrównawcza	4 196 538,00 zł	3 771 034,00 zł	3 875 863,00 zł	4 004 523,00 zł	3 426 585,00 zł
część uzupełniająca		669 386,00 zł		2 090 940,00 zł	988 123,00 zł
część rozwojowa					311 342,00 zł
część równoważąca					3 373,00 zł
	9 642 549,00 zł	9 722 903,00 zł	10 288 268,00 zł	13 165 940,00 zł	14 391 457,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu za 2022, 2023 i 2024 r.

Nowy model finansowania gmin opiera się na większych wpływach z podatków PIT i CIT, a subwencja ogólna jedynie uzupełnia dochody. Najpierw określone są potrzeby finansowe, a następnie porównuje się je z dochodami z PIT i CIT. Jeśli dochody te są niewystarczające, samorządy otrzymają dodatkową subwencję z budżetu państwa.

Tabela 50. Nowy model finansowania jst w Gminie Kołaczkowo

	2025
udział w podatku CIT	230 010,13 zł
udział w podatku PIT	14 194 875,91 zł
subwencja ogólna	8 358 178,71 zł
Środki na uzupełnienie dochodów gmin	744 880,25
	23 527 945,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uchwały budżetowej na 2025 r. i jej zmian.

Mechanizm wyliczania potrzeb wg nowej ustawy o dochodach jst dla Gminy Kołaczkowo na 2025 r. przedstawia tabela poniżej.

Tabela 51. Mechanizm wyliczania potrzeb dla Gminy Kołaczkowo na 2025

Potrzeby wyrównawcze	Potrzeby ekologiczne	Potrzeby rozwojowe	Potrzeby oświatowe	Potrzeby uzupełniające
2 980 869,00 zł	14 426,00 zł	869 510,00 zł	12 543 268,00 zł	799 299,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez MF dla jst o dochodach na 2025 r.

Największe kwoty zostały oszacowane na potrzeby oświatowe. Podobnie, do 2024 r. część oświatowa stanowiła największe wpływy do budżetu spośród wszystkich części subwencji ogólnej.

a. Analiza budżetu oświaty

Analiza budżetu oświatowego oparta została na przedstawieniu dochodów i wydatków bieżących ujętych w działach 801 Oświata i wychowanie i 854 Edukacyjna opieka wychowawcza. W dochodach bieżących od roku 2022, uwzględniono również środki przekazywane gminie na realizację zadań oświatowych związanych z pomocą obywatelom Ukrainy przebywającym w Polsce w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego kraju, zaklasyfikowane w rozdziale 75814.

Tabela 52. Wydatki bieżące oświaty w latach 2020-2025

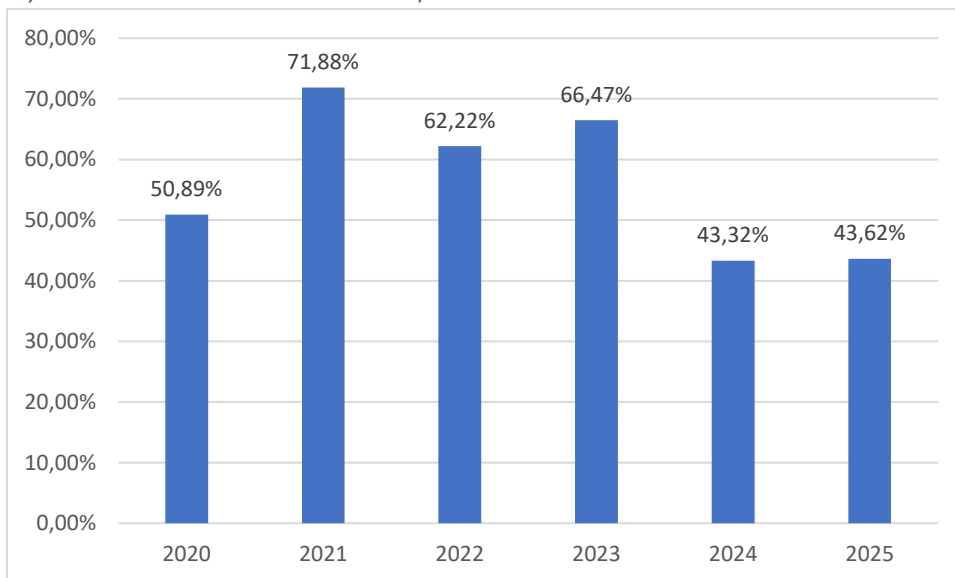
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Wydatki: (Dz.801,854)						
wydatki bieżące	9 630 286,22 zł	10 399 483,59 zł	11 816 277,13 zł	13 518 354,44 zł	16 189 184,36 zł	19 461 793,33 zł
Dochody: (Dz. 801,854)						
dochody ogółem	6 382 178,80 zł	6 050 387,81 zł	7 284 093,44 zł	8 120 608,04 zł	11 295 487,99 zł	13 551 191,65 zł
dotacje i dochody oświatowe gminy	936 167,80 zł	767 904,81 zł	871 688,44 zł	1 050 131,04 zł	1 633 453,99 zł	1 007 923,65 zł
część oświatowa subwencji ogólnej/kwota potrzeb oświatowych	5 446 011,00 zł	5 282 483,00 zł	6 412 405,00 zł	7 070 477,00 zł	9 662 034,00 zł	12 543 268,00 zł

Luka finansowa	3 248 107,42 zł	4 349 095,78 zł	4 532 183,69 zł	5 397 746,40 zł	4 893 696,37 zł	5 910 601,68 zł
----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb 27 S i Rb 28 S oraz uchwały budżetowej na 2025 r.

Poniżej przedstawiono różnicę między wydatkami bieżącymi a dochodami bieżącymi — czyli to, czego brakuje, by sfinansować wydatki z bieżących wpływów. Udział luki finansowej policzono względem tych dochodów ($\text{Luka finansowa} \div \text{Dochody ogółem} \times 100\%$).

Wykres 25. Finansowa luka oświatowa na przestrzeni lat

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb 27 S i Rb 28 S oraz uchwały budżetowej na 2025 r.

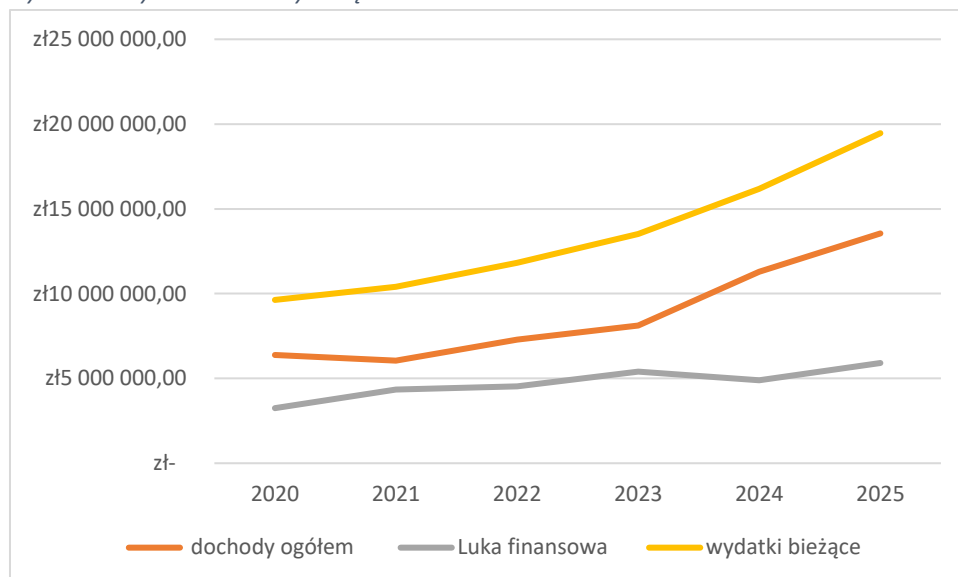
Wydatki bieżące wzrosły z około 9,63 mln zł do ponad 19 mln zł w 2025 r., co oznacza niemal podwojenie w ciągu 6 lat. Do 2024 r. głównym źródłem finansowania była część oświatowa subwencji ogólnej, a od 2025 r. jest to mechanizm naliczania kwoty potrzeb oświatowych. Dochody z dotacji obejmują środki na programy rządowe takie jak NPRC, Poznaj Polskę, Aktywna Tablica oraz dotacje przedszkolną i podręcznikową. Dodatkowe dochody pochodzą m.in. z opłat rodziców i wynajmu sal. Luka finansowa, czyli różnica między wydatkami a dochodami oświatowymi, pokrywana jest ze środków własnych gminy, takich jak inne wpływy z budżetu państwa, podatki i opłaty lokalne. W latach 2020-2025 luka ta systematycznie wzrastała, nominalnie zwiększając się o 2,74 mln zł.

Zakładając optymistyczny scenariusz, że wydatki i dochody będą rosły w tempie średnio 10% rocznie, wartość luki finansowej może wynieść w 2030 roku około 9 milionów złotych. Jednak realny scenariusz zakłada wzrost kosztów przy spadających dochodach.

W analizowanym okresie wzrastała również wysokość środków pochodzących z budżetu państwa. W latach 2024 i 2025 znaczący wzrost subwencji oświatowej oraz kwoty potrzeb oświatowych wynikał głównie z podwyżki wynagrodzeń nauczycieli w 2024 r. - 30% oraz ze wzrostu liczby uczniów w szkołach podstawowych (zmniejszona liczebność oddziałów spowodowana była skorzystaniem przez dzieci z rocznika 2010 z prawa do pozostania w wychowaniu przedszkolnym po ukończeniu 6. roku życia). Biorąc pod uwagę demografię

i spadek liczby urodzeń, należy się spodziewać, że środki finansowe wynikające z mechanizmu kwoty potrzeb oświatowych w kolejnych latach zwolnią tempo wzrostu.

wykr. 26. Wydatki a dochody bieżące

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb 27 S i Rb 28 S oraz uchwały budżetowej na 2025 r.

Rosnące wydatki na oświatę i pogłębiająca się luka finansowa powinny stać się bodźcem do optymalizacji kosztów oświaty. Samorządy mają ograniczone możliwości zwiększenia dochodów oświatowych, a dostępne sposoby obejmują: efektywniejsze wykorzystanie budynków szkolnych poprzez ich wynajem na inne cele, partnerstwa z niesamorządowymi organami prowadzącymi lub zmiany organizacyjne w sieci szkół i przedszkoli.

Wykres 27. Prognoza luki finansowej do 2030 r. – wariant optymistyczny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb 27 S i Rb 28 S oraz uchwały budżetowej na 2025 r.

b. Analiza budżetów szkół

i. Szkoły publiczne

Plan finansowy szkoły to dokument określający dochody i wydatki jednostki na rok kalendarzowy. Jest kluczowym narzędziem zarządzania finansami, które pomaga w planowaniu, monitorowaniu i kontrolowaniu środków finansowych. Dokument ten jest podstawą do podejmowania decyzji finansowych przez dyrektora szkoły i konstruowania arkuszy organizacyjnych.

Do analizy budżetów szkół uwzględniono wszystkie wydatki w roku 2024 i zaplanowane na 2025 w uchwale budżetowej, przypisane do szkoły (bez rozdziałów dotyczących przedszkoli i oddziałów przedszkolnych) w dziale 801 Oświata i wychowanie oraz w szkole w Kołaczku w dziale 926 Kultura fizyczna, bez wydatków ze środków europejskich.

W dochodach uwzględniono również środki, które wpłynęły do budżetu szkół na realizację dodatkowych zadań oświatowych związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Tabela 53. Wydatki i dochody bieżące szkół

	Wydatki bieżące		Dochody bieżące			
			Część oświatowa subwencji ogólnej/ kwota potrzeb oświatowych		Pozostałe dochody, dotacje, Fundusz Pomocy	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
SP Kołaczkowo	3 814 835,06 zł	4 907 061,00 zł	2 048 550,60 zł	2 360 491,76 zł	284 562,05 zł	257 398,00 zł
SP Sokolniki	2 578 467,42 zł	3 052 256,76 zł	2 473 141,51 zł	2 798 355,40 zł	30 641,30 zł	500,00 zł
SP Bieganowo	2 688 734,99 zł	3 181 695,00 zł	1 688 736,03 zł	1 912 262,25 zł	127 334,61 zł	122 424,00 zł
SP Grabowo Królewskie	1 988 420,55 zł	2 449 526,00 zł	913 197,78 zł	1 119 986,89 zł	25 863,38 zł	18 470,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań RB 27 S, Rb 28 S i planu finansowego szkół na 2025 r.

Wydatki każdej szkoły przekraczają jej dochody. Tempo wzrostu wydatków jest wyższe niż tempo wzrostu dochodów. Najstabilniej w szkole w Grabowie Królewskim, wydatki i dochody rosną w podobnym tempie.

Tabela 54. Udział środków własnych gminy w dochodach szkół

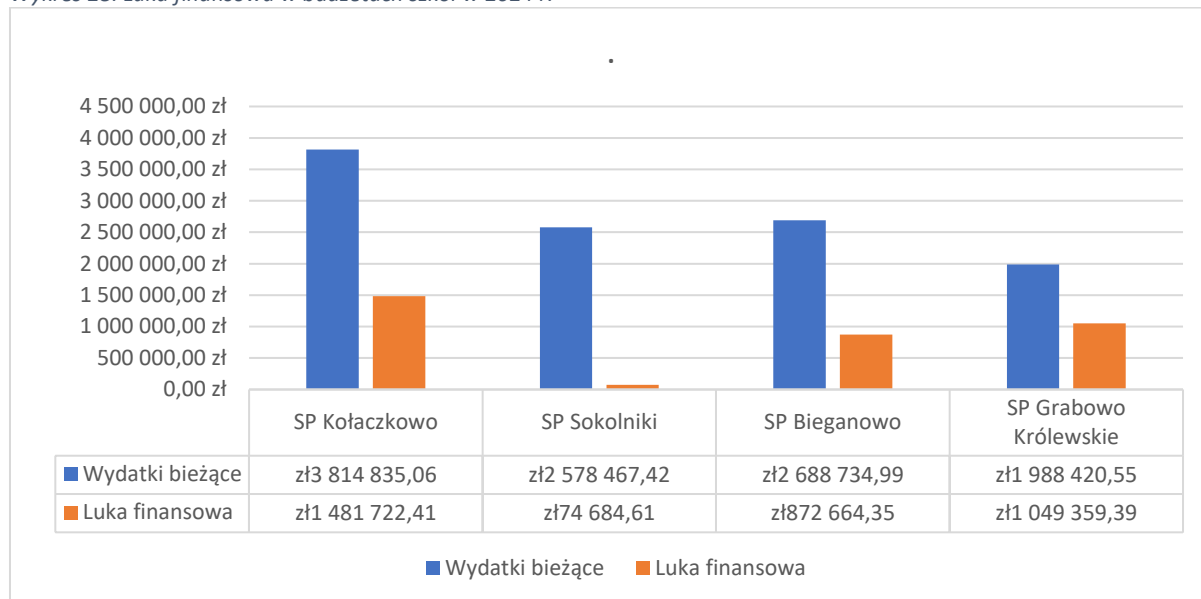
	Wydatki bieżące		Bieżące dochody oświatowe		Środki własne gminy	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
SP Kołaczkowo	3 814 835,06 zł	4 907 061,00 zł	2 333 112,65 zł	2 617 889,76 zł	1 481 722,41 zł	2 289 171,24 zł
SP Sokolniki	2 578 467,42 zł	3 052 256,76 zł	2 503 782,81 zł	2 798 855,40 zł	74 684,61 zł	253 401,36 zł
SP Bieganowo	2 688 734,99 zł	3 181 695,00 zł	1 816 070,64 zł	2 034 686,25 zł	872 664,35 zł	1 147 008,75 zł
SP Grabowo Królewskie	1 988 420,55 zł	2 449 526,00 zł	939 061,16 zł	1 138 456,89 zł	1 049 359,39 zł	1 311 069,11 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb 27 S, Rb 28 S za 2024 r. i planu finansowego szkół na 2025 r.

Różnica pomiędzy wydatkami a dochodami bieżącymi stanowi lukę finansową w budżetach szkół, która z powodu dynamiki wzrostu wydatków z roku na rok się pogłębia. Różnica pokrywana jest ze środków własnych gminy.

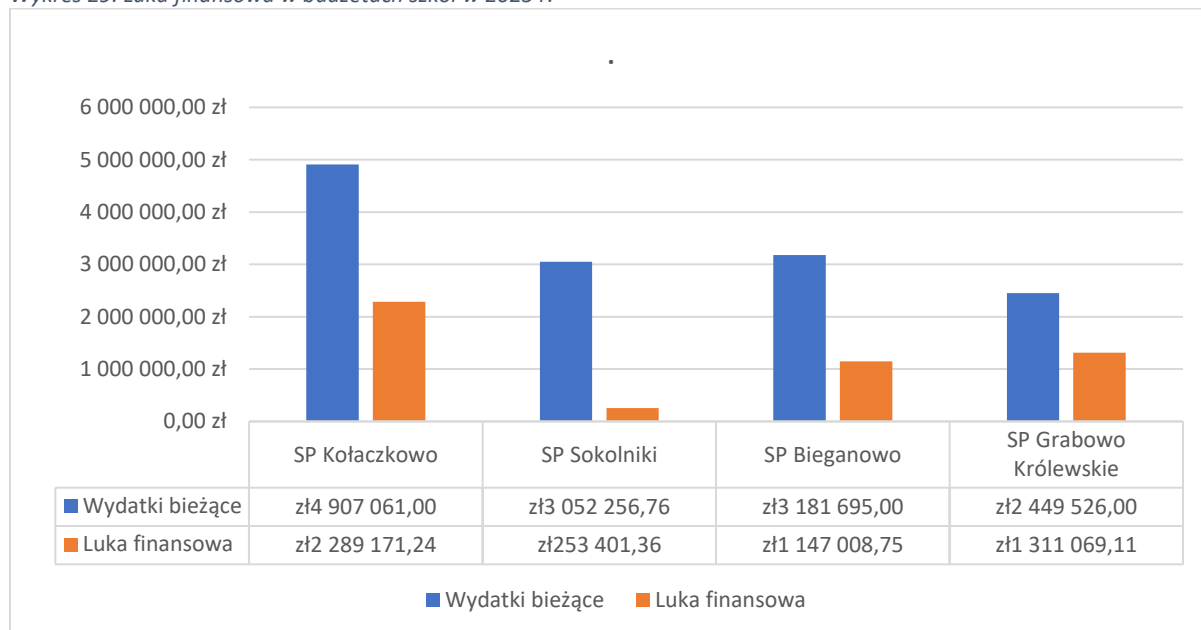
Wykresy poniżej przedstawiają wysokość luki finansowej w 2024 i w 2025 r. w budżetach szkół.

Wykres 28. Luka finansowa w budżetach szkół w 2024 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb27S i Rb28S szkół za 2024 r.

Wykres 29. Luka finansowa w budżetach szkół w 2025 r.

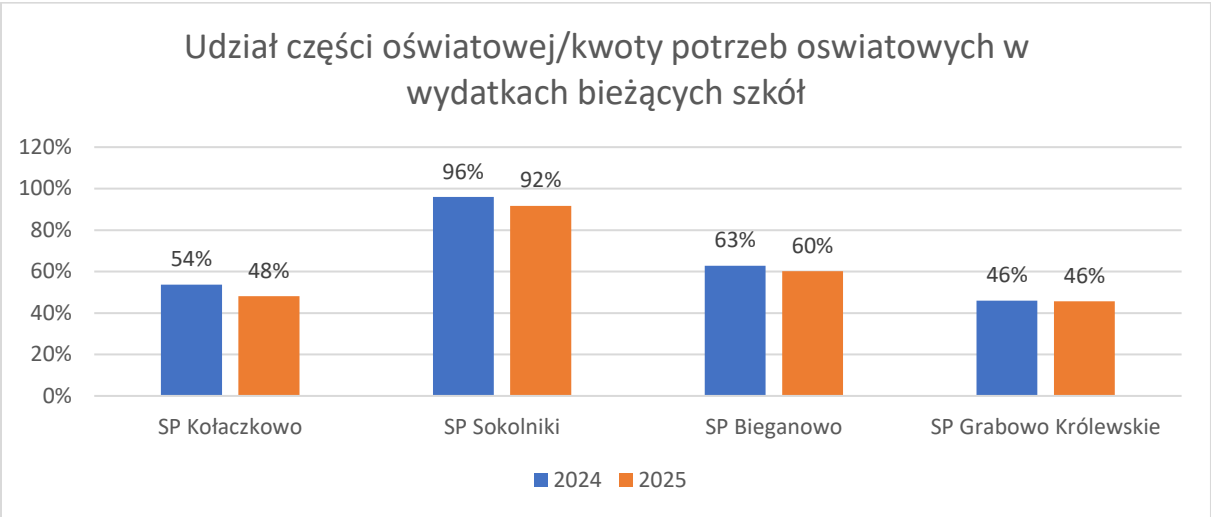
Źródło: Opracowanie własne na podstawie planu finansowego szkół na 2025 r.

Dane za lata 2024–2025 wskazują na wyraźną dysproporcję pomiędzy tempem wzrostu wydatków bieżących a wzrostem dochodów w analizowanych jednostkach. We wszystkich przypadkach wzrost wydatków przewyższa dynamikę wzrostu dochodów, co oznacza, że szkoły ponoszą coraz większe koszty, które nie są w pełni rekompensowane przez środki z budżetu państwa.

Pogłębiająca się luka finansowa wskazuje na rosnącą presję na budżet własny jednostki. Warto podkreślić, że nie tylko rośnie nominalna kwota wydatków na oświatę, ale też zmienia się struktura jej finansowania, środki własne gminy z roku na rok odgrywają coraz większą rolę. Ma to wpływ na stabilność i przewidywalność budżetów lokalnych.

Wykres poniżej przedstawia udział części oświatowej subwencji ogólnej oraz kwoty potrzeb oświatowych w wydatkach bieżących szkół w latach 2024-2025.

Wykres 30. Udział części oświatowej/ kwoty potrzeb oświatowych w wydatkach bieżących szkół

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań RB 28 S za 2024 r. planu finansowego wydatków szkół na 2025 r. oraz metryczek oświatowych.

W budżetach szkolnych kwota potrzeb oświatowych stanowi kluczowe źródło dochodów. Wyższy procent subwencji/ potrzeb oświatowych przekłada się na efektywniejsze zarządzanie finansami. W 2025 roku udział środków z budżetu państwa uległ zmniejszeniu, co oznacza, że rosnące wydatki bieżące nie są w wystarczającym stopniu rekompensowane przez budżet państwa. W trzech z analizowanych szkół udział dochodów na oświatę z budżetu państwa wydatkach oświatowych zmniejszył się o kilka procent. W szkole w Grabowie nie uległ zmianie, ale znajduje się na najniższym poziomie w gminie – 46%.

Kwotę potrzeb oświatowych dla szkół określa Rozporządzenie Ministra Edukacji z 18 grudnia 2024 r. Jest ona podzielona między samorządy według algorytmów i wag. Kwota na ucznia różni się w każdej szkole.

Tabela 55. Kalkulacja kwoty potrzeb oświatowych na ucznia w roku 2025

waga	krótki opis wagi	wartość wagi	SP Kołaczkowo	SP Sokolniki	SP Bieganowo	SP Grabowo Królewskie
Sa	kwota podstawowa	1	1	1	1	1

P1	dla uczniów szkół podstawowych zlokalizowanych na terenach wiejskich, wskaźnik zamożności	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
P3	średnia liczba uczniów w klasie 18 lub mniej i niski wskaźnik zamożności	0,4		0,4	0,4	0,4
P4	dodatkowo dla uczniów małych szkół, których liczba w klasie nie przekracza 12	0,2			0,2	0,2
P58	dla ucz. klas I-III	0,065	0,065	0,065	0,065	0,065
P63	pomoc ped-psych	0,053	0,053	0,053	0,053	0,053
P65	liczba uczniów do 60 - standaryzacja zatrudnienia specjalistów	0,333				0,333
P66	liczba uczniów 61-150 standaryzacja zatrudnienia specjalistów	0,172			0,172	
P67	liczba uczniów 151-250 standaryzacja zatrudnienia specjalistów	0,084	0,084	0,084		
Suma wag dla uczniów I-III			1,602	2,002	2,29	2,451
Suma wag dla uczniów IV - VIII			1,537	1,937	2,225	2,386
Kwota potrzeb oświatowych dla ucz. I-III			15 493,90 zł	19 362,54 zł	22 147,97 zł	23 705,09 zł
Kwota potrzeb oświatowych dla ucz. IV-VIII			14 865,25 zł	18 733,89 zł	21 519,31 zł	23 076,44 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie metryczek oświatowych i danych przekazanych przez UG w Kołczkowie

Kwota potrzeb oświatowych na ucznia jest obliczana jako iloczyn sumy wag i standardu A oraz wskaźnika korygującego Di. Standard A jest jednakowy dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego i w 2025 roku wynosi 9477,191. Wskaźnik Di jest indywidualny i dla gminy Kołczkowo na bieżący rok wynosi 1,0205134419. Przy naliczaniu części oświatowej subwencji ogólnej do 2024 r, a od bieżącego roku mechanizmu kwoty potrzeb oświatowych brana jest pod uwagę liczba uczniów.

W systemie wag dotyczących standaryzacji zatrudnienia nauczycieli specjalistów, większe wagi są przyznawane szkołom o mniejszej liczbie uczniów. Dla uczniów z orzeczeniami pp przewidziane są dodatkowe wagi związane z rodzajem orzeczenia.

W jednostkach oświatowych prowadzonych przez gminę 15 uczniów posiada orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego oraz 2 uczniów – orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego.

Wagi przypisane uczniom z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego stanowią dodatkowe kategorie w algorytmie podziału kwoty potrzeb oświatowych – obok wag ogólnych przewidzianych dla wszystkich uczniów.

Dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim stosuje się wagę $P5 = 1,4$. Dla uczniów niewidomych, słabowidzących, z niepełnosprawnością ruchową – w tym z afazją – przypisana została waga $P6 = 2,900$.

W odniesieniu do uczniów lub słuchaczy z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub z autyzmem (w tym zespołem Aspergera), wagi zależą od liczby godzin wsparcia:

- $P10 = 9,500$, jeżeli liczba godzin wsparcia przekracza 10;
- $P11 = 7,100$, jeżeli liczba godzin wynosi powyżej 5 i nie więcej niż 10;
- $P12 = 3,600$, jeżeli wsparcie przekracza 2 godziny i nie przekracza 5 godzin;
- $P13 = 1,500$, jeżeli liczba godzin wsparcia wynosi do 2 (więcej niż 0).

Dodatkowo, dla uczniów objętych indywidualnym nauczaniem w szkołach podstawowych przewidziano wagę $P45 = 1,000$.

Wszystkie wymienione wagi stanowią podstawę do naliczania dodatkowych środków finansowych, które gmina zobowiązana jest przeznaczyć na wsparcie konkretnej grupy uczniów – tych posiadających orzeczenia.

W roku 2025 r. Gmina na uczniów/dzieci posiadających orzeczenie z poradni psychologiczno-pedagogicznej w jednostkach oświatowych dla których jest organem prowadzącym otrzymała 300 535,21 zł.

W przypadku szkół prowadzonych przez inne organy niż jednostki samorządu terytorialnego, dotacja na uczniów ze specjalnymi potrzebami przekazywana jest w wysokości odpowiadającej kwocie przewidzianej w metryczce potrzeb oświatowych dla tych uczniów – zarówno w szkołach podstawowych, jak i w jednostkach wychowania przedszkolnego. Jednostki te są zobowiązane do odrębnego rozliczenia otrzymanej dotacji na uczniów z orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznej.

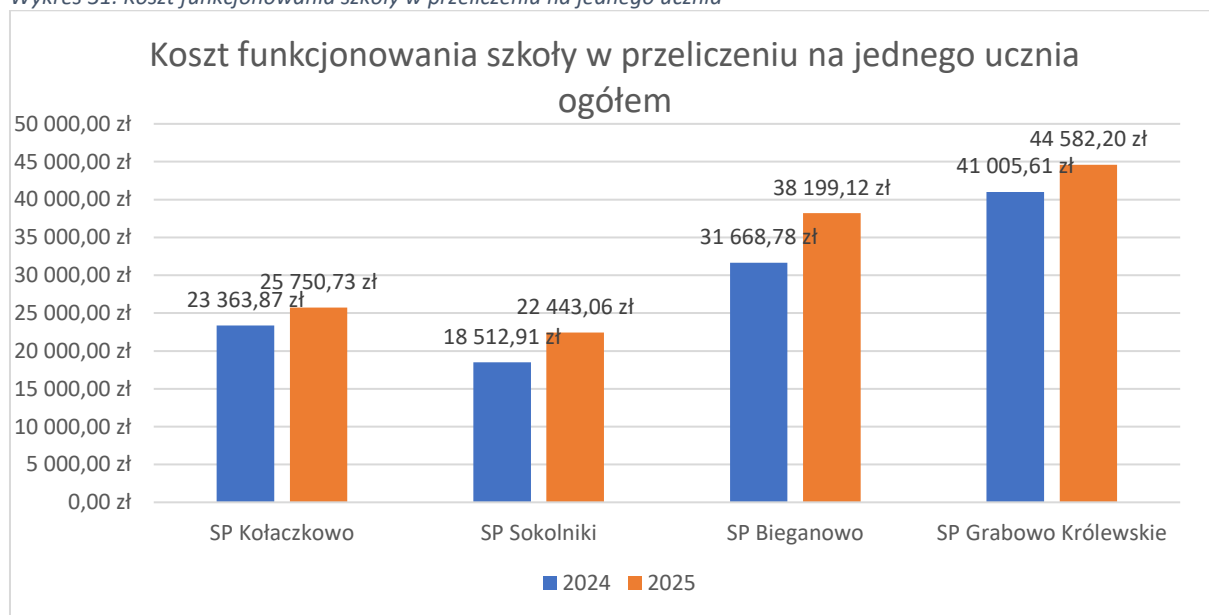
Do subwencji na 2024 r. podstawą naliczenia była liczba uczniów wg stanu na 30.09.2023 r. skorygowana według wskaźnika wzrostu wynoszącego 2,36%. Na rok 2025 obliczenie kwoty potrzeb oświatowych odbywało się na podstawie danych o liczbie uczniów z 15 maja 2024 r. ze wskaźnikiem plus 7,65%. Wskaźniki te dotyczą wzrostu liczby uczniów w szkołach podstawowych związanych ze skutkami reformy z 2017 r. – likwidacja gimnazjów i powrót do wychowania przedszkolnego 6 latków.

Uwagę zwraca naliczenie kwoty potrzeb oświatowych na 2025 r. W związku z przyjęciem danych o liczbie uczniów z 15 maja 2024 (czyli z roku szkolnego 2023/2024), szkoła w Kołaczku ma najbardziej niedoszacowaną wysokość kwoty potrzeb oświatowych. Z metryczki potrzeb oświatowych wynika, że szkoła otrzymała środki na 146,404 uczniów przeliczeniowych. W chwili obecnej wg stanu na 30.09.2024 r. do szkoły uczęszcza 179 uczniów - 33 uczniów więcej niż przyjęta w metryczce potrzeb oświatowych.

Zgodnie z nową ustawą o finansowaniu jst gmina może otrzymać korektę wyrównującą pod warunkiem dodatniego bilansu liczby uczniów we wszystkich szkołach. Wysokość środków przypadających szkole z przeliczenia kwoty potrzeb oświatowych a wcześniej części oświatowej subwencji ogólnej zależy również od systemu wag związanych z liczebnością oddziałów, niepełnosprawnością uczniów i nie jest jednolita dla wszystkich szkół. Widać to w przypadku szkoły w Kołaczku i w Sokolnikach.

W przypadku szkół, w których średnia liczba uczniów w klasie wynosi 18 lub mniej, zastosowano specjalną wagę finansową. Szkoła w Sokolnikach została objęta tym mechanizmem (średnia liczba uczniów w oddziale wynosi 17), natomiast w Kołaczku średnia liczba uczniów przekroczyła 19, przez co szkoła nie skorzystała ze środków przewidzianych dla tej kategorii – ponad 500 tys. zł.

Wykres 31. Koszt funkcjonowania szkoły w przeliczeniu na jednego ucznia

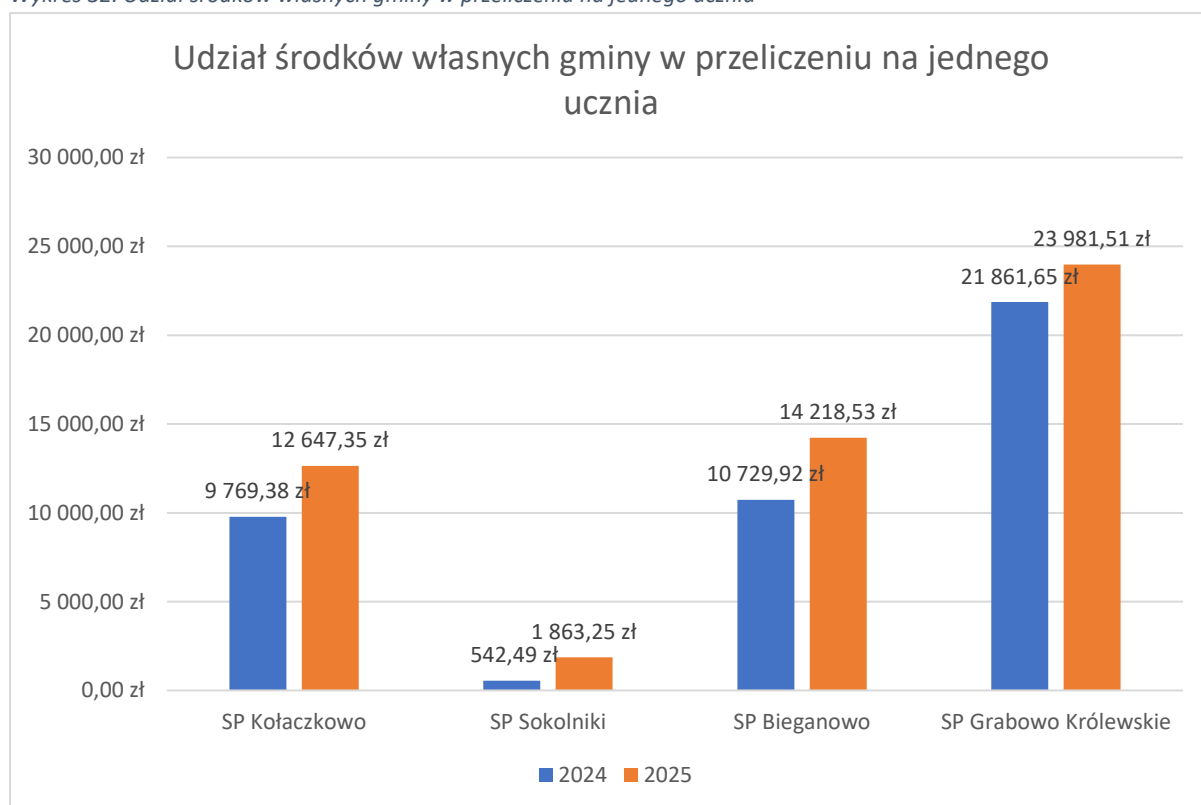
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań RB 28 S za 2024 r. planu finansowego wydatków szkół na 2025 r.

W celu obliczenia kosztów funkcjonowania szkoły w przeliczeniu na jednego ucznia pomniejszono wydatki bieżące o wydatki na realizację zadań, na które szkoły otrzymały dotację, opłaty od rodziców za wyżywienie uczniów, środki z Funduszu Pomocy przeznaczonych na dofinansowanie kształcenia uczniów z Ukrainy przebywających w Polsce w związku z konfliktem zbrojnym oraz wydatki tzw. unijne. Ten sposób przedstawienia wydatków wydaje się optymalny do przedstawienia różnicy między wydatkami a otrzymywaną subwencją/kwotą potrzeb oświatowych. Przyjęto również średnią liczbę uczniów

uczęszczających do szkoły w danym roku kalendarzowym (w 2025 r – od września prognozowaną).

Analizując dane odnotowuje się wzrost wydatków w przeliczeniu na jednego ucznia w każdej ze szkół. Największy w Bieganowie ponad 6 tys. najmniej w Kołaczku powyżej 2 tys. zł. Dynamika wzrostu wynosi średnio dla gminy 15%. Szkoła w Grabowie Królewskim ma najwyższy koszt w przeliczeniu na ucznia wynosi on 44 582,20 zł.

Wykres 32. Udział środków własnych gminy w przeliczeniu na jednego ucznia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań RB 28 S, Rb 27 S za 2024 r. planu finansowego wydatków szkół na 2025 r.

Gmina najwięcej ze środków własnych dopłaca do szkoły w Grabowie Królewskim blisko 24 tys. zł. w przeliczeniu na 1 ucznia. Najmniej w Sokolnikach, gdzie zadziałał mechanizm wagi na średnią liczbę uczniów 18 lub mniej w klasie, o której wspomniano wyżej. W porównaniu ze szkołami, które również otrzymały tę wagę: Bieganowo i Grabowo Królewskie, Sokolniki mają znacząco wyższą średnią uczniów w oddziałach, (średnia: w Bieganowie 10, w Grabowie - 6, w Sokolnikach -17) co sprzyja efektywności ekonomicznej oddziału.

Pomimo korzystnych wag przypisywanych małym szkołom w algorytmie podziału części oświatowej subwencji ogólnej/ kwoty potrzeb oświatowych analiza wykazuje, że największe dopłaty ze środków własnych gmina przeznacza na szkoły w Bieganowie i Grabowie Królewskim. Taki stan rzeczy prowadzi do znacznego udziału środków własnych w finansowaniu bieżącej działalności tych szkół, co wpływa na strukturę wydatków całej gminy.

Zbyt niskie środki z budżetowania centralnego oświaty przy jednoczesnym oczekiwaniu od samorządów utrzymywania małych i bardzo małych szkół są najważniejszymi powodami, które w istotny sposób wpływają na trudności finansowe gminnych systemów oświaty.

W efekcie samorząd zmuszony jest do pokrywania coraz większej części wydatków ze środków własnych, co ogranicza możliwości realizacji innych inwestycji lub usług publicznych, takich jak infrastruktura drogowa, ochrona środowiska, czy opieka społeczna.

W praktyce może dojść do rezygnacji z planowanych inwestycji, opóźniania remontów czy zamrożenia środków na nowe projekty rozwojowe. Takie działania, choć krótkoterminowo mogą wydawać się konieczne, prowadzą do spowolnienia rozwoju lokalnego, obniżenia jakości życia mieszkańców oraz ograniczenia konkurencyjności gminy.

Alternatywą bywa sięganie po środki zewnętrzne w formie kredytów i obligacji, co z kolei prowadzi do zwiększenia zadłużenia gminy. W skrajnym przypadku może dojść do przekroczenia ustawowych limitów zadłużenia, co zablokuje możliwość realizacji nowych przedsięwzięć i może wymagać wdrożenia programów naprawczych nadzorowanych przez Regionalną Izbę Obrachunkową.

W dłuższej perspektywie brak działań systemowych w zakresie finansowania edukacji może prowadzić nie tylko do pogorszenia jakości usług publicznych, w tym również oświatowych, ale i do utraty zaufania społecznego oraz odpływu mieszkańców — zwłaszcza młodych rodzin — do bardziej stabilnych finansowo gmin.

ii. Dotacje dla szkół niepublicznych

Gmina Kołaczkowo udziela dotacji, na podstawie art. 26 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych dla Społecznej Szkoły Podstawowej we Wszemborzu w roku 2024 wysokość tej dotacji wynosiła: 1 518 270,28 zł., w roku 2025 w planie budżetu: 1 420 000,00 zł. Zgodnie z powyższym artykułem niepubliczna szkoła, w której jest realizowany obowiązek szkolny otrzymuje na każdego ucznia dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości równej przewidzianej kwocie potrzeb oświatowych na takiego ucznia dla jednostki samorządu terytorialnego.

c. Analiza budżetów przedszkola i oddziałów przedszkolnych

i. publiczne jednostki wychowania przedszkolnego prowadzone przez gminę

Finansowanie wychowania przedszkolnego od 2025 r. uległo gruntownej zmianie. Ustawa o dochodach jst z 1 października 2024 r. wprowadziła nowe rozwiązania, których celem jest zwiększenie wpływów do budżetów samorządowych na dzieci w edukacji przedszkolnej. W odróżnieniu do obowiązujących do 2024 r. rozwiązań, uwzględniono w wyliczaniu potrzeb oświatowych dzieci poniżej 6 roku życia, które dofinansowywane z budżetu państwa były

w formie dotacji celowej tzw. dotacja przedszkolna. Dzięki takiemu podejściu do naliczania potrzeb oświatowych uwzględnione zostały skutki podwyżek dla nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach/ oddziałach przedszkolnych prowadzonych przez jst. Do 2025 r. w kalkulacji części oświatowej subwencji ogólnej, subwencionowane były wyłącznie skutki podwyżek wynagrodzeń nauczycieli szkół prowadzonych przez jst.

Jednym ze źródeł dochodów, obok środków z części oświatowej subwencji ogólnej/ kwoty potrzeb oświatowych są wpływy z wpłat rodziców za korzystanie z wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę (ponad 5 godzin). W gminie Kołaczkowo, zgodnie z uchwałą Rady Gminy z 27 maja 2024 r. obowiązuje stawka 1,44 zł za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym. Dochód z tego tytułu posiada przedszkole w Kołaczkowie oraz szkoła w Sokolnikach. W Kołaczkowie w roku 2024 – 8 526,80 zł – w 2025 r. – zaplanowano w budżecie 11 000,00 zł, w Sokolnikach 7 275,46 zł w 2025 r. w bieżącym roku zaplanowano 6 600,00 zł. Nie stanowią one jednak znaczącego dochodu oświatowego.

W wydatkach i dochodach bieżących przedszkola i oddziałów przedszkolnych uwzględniono wszystkie wydatki w roku 2024 i zaplanowane na 2025 w uchwale budżetowej, przypisane do rozdziałów związanych z wychowaniem przedszkolnym w dziale 801 Oświata i wychowanie. W dochodach uwzględniono również środki, które wpłynęły do budżetu szkół na realizację dodatkowych zadań oświatowych związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Szacowanie kosztów wychowania przedszkolnego może być trudne z uwagi na wspólne wydatki obejmujące zarówno szkołę, jak i przedszkole. Należą do nich m.in. stołówki szkolne i przedszkolne, ujęte w rozdziale 80148, które w niniejszej ekspertyzie zostały uwzględnione przy wyliczeniu kosztów utrzymania szkół podstawowych. W efekcie koszty wychowania przedszkolnego są lekko zaniżone, a szkół podstawowych zawyżone.

Tabela 56. Wydatki i dochody bieżące przedszkola i oddziałów przedszkolnych

	Wydatki bieżące		Dochody bieżące					
			część oświatowa subwencji ogólnej/kwota potrzeb oświatowych		Dotacja przedszkolna		Pozostałe dochody, Fundusz Pomocy	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Przedszkole i oddział przedszkolny w Kołaczkowie	775 769,24 zł	895 972,00 zł	426 376,32 zł	895 348,38 zł	206 378,12 zł	0,00 zł	14 560,02 zł	13 052,00 zł
Oddział przedszkolny w Sokolnikach	549 018,52 zł	674 095,00 zł	158 603,75 zł	369 880,69 zł	111 126,68 zł	0,00 zł	47 408,74 zł	50 600,00 zł
Oddział przedszkolny Bieganowie	151 399,14 zł	271 498,00 zł	74 152,40 zł	117 915,91 zł	15 875,24 zł	0,00 zł	0,00 zł	

Oddział przedszkolny w Grabowie Królewskim	105 982,04 zł	167 082,00 zł	63 807,48 zł	92 296,09 zł	11 906,43 zł	0,00 zł	0,00 zł	
---	---------------	---------------	--------------	--------------	--------------	---------	---------	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań RB 27 S, Rb 28 S za 2024 r. i planu finansowego szkół na 2025 r.

Tabela poniżej przedstawia strukturę oświatowych dochodów bieżących i środków własnych gminy w wychowaniu przedszkolnym.

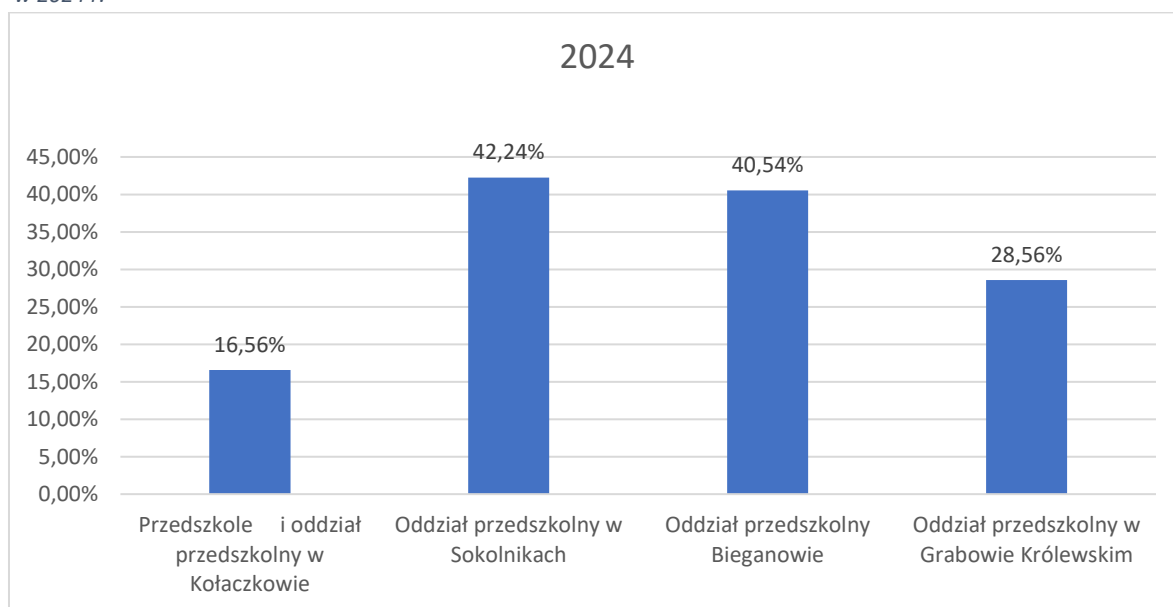
Tabela 57. Udział środków własnych gminy w finansowaniu wychowania przedszkolnego

	Wydatki bieżące		Dochody bieżące			
			Dochody bieżące		Środki własne gminy	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Przedszkole i oddział przedszkolny w Kołaczkowie	775 769,24 zł	895 972,00 zł	647 314,46 zł	908 400,38 zł	128 454,78 zł	-12 428,38 zł
Oddział przedszkolny w Sokolnikach	549 018,52 zł	674 095,00 zł	317 139,17 zł	420 480,69 zł	231 879,35 zł	253 614,31 zł
Oddział przedszkolny w Bieganowie	151 399,14 zł	271 498,00 zł	90 027,64 zł	117 915,91 zł	61 371,50 zł	153 582,09 zł
Oddział przedszkolny w Grabowie Królewskim	105 982,04 zł	167 082,00 zł	75 713,91 zł	92 296,09 zł	30 268,13 zł	74 785,91 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań RB 27 S, Rb 28 S i planu finansowego szkół na 2025 r.

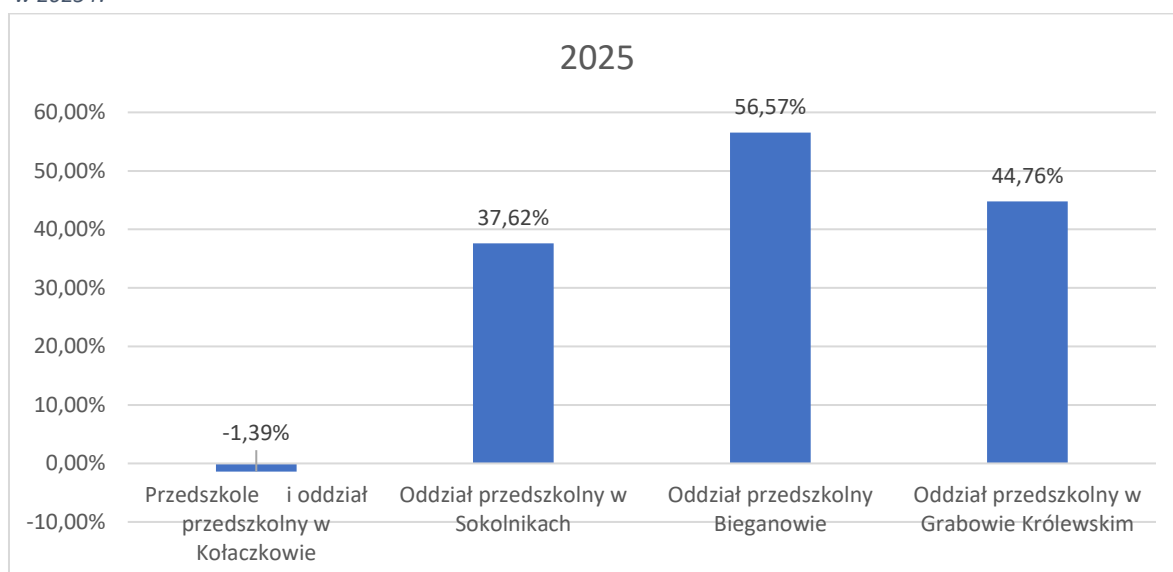
Poniżej przedstawiono wykres dotyczący procentowego udziału środków własnych gminy w wydatkach bieżących w wychowaniu przedszkolnym w roku 2024 i 2025.

Wykres 33. Procentowy udział środków własnych gminy w wydatkach bieżących przedszkola i oddziałów przedszkolnych w 2024 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań RB 27 S, Rb 28 S za 2024 r..

Wykres 34. Procentowy udział środków własnych gminy w wydatkach bieżących przedszkola i oddziałów przedszkolnych w 2025 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie planu finansowego szkół na 2025 r.

W latach 2024–2025 w gminnych oddziałach przedszkolnych i przedszkolu w Kołaczku obserwujemy dynamiczne zmiany w strukturze wydatków i dochodów bieżących, a szczególnie w zakresie procentowej luki finansowej, czyli tej części wydatków, która nie została pokryta dochodami bieżącymi.

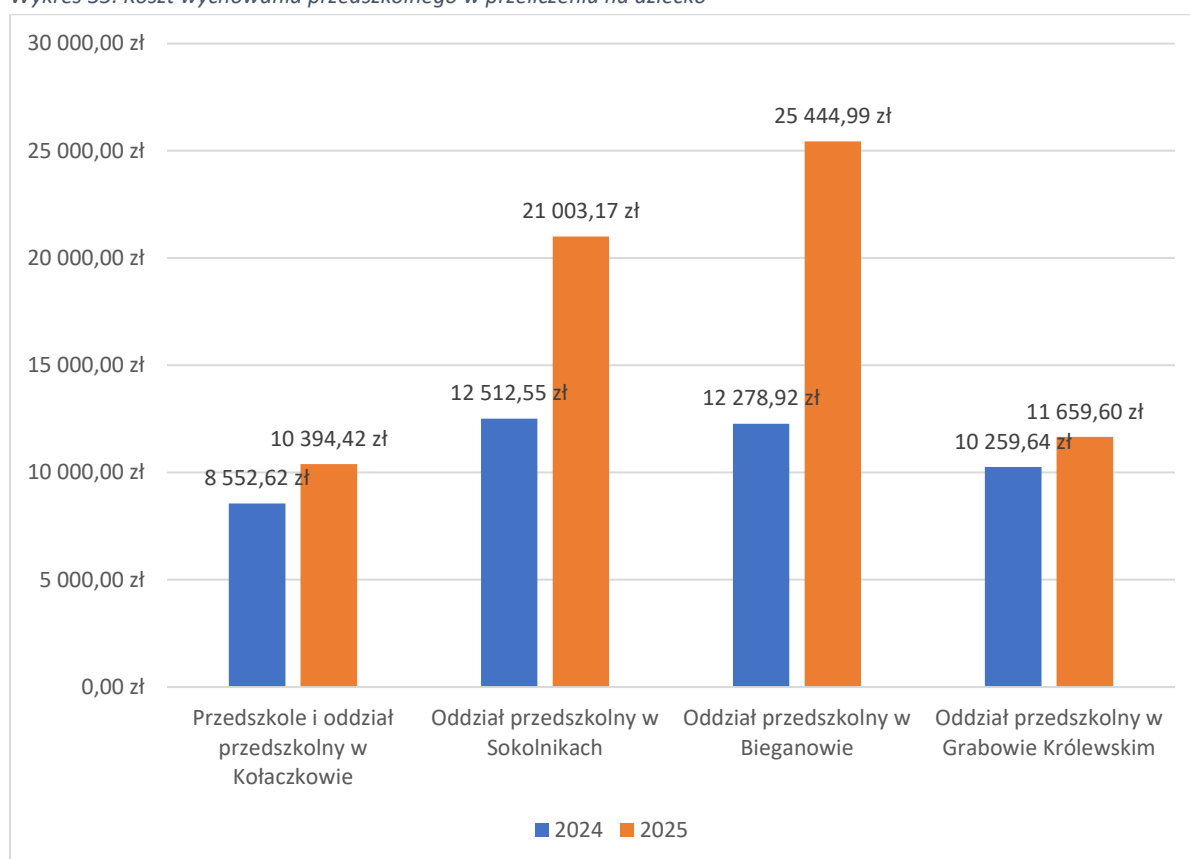
Najbardziej luka finansowa wzrosła w oddziale przedszkolnym w Bieganowie, z 40,54% w 2024 roku do aż 56,57% w 2025 roku. To oznacza wzrost o ponad 16 punktów procentowych. Podobna tendencja widoczna jest w Grabowie Królewskim, gdzie luka powiększyła się z 28,56% do 44,76% — to wzrost o ponad 56% względem wcześniejszego poziomu. Z kolei w Sokolnikach luka procentowa maleje – choć minimalnie – z 42,24% do 37,61%.

Na szczególną uwagę zasługuje sytuacja w Kołaczkowie, gdzie dochody przewyższają wydatki, co powoduje ujemną wartość luki na poziomie –1,39%.

Mimo poprawy finansowania wydatków na wychowanie przedszkolne, luka finansowa nominalnie wzrosła w porównaniu do 2024 roku.

Do wyliczenia kosztów utrzymania przedszkola i oddziałów przedszkolnych w przeliczeniu na dziecko, podobnie jak w przypadku szkół, przyjęto wydatki bieżące, pomniejszone o koszty pokryte: z dotacji celowych, wpłat rodziców za wyżywienie oraz środków pochodzących z Funduszu Pomocy.

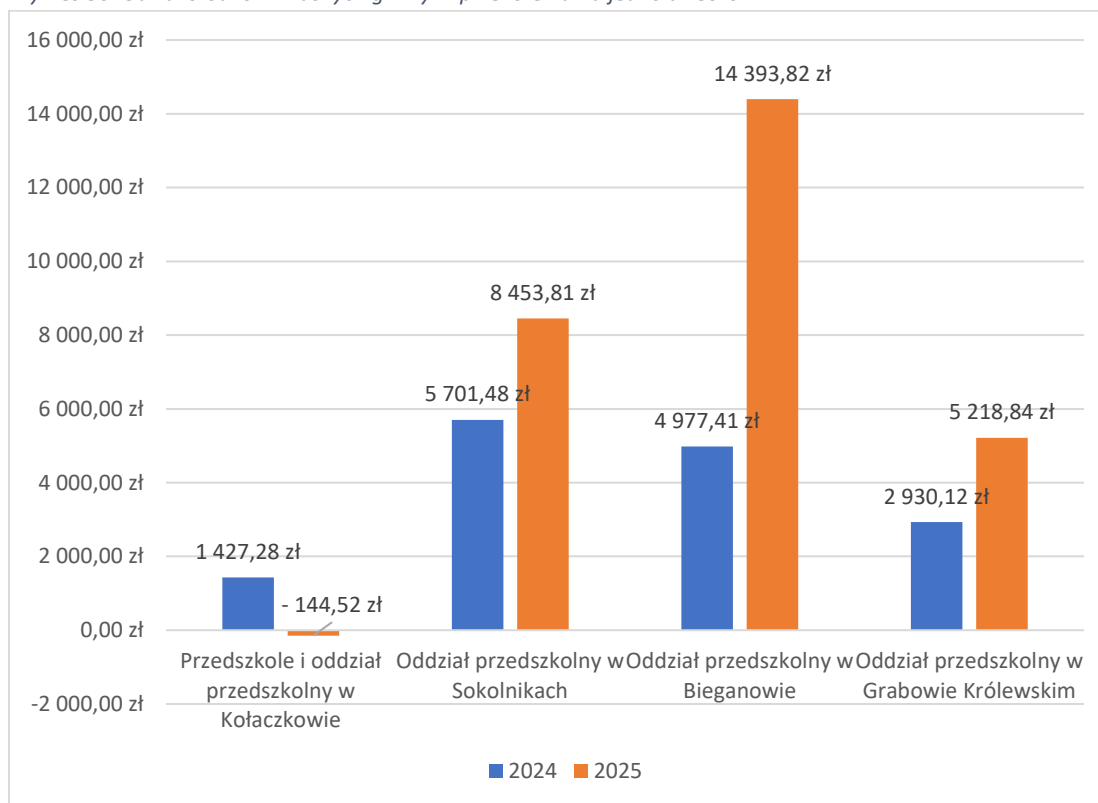
Wykres 35. Koszt wychowania przedszkolnego w przeliczeniu na dziecko

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań RB 27 S, Rb 28 S i planu finansowego szkół na 2025 r.

Z analizy wynika, że koszt funkcjonowania wychowania przedszkolnego w przeliczeniu na jedno dziecko jest najmniejszy w przedszkolu i oddziale przedszkolnym w Kołaczkowie. Najwyższy koszt funkcjonowania wychowania przedszkolnego w przeliczeniu na jedno dziecko w 2025 r. odnotowują się w oddziale przedszkolnym w Bieganowie i Sokolnikach. W tych jednostkach zauważa się również duży wzrost kosztów w porównaniu z rokiem poprzednim.

Wykres 36. Udział środków własnych gminy w przeliczeniu na jedno dziecko

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań RB 27 S, Rb 28 S i planu finansowego szkół na 2025 r.

Najwięcej środków własnych nominalnie w 2025 r. gmina przekaże na wychowanie przedszkolne w Bieganowie i Sokolnikach.

Poniżej przedstawiono, jak wagi przeliczeniowe wpływają na kwoty potrzeb oświatowych w wychowaniu przedszkolnym.

Tabela 58. Kalkulacja kwoty potrzeb oświatowych wychowaniu przedszkolnym na 1 dziecko w 2025 r.

waga	krótki opis wagi	wielkość wagi	Kołaczkowo	Sokolniki		Bieganowo		Grabowo Królewskie	
			6 latki	2-5 latki	6 latki	2-5 latki		6 latki	2-5 latki
P71	dzieci w przedszkolu	0,68		0,68					
P72	dzieci 6 letnie w oddziałach	0,66	0,66		0,66		0,66	0,66	
P73	dzieci 2-5 l w oddz.	0,6				0,6			0,6
P74	dzieci 6 letnie teren wiejski	0,15	0,15		0,15		0,15	0,15	
P75	dzieci 2-5 lat teren wiejski (przedszkola)	0,14		0,14					

P97	pomoc psych-pedag.	0,034	0,034	0,034	0,034	0,034	0,034	0,034	0,034
P98	standaryzacja zatrudnienia do 60 dzieci	0,333						0,333	0,333
P99	standaryzacja zatrudnienia do 61-150 dzieci	0,172					0,172		
P100	standaryzacja zatrudnienia do 151-250 dzieci	0,084	0,084	0,084	0,084	0,084			
wielkość wag			0,928	0,938	0,928	0,718	1,016	1,177	0,967
kwota potrzeb oświatowych			8975,25	9071,96	8975,25	6944,21	9826,35	11383,47	9352,44

Źródło: Opracowanie własne na podstawie metryczek oświatowych i informacji przekazanych przez UG Kołaczkowo

W przypadku wychowania przedszkolnego, podobnie jak w przypadku szkół podstawowych kategoria wag uzależniona jest od wielu czynników: liczebności grup, typu zorganizowania wychowania przedszkolnego. I podobnie jak w przypadku szkół podstawowych, promowanie małych oddziałów nie przekłada się kompensowanie wydatków.

ii. Dotacje dla niepublicznych jednostek wychowania przedszkolnego

Gmina Kołaczkowo udziela dotacji, na podstawie art. 17 ust. 3 ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych dla niepublicznych przedszkoli w Borzykowie i we Wszemborzu roku 2024 wysokość tej dotacji wynosiła: 1 048 417,36 zł., w roku 2025 w planie budżetu: 1 100 000,00 zł. Zgodnie z powyższym artykułem niepubliczne przedszkole niebędące przedszkolem specjalnym, otrzymuje na każdego ucznia dotację z budżetu gminy w wysokości równej 75% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż przewidziana kwota potrzeb oświatowych na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola dla gminy. 75% PKD dla tych przedszkoli w roku 2024 wynosiła: 936,89 zł. miesięcznie w roku 2025 - 1027,05 zł.

d. Koszty infrastruktury

Do kosztów utrzymania infrastruktury szkolnej i przedszkolnej zaliczono wydatki ujęte w paragrafach dotyczących zakupu materiałów i wyposażenia, zakup środków dydaktycznych, zakup energii, usług pozostałych, usług telekomunikacyjnych, różne opłaty i składki w dziale 801 i wszystkich rozdziałach, w których jednostki realizowały wydatki, bez rozdziału dotyczącego doskonalenia zawodowego i wydatków ze środków unijnych.

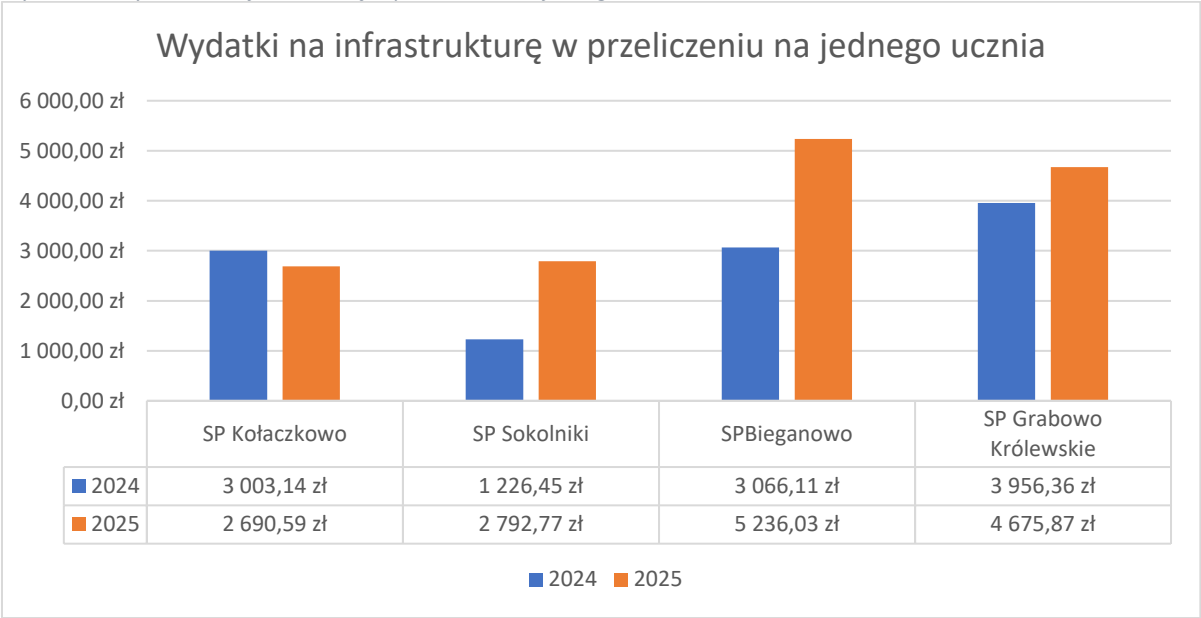
Tabela 59. Wydatki na infrastrukturę

	wydatki bieżące ogółem	wydatki na infrastrukturę	wydatki bieżące ogółem	wydatki na infrastrukturę
	2024		2025	
ZS Kołaczkowo	4 590 604,30 zł	725 769,83 zł	5 803 033,00 zł	718 387,00 zł
SP Sokolniki	3 127 485,94 zł	218 724,35 zł	3 726 351,76 zł	463 599,76 zł
SP Bieganowo	2 840 134,13 zł	287 172,33 zł	3 453 193,00 zł	478 259,00 zł
SP Grabowo Królewskie	2 094 402,59 zł	230 774,75 zł	2 616 608,00 zł	322 635,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb 28 S i planu finansowego szkół na 2025 r.

Wydatki na infrastrukturę w szkołach stanowiły 12% w stosunku do ogólnego budżetu szkół w 2024 roku, a na 2025 rok zaplanowano 11%. Najwięcej w Grabowie Królewskim i Bieganowie.

Wykres 37. Wydatki na infrastrukturę w przeliczeniu na jednego ucznia

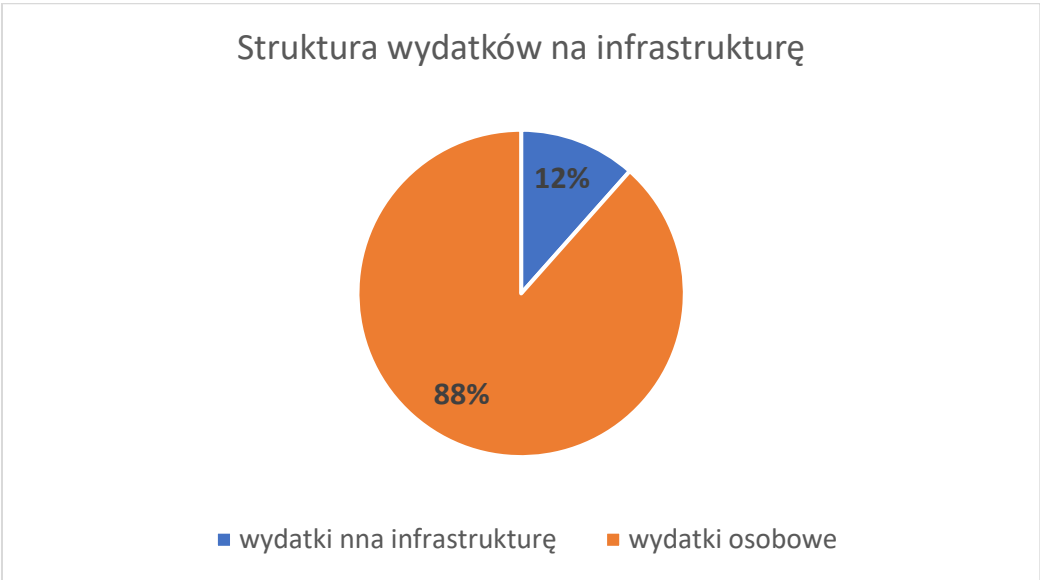

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb 28 S i planu finansowego szkół na 2025 r.

Najniższy wskaźnik wydatków na infrastrukturę w przeliczeniu na ucznia odnotowano w szkołach w Sokolnikach i Kołaczkwie. Udział tych kosztów w ogólnej strukturze wydatków szkół pozostaje na niskim poziomie. Pozostałe nakłady obejmują głównie koszty pracownicze — wynagrodzenia, pochodne wynagrodzeń, odpisy na zakładowy fundusz świadczeń

socjalnych, a także dodatki i świadczenia rzeczowe dla pracowników — które łącznie stanowią około 90 % wszystkich wydatków.

Wykres 38. Struktura wydatków na infrastrukturę

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb 28 S za 2024 r.

e. Koszty wynagrodzeń nauczycieli

Do analizy wynagrodzeń nauczycieli przyjęto wydatki w dziale 801, rozdziałach, w których jednostka oświatowa realizuje wydatki, ujęte w paragrafach: 4790 – wynagrodzenia nauczycieli, 4800 – dodatkowe wynagrodzenie roczne dla nauczycieli, a także szacunkową wysokość składek na ubezpieczenia społeczne (paragrafy 4110 i 4120, wspólne dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników), Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych — łącznie w wysokości 20,48%. Poniższa tabela przedstawia udział wydatków na wynagrodzenia i ich pochodne w całkowitych wydatkach bieżących poniesionych przez szkoły podstawowe w latach 2024 i 2025.

Tabela 60. Struktura wydatków na wynagrodzenia i pochodne nauczycieli

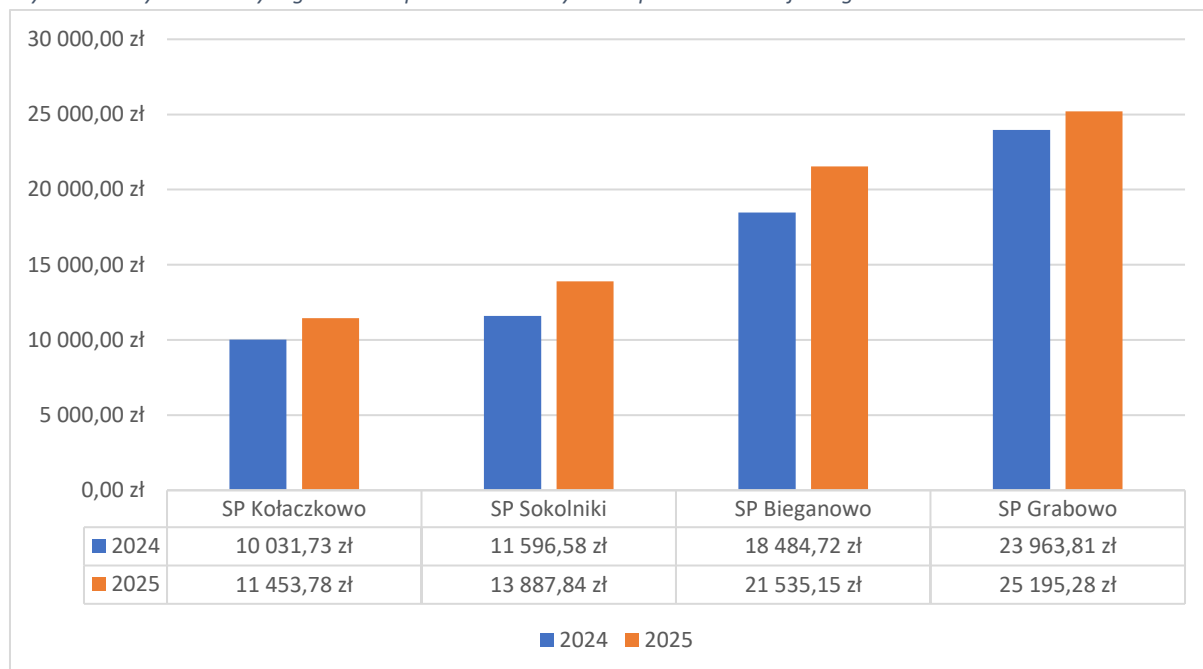
	wydatki bieżące	Wynagrodzenia i pochodne nauczycieli	wydatki bieżące	Wynagrodzenia i pochodne nauczycieli
	2024		2025	
SP Kołaczkowo	4 590 604,30 zł	2 424 368,63 zł	5 803 033,00 zł	3 058 159,50 zł
SP Sokolniki	3 127 485,94 zł	2 068 133,70 zł	3 726 351,76 zł	2 305 381,19 zł
SP Bieganowo	2 840 134,13 zł	1 731 278,61 zł	3 453 193,00 zł	1 967 020,33 zł
SP Grabowo	2 094 402,59 zł	1 397 809,01 zł	2 616 608,00 zł	1 738 474,59 zł
Razem wynagrodzenia i pochodne nauczycieli	12 652 626,96 zł	7 621 589,95 zł	15 599 185,76 zł	9 069 035,61 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb 28 S szkół i planu finansowego na 2025 r.

W podobnym tempie, co wydatki bieżące zwiększyły się wydatki na wynagrodzenia nauczycieli, osiągając poziom 9 069 035,62 zł w 2025 roku wobec 7 621 589,96 zł w roku

poprzednim. Kwotowo wzrost ten jest istotny, procentowo udział wynagrodzeń w całości wydatków nieznacznie spadł — z 60% do 58%.

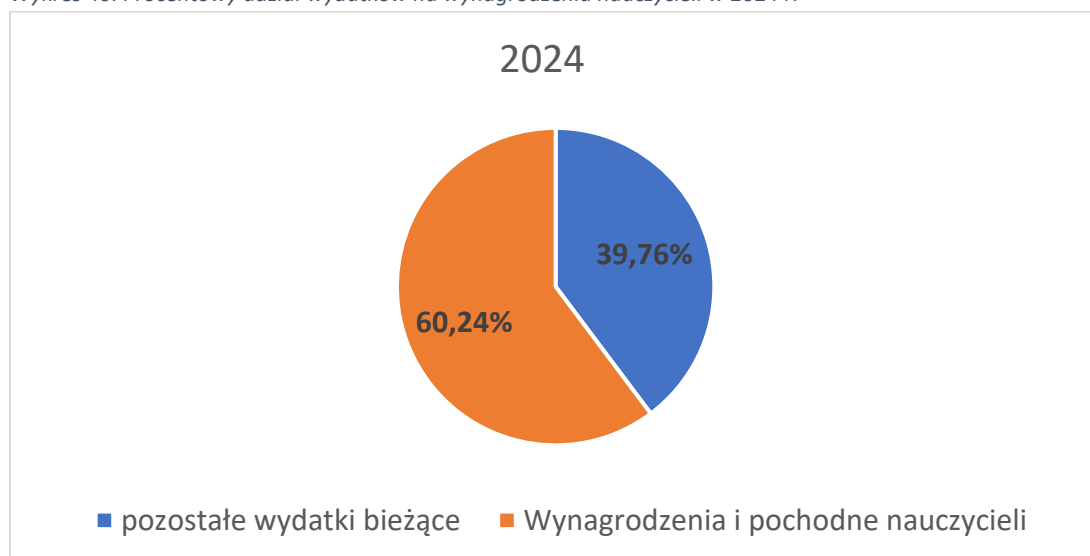
Wykres 39. Wydatki na wynagrodzenia i pochodne nauczycieli w przeliczeniu na jednego ucznia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb 28 S i planu finansowego szkół na 2025 r.

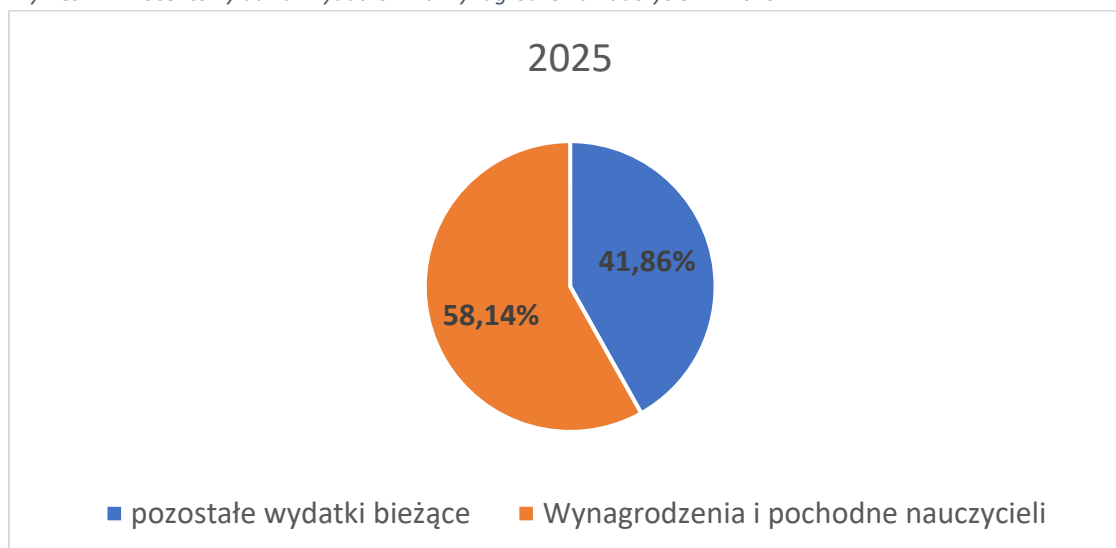
Najwyższy wskaźnik wydatków na wynagrodzenia i pochodne nauczycieli w przeliczeniu na jednego ucznia odnotowuje się w szkołach w Grabowie Królewskim i Bieganowie, świadczy to o niewielkiej liczbie uczniów przypadających na liczbę etatów nauczycielskich. Takie warunki organizacyjne skutkują wysokimi kosztami jednostkowymi. W praktyce oznacza to, że utrzymanie jednej klasy lub etatu w małej szkole generuje znacznie wyższe koszty w przeliczeniu na ucznia niż w placówkach większych, jak szkoła w Kołaczkowie, gdzie relacja liczby nauczycieli do liczby uczniów jest korzystniejsza.

Wykres 40. Procentowy udział wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w 2024 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb 28 S za 2024 r.

Wykres 41. Procentowy udział wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w 2025 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie planu finansowego szkół na 2025 r

Największy udział wynagrodzeń nauczycieli w wydatkach bieżących w obu latach miała szkoła w Grabowie Królewskim ponad 66% co świadczy o dużym skoncentrowaniu budżetu głównie na wynagrodzeniach kadry pedagogicznej. Najmniejszy udział odnotowano w SP Kołaczkowo — szkoła ta wydaje stosunkowo więcej na inne potrzeby głównie dotyczące infrastruktury i wynagrodzenia administracji i obsługi. Pozostałe wydatki w strukturze wynagrodzeń to wydatki na wynagrodzenia i pochodne wynagrodzeń administracji i obsługi. Wydatkami związanymi z kosztami osobowymi są również wydatki na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, na który odpisy dokonuje się w różnych wysokościach w zależności od grupy zawodowej. I tak dla nauczycieli w 2025 r. wynosi: 5.978,30 zł., dla nauczycieli będących emerytami, rencistami lub nauczycielami pobierającymi nauczycielskie świadczenie kompensacyjne wynosi 2.282,62 zł dla pracowników administracji i obsługi 2.723,40 zł, dla pracowników administracji i obsługi będących emerytami: 453,90 zł. Powyższe kwoty to kwoty odpisu przypadające na jeden etat.

Wynagrodzenie nauczycieli kształtują akty prawne takie jak ustawa Karta Nauczyciela i rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy. Ustawa Karta Nauczyciela nakłada również na jst pewne obowiązki w tym zakresie. Gmina ma obowiązek uchwalania regulaminów określających:

- wysokość stawek dodatków, motywacyjnego, funkcyjnego oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków,
- szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw,
- wysokość i warunki wypłacania nagród.

W gminie Kołaczkowo obowiązuje Uchwała nr XI/82/2019 Rady Gminy Kołaczkowo z dnia 28 października 2019 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez gminę Kołaczkowo, która była kilkakrotnie zmieniana.

Zgodnie z uchwałą wysokość dodatku motywacyjnego dla nauczycieli kształtuje się na poziomie od 1% do 10% wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela, przy zachowaniu funduszu na ten cel na poziomie 4%–5% wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli. Dla dyrektorów dodatek motywacyjny wynosi od 5% do 40%, dodatek funkcyjny — od 1000,00 zł do 4000,00 zł. Za pełnienie funkcji opiekuna stażu/mentora przysługuje dodatek w wysokości od 3% do 5% wynagrodzenia zasadniczego, natomiast za sprawowanie funkcji wychowawcy klasy — 300,00 zł.

Zgodnie z Kartą Nauczyciela, średnie wynagrodzenie nauczycieli jest określone procentowo w stosunku do kwoty bazowej, która jest ustalana corocznie w ustawie budżetowej i wynosi:

- Nauczyciel początkujący – 120% kwoty bazowej
- Nauczyciel mianowany – 144% kwoty bazowej
- Nauczyciel dyplomowany – 184% kwoty bazowej

Kwota bazowa w 2024 roku wynosiła 5 176,02 zł, (dla nauczycieli początkujących w roku 2024 zwiększono kwotę bazową wskaźnika o 2,308%) co oznacza, że średnie wynagrodzenie nauczycieli kształtowało się następująco:

- nauczyciel początkujący: 6 354,58 zł
- nauczyciel mianowany: 7 453,47 zł
- nauczyciel dyplomowany: 9 523,88 zł

Te wartości uwzględniają wynagrodzenie zasadnicze oraz dodatki wynikające z przepisów Karty Nauczyciela takich jak: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, w tym z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy, oraz za warunki pracy, wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw; nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, i dodatku wiejskiego.

W przypadku nieosiągnięcia wysokości średnich wynagrodzeń, gmina ma obowiązek wypłacenia dodatku uzupełniającego. Gmina Kołaczkowo w roku 2025 nie wypłacała dodatku uzupełniającego nauczycielom za 2024 r. Nauczyciele uzyskali średnie wynagrodzenie, które gwarantuje im Karta Nauczyciela. W roku 2025 kwota bazowa, zgodnie z uchwałą budżetową wynosi: 5 434,82 zł

Jednym z głównych czynników pogłębiających lukę budżetową w oświacie jest rozbieżność między rzeczywistymi kosztami wynagrodzeń nauczycieli a wysokością subwencji oświatowej

przekazywanej jednostkom samorządu terytorialnego. W tych placówkach, w których dominują nauczyciele mianowani i dyplomowani, których wynagrodzenia zasadnicze oraz dodatki są znacząco wyższe luka finansowa jest najwyższa.

Co istotne, awans zawodowy nauczycieli oraz wzrost wynagrodzeń wynikają z regulacji ogólnokrajowych, na które samorząd nie ma wpływu, natomiast całkowity ciężar ich sfinansowania spoczywa na budżecie gminy. Im wyższy poziom kompetencji i doświadczenia kadry pedagogicznej (co powinno być wartością **dodaną**), tym większe obciążenie finansowe ponosi gmina. Wszystko to powinno stanowić impuls do dyskusji o efektywności sieci szkolnej i potrzebie jej optymalizacji przy jednoczesnym poszanowaniu lokalnych uwarunkowań i oczekiwań społecznych.

Warto w tym miejscu wspomnieć o liczbie godzin nadwymiarowych, które przyznawane są nauczycielom w związku z pracą ponad wymiar etatu określony w Karcie Nauczyciela bądź regulaminie uchwalanym przez Radę Gminy.

Podstawą prawną przyznawania godzin nadwymiarowych dla nauczycieli jest Karta Nauczyciela- art. 35 tej ustawy. Zgodnie z przepisami, nauczyciel może być zobowiązany do pracy w godzinach nadwymiarowych, jeśli jest to konieczne do realizacji programu nauczania. Liczba tych godzin nie może przekroczyć 1/4 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć, a większa liczba godzin wymaga zgody nauczyciela, jednak nie może przekroczyć 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć.

Tabela 61. Liczbę godzin nadwymiarowych nauczycieli

Jednostka	2024/2025
ZS Kołaczkowo	126,5
SP Sokolniki	64,5
SP Bieganowo	62
SP Grabowo Królewskie	80
Razem	333

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez UG Kołaczkowo

Wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe jest wypłacane według stawki osobistego zaszerzgowania nauczyciela, z uwzględnieniem dodatku za warunki pracy. Jest jednym ze składników który ma istotny wpływ na kształtowanie średniego wynagrodzenia zagwarantowanego Kartą Nauczyciela. Większa liczba godzin nadwymiarowych wspomaga utrzymanie tego poziomu.

W kontekście etatyzacji i racjonalizacji wydawanych środków na oświatę niezwykle ważne, ze względu na przeznaczanie większości budżetu oświatowego, są wynagrodzenia nauczycieli.

Tabela 62. Wynagrodzenia nauczycielskie w przeliczeniu na etat w 2024 r. w gminie Kołaczkowo

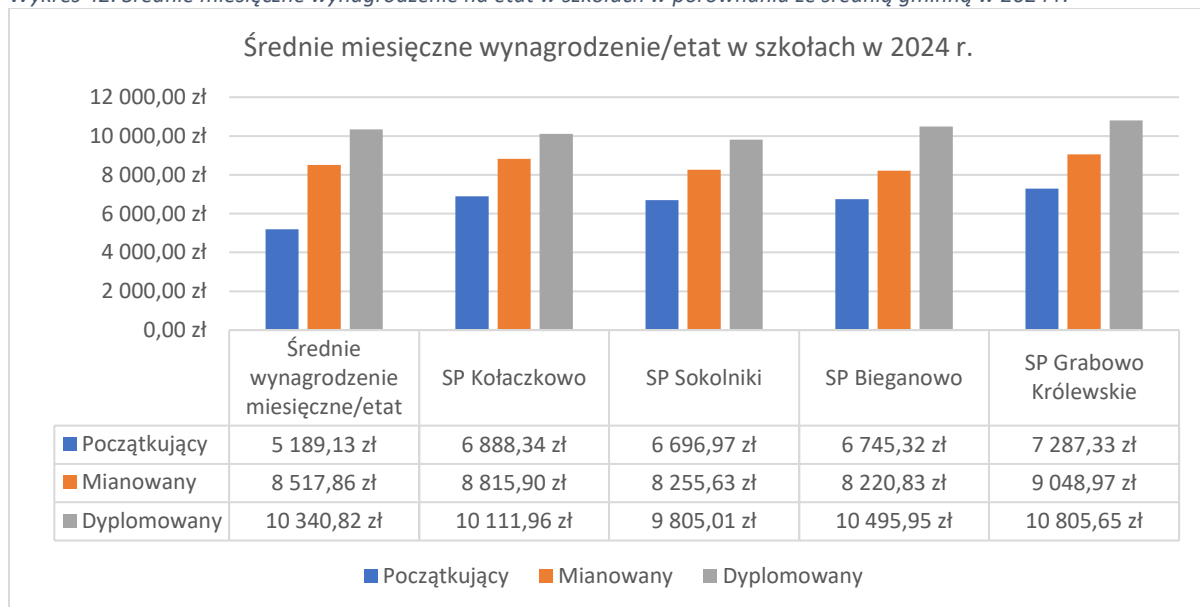
Szkoła	Etaty 2024 r.		
	Początkujący	Mianowany	Dyplomowany
SP Kołaczkowo	4,06	7,97	7,1

SP Sokolniki	5,55	8,9	3,37
SP Bieganowo	1,5	2,5	8,54
SP Grabowo Królewskie	4,94	1,32	4,53
RAZEM	16,05	20,69	23,54
Szkoła	Etaty 2024 r.		
	Początkujący	Mianowany	Dyplomowany
SP Kołaczkowo	335 599,83 zł	843 152,74 zł	861 538,97 zł
SP Sokolniki	446 018,24 zł	881 700,82 zł	396 514,73 zł
SP Bieganowo	121 415,74 zł	246 624,85 zł	1 075 624,66 zł
SP Grabowo Królewskie	431 993,04 zł	143 335,76 zł	587 395,26 zł
RAZEM	999 427,02 zł	2 114 814,17 zł	2 921 073,62 zł
Szkoła	Etaty 2024 r.		
	Początkujący	Mianowany	Dyplomowany
SP Kołaczkowo	6 888,34 zł	8 815,90 zł	10 111,96 zł
SP Sokolniki	6 696,97 zł	8 255,63 zł	9 805,01 zł
SP Bieganowo	6 745,32 zł	8 220,83 zł	10 495,95 zł
SP Grabowo Królewskie	7 287,33 zł	9 048,97 zł	10 805,65 zł
Średnie wynagrodzenie roczne/etat	62 269,60 zł	102 214,31 zł	124 089,79 zł
Średnie wynagrodzenie miesięczne/etat	5 189,13 zł	8 517,86 zł	10 340,82 zł

Źródło: Raport o stanie gminy Kołaczkowo za 2024 r.

Na podstawie powyższych tabel przygotowano wykres przedstawiający średnie wynagrodzenia miesięczne w przeliczeniu na etat w gminie Kołaczkowo oraz w poszczególnych szkołach podstawowych z podziałem na stopnie awansu zawodowego.

Wykres 42. Średnie miesięczne wynagrodzenie na etat w szkołach w porównaniu ze średnią gminną w 2024 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych w Raporcie o stanie gminy Kołaczkowo

f. Analiza arkuszy organizacyjnych szkół

Arkusze organizacji pracy szkoły/przedszkola jest najważniejszym dokumentem, na podstawie którego nie tylko planuje się organizację pracy dla poszczególnych oddziałów i nauczycieli, ale

przede wszystkim określa wydatki finansowe jednostki. Zatwierdzony przez organ prowadzący (gminę) projekt organizacyjny, przygotowany do 29 maja, powinien odzwierciedlać zaplanowane wydatki w danym roku budżetowym i stanowić podstawę do konstruowania planów finansowych na kolejny rok budżetowy. Dyrektor szkoły, opracowując arkusz, bierze pod uwagę przepisy prawa oświatowego oraz możliwości finansowe organu prowadzącego.

Tabela 63. Zestawienie arkuszy organizacyjnych szkół

	SP Kończakowo	Przedszkole Kończakowo	SP Sokolniki	SP Bieganowo	SP Grabowo Królewskie
Liczba godzin ogółem, w tym:	391,5	111,5	384	297	280,5
zajęcia nielimitowane przepisami prawa, w tym:	56	32	53,5	29	24
Biblioteka	10		10	7	5
Świetlica	39		19	20	17
zajęcia dydaktyczno wyrównawcze	2		2	2	2
godziny w wychowaniu przedszkolnym ponad 5 godzin		32	22,5		
nauczyciel wspomagający	5				
Godziny wynikające z łączenia klas - dla oddziałów			5	37	60

Źródło: Opracowanie własne na podstawie arkuszy organizacyjnych szkół i ich zmian

Analizie poddano arkusze organizacyjne szkół i przedszkola na rok szkolny 2024 /2025 i zmiany wprowadzone w trakcie roku szkolnego. Zakres danych zawartych w arkuszach organizacyjnych reguluje rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli. Podstawowym aktem prawnym przy przydziale godzin dla poszczególnych oddziałów jest rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół. Uwzględnia się również inne przepisy prawne, w tym m.in. dotyczące nauczania religii, wdz, pomocy pedagogiczno-psychologicznej. Bardzo ważnymi dokumentami określającymi liczbę godzin i wysokość pensum nauczycielskiego są regulacje zawarte w uchwałach gmin. Rada Gminy Kończakowo w drodze uchwały określiła wysokość zniżek dla dyrektorów i wicedyrektorów szkół na poziomie 3 godzin tygodniowo dla dyrektorów szkół do 11 oddziałów, 2 godzin dla dyrektorów 12 oddziałów i powyżej oraz dla wicedyrektorów na poziomie 8 godz. tygodniowo. Uchwałą Rady ustalono również pensum dla nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów, doradców

zawodowych na poziomie 22 godzin tygodniowo oraz pensum dla nauczycieli uczących w grupach mieszanych dzieci 6 latnie i młodsze - 25 godzin tygodniowo.

Liczba godzin w arkuszach organizacyjnych jest determinowana przez tzw. siatkę godzin obowiązkowych dla oddziałów oraz organizację innych zajęć, takich jak religia, wychowanie do życia w rodzinie, doradztwo zawodowe, standaryzacja zatrudnienia nauczycieli specjalistów, organizacja zajęć opiekuńczo-wychowawczych.

Na liczbę przydzielonych godzin w arkuszu organizacyjnym wpływa także liczba uczniów w klasie. Jeżeli liczba uczniów przekracza 24 lub 26 na oddział, konieczny jest podział na grupy. Powyżej 24 uczniów podział obowiązuje na zajęciach z informatyki i języków obcych, natomiast w przypadku przekroczenia 26 uczniów podział dotyczy zajęć wychowania fizycznego. Liczba uczniów na zajęciach z informatyki (maksymalnie 24) jest również uzależniona od liczby stanowisk komputerowych w pracowni. Podział na grupy został dokonany w szkole w Kołaczku na zajęciach z języka angielskiego, informatyki i wychowania fizycznego w klasie – IV 28 osób.

Ponad to szkoła jest zobowiązana zapewnić opiekę świetlicową biorąc pod uwagę czas oczekiwania uczniów na odwóz i czas pracy rodziców. Liczba uczniów przebywających na świetlicy wynosi nie więcej niż 25 uczniów na jednego nauczyciela sprawującego opiekę. Świetlica została zorganizowana w każdej szkole prowadzonej przez gminę Kołaczko.

Ważnym aspektem przy zatwierdzaniu projektów organizacyjnych jest możliwość łączenia klas. Mechanizm ten może być stosowany w szkołach podstawowych działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych. Kwestię tę reguluje rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i przedszkoli. Zgodnie z nim, jeżeli w szkole organizowane jest nauczanie w klasach łączonych to: obowiązkowe zajęcia edukacyjne w klasie I, z wyjątkiem edukacji muzycznej, edukacji plastycznej i wychowania fizycznego, prowadzi się bez łączenia tych samych klas z innymi klasami; w klasach II i III co najmniej połowę wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem edukacji muzycznej, edukacji plastycznej, wychowania fizycznego prowadzi się bez łączenia tych klas z innymi klasami; w klasach IV-VII co najmniej połowę wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z wyjątkiem muzyki, plastyki, i wychowania fizycznego, prowadzi się bez łączenia tych klas z innymi klasami; obowiązkowe zajęcia edukacyjne w klasie VIII, z wyjątkiem wychowania fizycznego, prowadzi się bez łączenia tych klas z innymi klasami. Maksymalna liczba godzin obowiązkowych łączonych w szkole wynosi: 99 dla klas I-VIII. W gminie nauczanie w klasach łączonych odbywa się w szkole w Bieganowie – 37 godz., w Grabowie Królewskim – 60 godzin oraz w szkole w Sokolnikach – 5 godzin. Są to liczby godzin łączonych dla poszczególnych oddziałów. Łąceń dokonano na zajęciach edukacji muzycznej, plastycznej, wychowania fizycznego, muzyki, plastyki, religii, wdz i doradztwa zawodowego. W żadnej szkole nie zdecydowano się na łączenie innych przedmiotów takich jak język polski czy matematyka, chociaż taka możliwość istnieje. Prowadzone są również w tym zakresie badania naukowe, które wskazują na plusy takiej edukacji (np. Ryszard

Pęczkowski Uniwersytet Rzeszowski opracowanie: Efektywność nauczania w klasach łączonych na poziomie edukacji wczesnoszkolnej). Pomimo, że godziny te wiążą się z dodatkowym obciążeniem dla nauczycieli, to jednak traktowane są jako praca w trudnych warunkach, za którą nauczycielowi należy wypłacić dodatek. W gminie wynosi on 10 % stawki godzinowej wynikającej z osobistego zaszeregowania nauczyciela.

W szkołach prowadzonych przez gminę Kołaczkowo obok zajęć obowiązkowych wynikających z ramowych planów nauczania, standaryzacji zatrudnienia i opieki pedagogiczno-psychologicznej zaprojektowane zostały dodatkowe godziny, których limit nie został określony przepisami prawnymi. Należą do nich godziny biblioteki, świetlicy szkolnej, godziny dla nauczyciela wspomagającego czy godziny w wychowaniu przedszkolnym ponad 5 godzin. Stanowią one w szkołach niewiele ponad 10%.

Analizując arkusze organizacyjne, można zaproponować następujące działania optymalizacyjne:

- Dokonać analizy czasu pracy świetlicy szkolnej pod kątem godzin dowozów i odwozów uczniów oraz długości oczekiwania na zajęcia lekcyjne i po ich zakończeniu, uwzględniając również wnioski rodziców dotyczące konieczności zapewnienia opieki świetlicowej ze względu na godziny pracy — w celu oceny zasadności obecnego wymiaru godzin pracy świetlicy.
- Rozważyć możliwość łączenia oddziałów klasowych na większości zajęć edukacyjnych, np. przyjąć zasadę łączenia grup, gdy łączna liczba uczniów w obu oddziałach nie przekracza 20 osób.

Warto zauważyć, że w szkole w Bieganowie dokonano mniejszej liczby łączeń klas na zajęciach edukacyjnych niż w szkole w Grabowie Królewskim, mimo że liczba uczniów w Bieganowie jest nieznacznie większa. Skutkuje to zwiększoną liczbą godzin w arkuszu organizacyjnym, co przekłada się na wyższą liczbę etatów nauczycielskich oraz większe obciążenia finansowe.

CZĘŚĆ II – PLAN DLA OŚWIATY

Do opracowania zgodnie z harmonogramem

CZĘŚĆ III – REKOMENDACJE

Do opracowania zgodnie z harmonogramem

ZAŁĄCZNIKI I DOKUMENTACJA

1. Akty prawne regulujące obszar analizy

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych(Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm)
- Ustawa z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1572 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 439).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 750 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych tj. z dnia 30 lipca 2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1202)
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (. Dz.U. z 2024 r. poz. 986 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 277 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 337 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2736).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 781).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2431).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 983 z późn. zm.).

- Rozporządzenie z dnia 2 marca 2010 Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 513).

2. Spis tabel

Tabela 1. Rozkład uczniów w klasach w SP w Kołaczku.....	15
Tabela 2. Rozkład uczniów w oddziałach w SP w Sokolnikach	16
Tabela 3. Rozkład uczniów w klasach w SP w Bieganowie	16
Tabela 4. Rozkład uczniów w klasach w SP w Grabowie Królewskim	16
Tabela 5. Rozkład uczniów w klasach w SP we Wszemborzu.....	17
Tabela 6. Struktura zatrudnienia pracowników administracji i obsługi w jednostkach oświatowych zarządzanych przez Gminę Kołaczko	24
Tabela 7. Zatrudnienie pracowników administracji i obsługi w przeliczeniu na ucznia/dziecko w jednostkach prowadzonych przez gminę.	25
Tabela 8. Zatrudnienie osób sprzątających	26
Tabela 9. Zatrudnienie pracowników administracji	27
Tabela 10. Struktura zatrudnienia w Gminie w roku szkolnym 2024/2025 (stan na 30.09.2024 r.) wg stażu pracy pedagogicznej.....	27
Tabela 11. Struktura zatrudnienia nauczycieli wg awansu zawodowego	28
Tabela 12. Liczba uczniów na etat nauczycielski i liczba etatów przypadająca na oddział w roku szkolnym 2024/2025	30
Tabela 13. Wymagane liczby etatów nauczycieli specjalistów w przeliczeniu na liczbę dzieci.....	32
Tabela 14. Zatrudnienie nauczycieli specjalistów stan na 30.09.2024 r.	32
Tabela 15. Średnie wyniki egzaminów E-8 w 2023/2024 r. w gminie Kołaczko	37
Tabela 16. Punktowa ocena jednostek w gminie Kołaczko - oferta.....	42
Tabela 17. Zakładane koszty dot. infrastruktury SP Kołaczko	44
Tabela 18. Zakładane koszty dot. infrastruktury SP Sokolniki.....	44
Tabela 19. Zakładane koszty dot. infrastruktury SP Bieganowo	45
Tabela 20. Zakładane koszty dot. infrastruktury SP Grabowo Królewskie	45
Tabela 21. Punktowa ocena jednostek - infrastruktura	45
Tabela 22. Punktowa ocena jednostek - zapotrzebowanie.....	46
Tabela 23. Punktowa ocena jednostek - efektywność	46
Tabela 24. Struktura liczebności uczniów w SP w Kołaczku w roku szkolnym 2024/2025.....	48
Tabela 25. Struktura liczebności dzieci w oddziale przedszkolnym w SP w Kołaczku w roku szkolnym 2024/2025	48
Tabela 26. Wyniki rekrutacji do klasy pierwszej w SP w Kołaczku w roku szkolnym 2025/2026	48
Tabela 27. Struktura korzystających z dowozów w SP w Kołaczku w roku szkolnym 2024/2025...	49
Tabela 28. Średnie wyniki egzaminów ósmoklasisty w SP w Kołaczku	50
Tabela 29. Punktowa ocena jednostki - SP w Kołaczku	53
Tabela 30. Struktura liczebności uczniów w SP w Sokolnikach w roku szkolnym 2024/2025	58
Tabela 31. Struktura liczebności dzieci w oddziale przedszkolnym w SP w Sokolnikach w roku szkolnym 2024/2025	59
Tabela 32. Wyniki rekrutacji do klasy 1. w SP w Sokolnikach na rok szkolny 2025/2026	59
Tabela 33. Struktura korzystających z dowozów w SP w Sokolnikach w roku szkolnym 2024/2025 ...	59
Tabela 34. Wyniki egzaminów ósmoklasisty w SP w Sokolnikach.....	60
Tabela 35. Punktowa Ocena Jednostki - SP w Sokolnikach.....	64

Tabela 36. Struktura liczebności uczniów w SP w Bieganowie w roku szkolnym 2024/2025	69
Tabela 37. Struktura liczebności dzieci w oddziale przedszkolnym w SP w Bieganowie w roku szkolnym 2024/2025	69
Tabela 38. Wyniki rekrutacji do klasy I w SP w Bieganowie na rok szkolny 2025/2026.....	69
Tabela 39. Struktura korzystających z dowozów w SP w Bieganowie w roku szkolnym 2024/2025	70
Tabela 40. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w SP w Bieganowie.....	72
Tabela 41. Punktowa Ocena Jednostki - SP w Bieganowie	75
Tabela 42. Struktura liczebności uczniów w szkole; stan na 30.09.2024 r.....	80
Tabela 43. Struktura liczebności dzieci w oddziale przedszkolnym w SP w Grabowie Królewskim w roku szkolnym 2024/2025 (stan na 30.09)	80
Tabela 44. Wyniki rekrutacji do klasy 1. w SP w Grabowie Królewskim na rok szkolny 2025/2026.....	80
Tabela 45. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w SP w Grabowie Królewskim	81
Tabela 46. Punktowa Ocena Jednostki - SP w Grabowie Królewskim.....	85
Tabela 47. Tabela przedstawia budżet gminy Kołaczkowo w latach: 2020-2025	93
Tabela 48. Struktura oświatowych wydatków bieżących.....	94
Tabela 49. Dochody z subwencji ogólnej w latach 2020-2024 w Gminie Kołaczkowo	96
Tabela 50. Nowy model finansowania jst w Gminie Kołaczkowo	97
Tabela 51. Mechanizm wyliczania potrzeb dla Gminy Kołaczkowo na 2025	97
Tabela 52. Wydatki bieżące oświaty w latach 2020-2025.....	97
Tabela 53. Wydatki i dochody bieżące szkół	100
Tabela 54. Udział środków własnych gminy w dochodach szkół	100
Tabela 55. Kalkulacja kwoty potrzeb oświatowych na ucznia w roku 2025.....	102
Tabela 56. Wydatki i dochody bieżące przedszkola i oddziałów przedszkolnych	108
Tabela 57. Udział środków własnych gminy w finansowaniu wychowania przedszkolnego	109
Tabela 58. Kalkulacja kwoty potrzeb oświatowych wychowaniu przedszkolnym na 1 dziecko w 2025 r.	112
Tabela 59. Wydatki na infrastrukturę.....	114
Tabela 60. Struktura wydatków na wynagrodzenia i pochodne nauczycieli.....	115
Tabela 61. Liczbę godzin ponadwymiarowych nauczycieli.....	119
Tabela 62. Wynagrodzenia nauczycielskie w przeliczeniu na etat w 2024 r. w gminie Kołaczkowo ..	119
Tabela 63. Zestawienie arkuszy organizacyjnych szkół	121

3. Spis wykresów

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Kołaczkowo w latach 2010-2025.....	11
Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych w gminie Kołaczkowo w ujęciu rocznym	12
Wykres 3. Przyrost naturalny ogółem w Gminie Kołaczkowo.....	13
Wykres 4. Liczba urodzeń w gminie Kołaczkowo	14
Wykres 5. Liczba uczniów w szkołach i przedszkolach w Gminie w roku szkolnym 2024/25	18
Wykres 6. Liczba dzieci w placówkach gminnych i prowadzonych przez inne organy prowadzące w roku szkolnym 2024/2025	19
Wykres 7. Procentowy rozkład uczniów korzystających ze zorganizowanych dowozów w podziale na szkoły w roku szkolnym 2024/2025	20
Wykres 8. Rozkład uczniów korzystających ze zorganizowanych dowozów w podziale na odległość ich miejsca zamieszkania od szkoły.....	20
Wykres 9. Wartość współczynnika skolaryzacji w gminie Kołaczkowo.....	21
Wykres 10. Liczba uczniów w klasach 1. do roku szkolnego 2030/2031	23

Wykres 11. Wskaźnik liczby uczniów na etat adm. i obsługi.....	26
Wykres 12. Procentowy udział zatrudnienia nauczycieli ze stażem pracy pedagogicznej poniżej 20 lat	28
Wykres 13. Procentowy udział poszczególnych grup nauczycieli w liczbie ogółem	29
Wykres 14. Liczba uczniów przypadająca na etat nauczycielski oraz liczba etatów przypadająca na oddział	31
Wykres 15. Porównanie średnich wyników E8 dla gminy, województwa i kraju w roku szkolnym 2023/2024	37
Wykres 16. Porównanie średnich wyników E8 dla gminy, województwa i kraju w roku szkolnym 2022/2023	38
Wykres 17. Liczba punktowej oceny jednostki - zestawienie porównawcze	91
Wykres 18. Punktowa Ocena Jednostki - oferta - zestawienie porównawcze	91
Wykres 19. Punktowa Ocena Jednostki - infrastruktura - zestawienie porównawcze	92
Wykres 20. Punktowa Ocena Jednostki - zapotrzebowanie - zestawienie porównawcze	92
Wykres 21. Punktowa Ocena Jednostki - efektywność - zestawienie porównawcze	92
Wykres 22. Struktura wydatków i dochodów bieżących.....	94
Wykres 23. Procentowy udział wydatków oświatowych do wydatków ogółem	95
Wykres 24. Procentowy udział wydatków bieżących na oświatę w budżetach gmin w latach 2024-2025.....	96
Wykres 25. Finansowa luka oświatowa na przestrzeni lat.....	98
wykres 26. Wydatki a dochody bieżące	99
Wykres 27. Prognoza luki finansowej do 2030 r. – wariant optymistyczny.....	99
Wykres 28. Luka finansowa w budżetach szkół w 2024 r.	101
Wykres 29. Luka finansowa w budżetach szkół w 2025 r.	101
Wykres 30. Udział części oświatowej/ kwoty potrzeb oświatowych w wydatkach bieżących szkół... ..	102
Wykres 31. Koszt funkcjonowania szkoły w przeliczeniu na jednego ucznia	105
Wykres 32. Udział środków własnych gminy w przeliczeniu na jednego ucznia.....	106
Wykres 33. Procentowy udział środków własnych gminy w wydatkach bieżących przedszkola i oddziałów przedszkolnych.....	110
Wykres 34. Procentowy udział środków własnych gminy w wydatkach bieżących przedszkola i oddziałów przedszkolnych.....	110
Wykres 35. Koszt wychowania przedszkolnego w przeliczeniu na dziecko	111
Wykres 36. Udział środków własnych gminy w przeliczeniu na jedno dziecko	112
Wykres 37. Wydatki na infrastrukturę w przeliczeniu na jednego ucznia	114
Wykres 38. Struktura wydatków na infrastrukturę.....	115
Wykres 39. Wydatki na wynagrodzenia i pochodne nauczycieli w przeliczeniu na jednego ucznia... ..	116
Wykres 40. Procentowy udział wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w 2024 r.	116
Wykres 41. Procentowy udział wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w 2025 r.	117
Wykres 42. Średnie miesięczne wynagrodzenie na etat w szkołach w porównaniu ze średnią gminną w 2024 r.....	120

4. Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie gminy Kołaczkowo	8
Rysunek 2. Podział administracyjny powiatu wrzesińskiego.....	8

Rysunek 3. Podział gminy Kołaczkowo na sołectwa.....	9
Rysunek 4. Mapa jednostek oświatowych na terenie gminy Kołaczkowo	15
Rysunek 5. Prognozowana liczba uczniów klas 1. za 7 lat - wersja optymistyczna	24
Rysunek 6. Średnie wyniki E-8 z języka angielskiego w powiecie wrzesińskim w 2024 r.....	34
Rysunek 7. Średnie wyniki E-8 z języka polskiego w powiecie wrzesińskim w 2024 r.	35
Rysunek 8. Średnie wyniki E-8 z matematyki w powiecie wrzesińskim w 2024 r.	36
Rysunek 9. Szkoła Podstawowa w Kołaczkowie	47
Rysunek 10. Szkoła Podstawowa w Sokolnikach.....	58
Rysunek 11. Szkoła Podstawowa w Bieganowie	68
Rysunek 12. Szkoła Podstawowa w Grabowie Królewskim.....	79